דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עטון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר
- ירושלים בין אוסלו לריאד / טדי פרויס
- אפגניסטן: הרוסים יוצאים, הסכך נשאר / שלמה שפיר
- הילדים נשארים לבדם עם הפחד / יעל פישביין
- האם "ייעצר ג'קסון בניו יורק / אבנר תבורי, ניו יורק

דבר האחר גליון גראפיטי

כסאות מתקפלים
– מעץ בוק מלא
לכנסים, ועידות, לחדרי אוכל ולחדרי מגורים
להשיג בחנויות הרהיטים ואצל היבואן:
אלינקו alinco
רח' הרצל 121, ת"א, טל' 811945, 811941, 03-836767

יום רביעי, כ"ז בניסן תשמ"ח, 13 באפריל 1988 ● גליון 19393
היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

שומרון: הצבא לא נכנע ללחצים פוליטיים בלי שמירה על קונסנסוס – לא יהיה צה"ל

מאת טובה צימוקי,
סופרת "דבר" בכנסת

הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון אמר אתמול לוועדת חוץ ובטחון של הכנסת, כי הדו"ח הנוגע לאירועי הכפר ביתא ישלם בקרוב "ומי שמצפה להפתעות - יתאכזב".

[illegible]

והיה ברור שיתבצע אחרי פסח לגבי הריסת בתים, עוד לפני התקופה על צה"ל היה ברור שיש להגיב במהירות שכן הארוע יכול להשפיע על ההתנהגות בתוך השטח. "תקפו טיול של ילדים ומוכרחה להיות תגובה חריפה, על כן כאשר הגענו למסקנה שמי שלקח חלקפעיל בתקיפה על ילדים ביתו פוצץ ומי שהלך תומך במיוחד "יגורש".

דן שומרון הבהיר, כי צה"ל מייצג את מדיניות הממשלה. אין לבקר את הממשלה דרך צה"ל כי הדבר מאד מסוכן. "במשך החודשים האחרונים אני חרד לשמור את צה"ל בתחום הקונסנסוס כצבא העם שעומד לפקודת הממשלה ופועל על-פי החוק. בלי זה לא יהיה צה"ל - לכן היו ההיים בבקורת עליו".

בהתייחסו להיערכות צה"ל נוכח הארועים בשטחים אמר שומרון, כי קיימת אי-הראות באשר לרמות הכח שצה"ל יצטרך להשקיע כדי שייווצר מצב של שקט יחסי. הנהגה, מאמרי תוכנית העבודה של צה"ל, היא שבשלושת החודשים הבאים ישקע הרבה כוח ולאחר מכן תהיה ירידה בהשקעה. "במשך השנה נרד במשהו מהכוננות שאנחנו מחזיקים היום".

בתשובה לשאלה כיצד היום כשמסתמנת רגיעה - עלה מספר ההרוגים, אמר שומרון כי כיוון שאין הפגנות גדולות כבעבר, הרי אלו שנהרגים הם אלו המשתתפים

(המשך בעמוד 2)

ראש מועצת מעלה אפרים חבר "התחיה" "לסלק את בני קצובר מהבמה הפוליטית"

מאת אוריאל בן-עמי,
סופר "דבר"

חיים אביב, ראש-מועצת מעלה אפרים בבקעת-הירדן, חבר "התחיה" – קרא אתמול לסלק את בני קצובר, גם הוא חבר "התחיה", מן הבמה הפוליטית "בגלל ההפקרות וחוסר האחריות בטיול בביתא".

חיים אביב אמר לסופר "דבר" כי נמנע מהצטרפות לראשי יש"ע שהקימו מקרי-מטה של בית רה"מ, משום שהתנהגות מארגני הטיול היתה מופקרת. חיים אביב הוסיף עוד, שבני קצובר, ראש מועצת שומרון, שגם הוא חבר "התחיה" – נוהג בחוסר אחריות בהאשימו את צה"ל, במקום את אלה שלא תיאמו את הטיול בביתא.

הסבר על גידול מלונים בחממה – מקבל פרס במושב חמרה שבבקעה, אתמול (צילום: יצחק הררי)

לא יתחיל הריבונות בבקעה

אמר פרס לתושבים שביקשו לדעת: כדאי להישאר או ללכת?

מאת אוריאל בן-עמי,
סופר "דבר"

שמעון פרס מבקר בבקעת-הירדן ונקלע לסערת-רוחות. האנשים כאן חיים באי-ודאות, מבקשים מפרס תשובות ברורות, האם הוא ממליץ להם להישאר כאן או ללכת, האם הוא מבטיח דברים ברורים? אחרי ביקור בישובי בקעת-הירדן, מתכנסים התושבים בהיכל הספורט של מעלה-אפרים לשמוע ולהשמיע לפרס. האווירה כאן מתוחה ופרס – עם ממלכת של ברזל – שומע הכל, רושם ומתייחס.

(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה

- דו"ח אדן: המשטרה דוחה המסקנות אך מקבלת רוב הממצאים / עמ' 2
- ביל שפירא שוחרר ממאסר עולם בכלא מיאמי – לשיקום בקיבוץ / עמ' 3
- הייתי משתמש במגרסה לטחינת יהודים – הצהיר לה פן / עמ' 3
- סיפור האבא העשיר היכול לספוג הפסדים ממושכים – נגמר / עמ' 6
- 1500 בני נוער יצעדו בין אושוויץ לבירקנאו / עמ' 8
- רק שמונה לאומיות – לשמינית גמר גביע המדינה / ספורט עמ' 11

עצרת ממלכתית ב"יד ושם" תפתח הערב את אירועי יום השואה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר"
וכתבי עיתים

כ-100 עצרות, אזכרות וכנסים יערכו היום ומחר לציון יום הזכרון לשואה ולגבורה, כך מסר מנהל מרכז ההסברה, יעקב שין.

בעצרות, המוקדשות ברובן לציון 45 שנים למרד גיטו וארשה ישתתפו נשיא המדינה, ראש הממשלה, ממלא מקום ראש הממשלה, יו"ר הכנסת, חברי כנסת, הרמטכ"ל, ראשי רשויות מקומיות, רבני ערים ואישי ציבור שונים. עוד נמסר כי עצרת הפתיחה הממלכתית של יום הזכרון תיערך היום בשעה 20.00 ב"יד ושם", בירושלים. בעצרת זו ישתתפו נשיא המדינה חיים הרצוג וראש הממשלה יצחק שמיר.

מוסף מיוחד לציון יום השואה יופיע ב"דבר" מחר.

כן תערך היום בשעה 19:30 עצרת מרכזית נוספת בקיבוץ תל יצחק באמפיתיאטרון משואה, בהשתתפות ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס. מחר, ביום הזכרון

(המשך בעמוד 2)

אלוף מתן וילנאי:

על ישראל להיערך לפגיעות טילים בעורף

האלוף מתן וילנאי, ראש אכ"א, אמר אתמול ב"יד מבקקי" שבריבת אשקל, כי על ישראל להיערך לפגיעות של טילים ארוכי טווח, לא רק בחזית, אלא גם בעורף.

"יש דיון נרחב משמעויות של הטילים שרכשה סעודיה", אמר האלוף וילנאי "אין ספק שיש להתארגן לכך התארגנות פנימית ומחשבתית כדי להיות מסוגלים לספוג את הפגיעות".

עוד אמר האלוף וילנאי "הצבא עומד בעת האחרונה תחת ביקורת יותר מאשר בעבר".

"אני חושב שאפשר בלי ביקורת – בתנאי שהיא עניינית. אנו מצויים בתהליך שבו גופים מסויימים מטילים השרות האשמות – זו פגיעה אמיתית בעוצמת צה"ל ההופך לשדה מטווחים של גופים שאינם מבוזים לגופו של עניין אלא דואגים לקידום ענייניהם", אמר וילנאי.

מזג האויר

(ע.) – תחזית מזג האויר להיום: מעונן חלקי וירידה בטמפרטורות. יתכן גשם מקומי. הטמפרטורות: ירושלים: 19=10 רמת הגולן: 11=20 צפת: 10=18
חיפה: 13=22 טבריה: 13=26 עפולה: 09=24 שומרון: 11=21
ת"א: 11=22 לוד: 13=24 יריחו: 15=29 עזה: 12=21
בש: 12=23 אילת: 18=32

שלושה מגורשים הגישו ערעור שמיר: נגרש עוד אם יהיה צורך

מאת דני רובינשטיין, אוריאל בן-עמי, דני צידקוני, אמנון רובינשטיין ויוסי ליבוביץ, סופרי "דבר"

יום של תקריות מקומות בלבד היה אתמול בשטחים. שלושה מתוך 12 מקבלי צווי הגירוש פנו עד כה לוועדת הערר של צה"ל בשטחים.

[illegible]

ותיקה בממשל שהוכרז הגרוש עשה אתמול ברוגז עומר אל מוכתאר את טבילת-האבן שלו כשרכבו נרגם במשך אבנים (סופר "דבר" היה עד למקרה). בכיר תגועה אחר התקפו לפנה"צ חמש מכוניות של צוותי טלוויזיה זרים.

[illegible]

(המשך בעמוד 2)

החוטפים הבטיחו לשחרר כל בני הערובה באלג'יר

היו אמורים להמריא לאחר שחרור 12 נוסעים בלארנקה

לארנקה (רויטר וא.פ.) חוטפי המטוס הכוויתי שחררו 12 מהנוסעים בנמל התעופה של לארנקה, ההסכמנו אמש בחצות להמראה לאלג'יריה, שם הם אמורים לשחרר את יתר בני הערובה.

מטוס הבואינג 747 התונה מאז יום ו' תודלק לאחר שחרור 12 הנוסעים. החוטפים ביקשו ממגדל הפיקוח בשדה התעופה את המפות של שדות התעופה באלג'יר ובאוראן שבאלג'ירה, אולם ממגדל הפיקוח נמסר, כי השלטונות האלג'ירים רוצים שהמטוס ינחת באלג'יר.

שר הפנים הקפריסאי, שניהל את המו"מ יחד עם נציגי אש"ף באי, אמר כי למתווכים הובטח, שכל יתר 23 נוסעי המטוס ישוחררו באלג'יר. "הובטח לנו שהם ישוחררו באלג'יר, כך הבטיחו גם השלטונות האלג'יראים", אמר השר קריסטודולוס וניאמין.

בהודעה בערבית אמרו החוטפים, שהרגו בלארנקה שני נוסעים כוויתים ושיחררו עוד באיראן 55 נוסעים, כי שחרור 12 הנוסעים הוא "מחווה של רצון טוב". עם זאת הודיעו, כי ימשיכו את מסעם "בלי לוותר על תביעתנו לשחרר 17 ערבים הכלואים בכווית". כווית סאמר מסרבת לכך.

המתח בשדה התעופה בלארנקה הגיע לשיא דקות ספורות לפני השחרור, כאשר קולות נפץ נשמעו מכיוון המטוס.

(המשך בעמוד 2)

סוחרים מערביים בעלי קשרים בקייפטאון

הביון הדרום-אפריקאי מתכוון לחסל את דניס גולדברג בלונדון

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

שירותי הביון הדרום-אפריקאים מתכוונים לחסל את דניס גולדברג, מן הפעילים הבולטים של ארגון הא.אן.סי (אפריקן נשיונל קונגרס), ששוחרר לאחר 22 שנה מכלאו בדרום אפריקה והשתקע בלונדון.

סוחרים מערביים, בעלי קשרים טובים בקייפטאון, מסרו מפי מקורות ביון מהימנים, כי שירותי הביון הדרום-אפריקאים אישרו לפני זמן מה רשימה של פעילים בארגון הקונגרס הלאומי האפריקני שמיועדים לחיסול. אחת מפעילות הארגון חוסלה לפני כחודש ימים בפאריס, העקבות הובילו במהלך החקירה לשירותי הביון הדרום אפריקאים.

דניס גולדברג נעצר בשנת 1963 על ידי שירותי הביון הדרום-אפריקאים שפשטו על ביתו של פעיל הארגון. בוילה ביוהנסבורג נעצרו ראשי ארגון הקונגרס הלאומי האפריקאי ובהם המהנדס היהודי דניס גולדברג. שתפקידו בארגון היה לעסוק בתכנון של מבצעי-שוד (פיצוצי גשרים, והצבת כוח) נגד המוסדות של המשטר הלבן בדרום-אפריקה. גולדברג נידון ל-4 מאסרי עולם בכלא הדרום אפריקאי והוא שוכן בתנאי האסירים הפוליטיים. 22 שנים שמר על דינו בתוך הכלא. ב-28 בפברואר 1985 הוא שוחרר על ידי משקם ואסירים הרזות לפיר והגיע לפגוש את

(המשך בעמוד 2)

אבן-הפינה
לבית החולים המרכזי לילדים בישראל

קופת חולים הכללית - גאה להודיע בהקמתו של מפעל רפואי יחודי בישראל, לשיפור מערכת הבריאות הציבורית ולחיזוקה של הרפואה השוויונית.

במעמד נשיא המדינה מר חיים הרצוג, שרת הבריאות ח"כ שושנה ארבלי אלמוזלינו, התורם מר אירווינג שניידר ויו"ר הנהלת קופ"ח פרופ' חיים דורון,

הונחה ביום שני, כ"ד ניסן תשמ"ח 11.4.88 אבן הפינה לבית החולים המרכזי לילדים בישראל שליד המרכז הרפואי בילינסון בפ"ת.

בבית החולים החדש יהיו 224 מיטות אשפוז, מכונים, חדרי ניתוח ומרפאות חוץ, הוא תוכנן לאחר בדיקה ותכנון קפדניים של צוות משולב ישראלי-אמריקאי.

בית החולים יפעל בתאום עם רשת מרפאות קופ"ח הכללית בהן מעל ל-500 יחידות ילדים ובתאום עם 8 מחלקות הילדים של בתי החולים של קופ"ח.

צעד נוסף ומרחיק לכת של קופת חולים הכללית לקידום הטיפול בילד.

שניידר
קופת חולים הכללית

המועמדים הדמוקראטים מתחרים על הקול היהודי בניו-יורק:

דוקאקיס: לא נסיגה לגבולות 67' ג'קסון: רק אני אביא את השלום.

מאת מרים פוקס,
סופרת "דבר" בניו-יורק

ניו-יורק (מיוחד ל"דבר"). – בעוד ששלושת המועמדים למרוץ לנשיאות מטעם המפלגה הדמוקראטית מתחרים בינהם על קולות היהודים במסע הבחירות המוקדמות בניו-יורק, הצהיר אמש גם סגן הנשיא ג'ורג' בוש, המועמד המועדף של המפלגה הרפובליקאנית, על ידידותו ותמיכתו בישראל ויעץ לבוחרים היהודים להצביע דווקא בעדו.

במסע הבחירות המוקדמות, שנמשך כבר השבוע עומד נושא בטחון ישראל בראש סולם העדיפויות. כל המועמדים מתחרים כאן על הקול היהודי, המהווה 25 אחוז מכלל הבוחרים.

מושל מדינת מסצ'וסטס מייקל דוקאקיס הופיע שלשום בערב בפני מנהיגי הקהילה היהודית. הוא הסיר מישראל את האחריות למהומות בשטחים והטיל אותה על המנהיגים הערבים. "המנהיגים הערבים הם שדחו פעם אחר פעם את ההזדמנות לדון עם ישראל על השלום".

דוקאקיס התווה את תוכניתו לפתרון הסכסוך באיזור: אין לחזור לגבולות 67' בישראל, אין לדון עם אש"ף עד אשר יגנה את הטרור במלים ובמעשים, יקבל את החלטות האו"ם 242 ו-338 ויוציא מהאמנה הפלשתינית הקוראת להשמיד את ישראל. באשר לעמדתו בקשר למדינה פלשתינית, אמר דוקאקיס שזה נושא למו"מ ישיר בין ירדן, מצרים וישראל.

הוא אמר שנושא ירושלים יהיה פתוח למו"מ, אך הוסיף שירושלים צריכה להיות הבירה, ושהשגרירות

(המשך בעמוד 2)

מאושרת

השחקנית שר מקבלת חיבוק מפול ניומן, מייד לאחר שקיבלה את פרס ה"אוסקר" לשחקנית הראשית הטובה ביותר על תפקידה בסרט "מוכת ירח". מייקל דאגלס קיבל את פרס השחקן על תפקידו ב"חיזור גורלי". הזוכה הגדול של הערב היה הסרט "הקיסר האחרון" של הבמאי האיטלקי ברנארדו ברטולוצ'י שזכה בתשעה פרסים על הסרט הטוב ביותר, הבמאי הטוב ביותר, התסריט, הניהול האמנותי, הצליל, הצילום, העריכה, המוסיקה והתלבושות. השחקן שון קונרי והשחקנית אולימפיה דוקאקיס, בת אחותו של המועמד הדמוקראטי מייקל דוקאקיס, זכו בפרס שחקן המשנה. (צילום: א.פ.) ראה סיקור ב"כוכבים ולילות".

בסיכום הדיון בוועדת הפנים והביקורת של הכנסת

המשטרה דוחה מסקנות ארדן אך מקבלת את מרבית ממצאיו

„המבקר בחר תיקים בצורה מגמתית ומכוונת" – אמר בר־לב ושוכנע לחזור־בו

מאת סופר „דבר" בירושלים

צמרת המשטרה דוחה את מסקנות דו"ח המבקר ארדן, אך מקבלת את הממצאים ואת מרבית ההמלצות, כך עולה מסיכום הדיונים במשרד המשטרה שהציג אתמול השר חיים בר־לב לוועדות הפנים והביקורת של הכנסת. בדיון מיוחד וארוך שקיימו שתי הוועדות נמשך הוויכוח בין שר המשטרה לבין המבקר ארדן על דרך עבודתו ועל אופן ניסוח מסקנותיו בדו"ח. שר המשטרה תקף את ארדן באומרו „המבקר בחר שלושה־עשר מקרים שאינם מתיימרים להיות מדגם סטטיסטי מייצג. התיקים האלה נבחרו בצורה מגמתית ומכוונת תוך עיון שטחי במספר גדול יותר של תיקים".

רק בהמשך הדיון הסכים השר בר־לב, על־פי בקשת הח"כ דן תיכון למחוק מן הסיכום את המילים „בצורה מגמתית ומכוונת". השר המשיך ואמר, כי אסור היה למבקר להוציא מסקנות כלליות וגורפות על המערכת כולה שכן המדגם שבחר לא היה מייצג. עוד הוסיף שר המשטרה כי המבקר ארדן פעל שלא על פי הנחיות מבקר המדינה שכן לא טרח לשוחח עם קציני משטרה שבדקו את התיקים הנחקרים ואף לא עם הקצינים הממונים עליהם. „שיחותיו של המבקר עם המתלוננים בלבד גרמו להקצנת מסקנותיו", הדגיש בר־לב.

בתוך כך הוא גם מוכיח את צמרת המשטרה על שזו התרשלה בתגובה הראשונית שלה לטיוטת הדו"ח ואלמלא זה היה נמנע המצב הנוכחי. עם זאת, מדגיש השר בר־לב כי הוא ופיקוד המשטרה מקבלים את הממצאים בדו"ח ואת מרבית ההמלצות שהעיקריות בהן הן: עבירות שכרוכה בהן פגיעה בטוהר מידות תמסרנה לחקירות המפלג לחקירות פנים. המשטרה תוציא פקודה מפורשת ובהירה שתבטיח נהלים אחידים לטיפול מהיר ותכליתי בעבירות פליליות של שוטרים. יורחב השימוש בפוליגרף על־פי צרכי החקירה.

מבקר המשטרה, אברהם ארדן, אמר כבר בראשית דבריו כי הוא עומד מאחורי כל המסקנות שהוצגו. הוא הדגיש כי הדו"ח כולו מתבסס על מסקנות ועדת שימרון - מסקנות שלדבריו כובדו רק בחלקן. על תקינות המדגם שבחר אמר ארדן „המקרים לא נבחרו בזדון. בדקתי שלושה־עשר תיקים מתוך 55 שהומצאו לעיון. גם בשאר ארבעים ושניים התיקים חוזרות התופעות שעליהן הצבעתי".

רשות הדיבור עוברת למפכ"ל רב ניצב דוד קראוס וזה שב ומדגיש כי המסקנות בדו"ח ארדן אינן תואמות את המציאות וכי הם מנוסחות בחוסר אחריות, בשלב זה נפתח הדיון בין חברי הכנסת.

רפאל איתן „המשטרה לא התייחסה ברצינות לטיוטת הדו"ח. מדוע באים עתה בטענות אל המבקר".

בני שליטא „כמה ביזיונות צריכה המשטרה לספוג עד שתעביר את חקירות הפנים לגוף חיצוני".

אהרון נחמיאס „בציבור צריכה להכריע בוויכוח בין המשטרה למבקר על מהות הביקורת".

דן תיכון „השר בר־לב ראוי להוקרה על האומץ שהפגין במינוי מבקר חוץ. המפכ"ל ראוי להוקרה על ששינה את תגובתו ועתה הוא מוכן לבדוק את הנושאים לגופם. המבקר ראוי להוקרה על עבודתו ואמינותו".

אמנון רובינשטיין „יש למנות מפקח חיצוני שיפקח על חקירות הפנים במשטרה".

עוזי לנדאו „המבקר צריך לרסן את סגנונו".

מרדכי וירשובסקי „יש להקים ועדת חקירה בראשות שופט שתבדוק את רמת המוסר במשטרה".

בתום הדיון אמר שר המשטרה, כי אברהם ארדן יוסיף לכהן בתפקיד המבקר. השר בר־לב אסר על ארדן להתראיין בכלי התקשורת.

נוביק בודק באירופה עיכוב אשרות הכניסה למשלחת למוסקווה

מאת יוסי מלמן והגדעון קרן, סופרי „דבר"

ברה"מ דחתה פגישה שהייתה מתוכננת לנציגיה עם שליח מיוחד של שר החוץ שמעון פרס. הפגישה נועדה להתקיים בראשית השבוע בפאריס בין נמרוד נוביק, יועצו המדיני של שר החוץ לדיפלומטים סובייטים זוטר.

במשרד החוץ בירושלים לא ידעו להסביר את פשר ביטול הפגישה וציינו כי יעשו מאמצים לקיימה בכל זאת במהלך השבוע. יועצו המדיני של שר החוץ יצא לאירופה כדי לבדוק מדוע חל עיכוב במתן אשרות הכניסה למשלחת הקונסולרית של ישראל למוסקווה. בניגוד להבטחות קודמות מעכבת ברה"מ את מתן אשרות הכניסה לארבעת חברי המשלחת שאמורים היו להגיע אליה עוד לפני כחודש.

אחת ההשערות שהועלתה היא כי העיכוב נעשה בגלל שבין ארבעת חברי המשלחת נכלל גם יאשה קאזקוב, מי שנחשב ליהודי הראשון שקיבל אשרת יציאה מברה"מ לפני 21 שנה בעקבות מאבק ממושך, הפגנות ומחאות. כיום עובד יאשה קאזקוב שעיברת את שמו ליעקב קדמי בלשכת הקשר של משרד החוץ הפועלת בעניינם של יהודי ברה"מ. בתוך כך הכחיש יועץ התקשורת של ראש הממשלה את הידיעה כאילו יצא גם מנכ"ל המשרד יוסי בן אהרן לפגישה משלו עם דיפלומטים סובייטים. היועץ אבי פזנר אמר, כי אין לפרסומים בעניין זה כל בסיס וציין כי המנכ"ל יצא מטעם המגבית להרצאות בפני יהודים בלונדון.

שמועות: נוביק נועד בז'נווה עם פקידים סובייטים

יועצו של שר החוץ נמרוד נוביק נועד, ככל הנראה, אתמול בז'נווה עם פקידים סובייטיים. לידיעה זו אין אישור רשמי.

עוד שני חברי „יש גבול" לכלא – בשל סירוב לשרת

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

שני חיילי חי"ר במילואים, רב"ט שלמה דאהן וטמל אמנון ברמן נשפטו אתמול ל־35 ימי מאסר בגלל סירוב לשרת מעבר לקו הירוק.

יחד עימם מגיע מספר הסרבנים חברי תנועת „יש גבול" שישבו בכלא מאז ראשית המרי בשטחים ל־10 מתוכם 4 כלואים היום.

דובר „יש גבול" קרא לממשלת ישראל להפסיק מיד את הגירושים, הריסות הבתים והמעצרים בהם היא נגררת אחרי לחצי המתנחלים.

„מדיניות בלתי מוסרית זו גורמת להתנגדות ולניכור גובר והולך של חיילים שנשבעו להגן על מדינת ישראל ולא לקחת חלק בפעולות דיכוי ברוטליות".

שיפור בשוק המניות

בעקבות הירידה בגרעון המסחרי

מאת סופר „דבר"

שוק המניות הגיב אתמול באווירה חיובית לירידה בגרעון המסחרי של ישראל ברבעון הראשון של 1988 ולירידה הניכרת בשעורי הריבית במשק.

הודעת בנק הפועלים על הורדה בשיעור 2.2% בריבית החובה הוסיפה אף היא לשיפור במניות. נראה שהשיפור הנאה ברווחיותן של חברות בורסאיות רבות כפי שדווח לבורסה בתקופה האחרונה, בצירוף רמת מחירים כלכלית נוחה להשקעה במניות, תרמו אף הם לתפנית החיובית בבורסה.

בשבועות האחרונים הופגנה יציבות מה במסחר במניות למרות הקיטון החד בנפח הפעילות הכספית. אתמול לאחר תקופת זמן ארוכה נרשם גידול ניכר בפעילות הכספית. מקורבי הבורסה המסחרים מקווים כי התפנית אתמול איננה בגדר „תיקון טכני" קצר, למרות אי הבהירות במישור הפוליטי־כלכלי.

פרשנים הגיבו אתמול כי במידה והיציבות בשוק המניות תמשך עוד זמן סביר עשוי הציבור לגלות עניין במתרחש בבורסה, למרות הסיכון שבהשקעה במניות ובהתחשב בחולשת אפיקי ההשקעה האלטרנטיביים.

ייתכנו גשמים מקומיים

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

מידות החום ירדו היום ב־3־5 מעלות וייתכנו גשמים מקומיים, אמר אמש החזאי מרקו מרטל לסופר „דבר". מחר ייפסק הגשם ומזג־האוויר יוסיף להיות אביבי עד סוף השבוע.

הביון הדרום

(סוף מעמוד 1)

בני משפחתו במעידבורך והנם בתו. לאחר מכן טס ללונדון, שם פגש את רעייתו ואת בנו.

דניס גולדברג עזב את לונדון לפני זמן מה כדי לעמוד בראש מוסד חינוכי לילדי פליטים שחורים שנמלטו מאימת השלטון הלבן בדרום־אפריקה. מאז עזב את לונדון הוא נמצא במעקב של שירותי הביון הדרום אפריקאים. כעת, נודע כי הוא נמצא „על הכוונת" של „שירות המחסלים" בשירותי הביון שתפקידו חיסול מתנגדי שלטון מיליטנטיים.

חייו של דניס גולדברג – אנטי ציוני במחשבתו – הלהיבו את דמיונם של תסריטאי תחנות הטלוויזיה ואולפני הסרטים ובקרוב יפתחו ההכנות להסרטת סרט על חייו כלוחם חופש לבן בקרב שחורי דרום־אפריקה.

שלושה

(סוף מעמוד 1)

דורשים, כאמור, את הגדלתה והכללתה כמרכיב שכר בחישוב לגימלאות כאצל עובדי משרד הבטחון וצה"ל.

בפגישה של נציגי ועדי העובדים בשטחים שהיתה לאחרונה, בתיאום הפעולות בשטחים, הודיעו על כוונתם לפתוח בשביתה. הם התבקשו להימנע מצעד כזה, תוך הבטחות לשכנע את הממונה על השכר באוצר להבין את צידקת תביעותיהם.

בתי הדפוס בעזה אינם מקבלים רשיונות

חודש לאחר שהמפקד הצבאי, סגר בצו את כל בתי הדפוס ברצועה, פרט לזה הפועל במרכזו הקהילתי שהקים בעיר רשאד א שאווה, לא נפתח מחדש אף אחד מהם, משום שמשרד הפנים באזור דוחה עד כה את כל בקשותיהם לקבלת רשיון מחודש, כפי שנדרש בצו. למדפיסים גם לא נאמר מתי יוכלו לקבל רשיונות בהתאם לתנאי הצו. עד לסגירתם פעלו 12 בתי הדפוס הנ"ל לפי רשיונות עסק מטעם העירייה.

עירית ת"א גנזה התכנית להקים רכבת תחתית בת"א

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

עיריית תל־אביב גנזה כמעט סופית את התכנית להקים רכבת־תחתית בתל־אביב ותחת זאת היא מתכוונת לקדם בצעדי־צב את התכנית לבניית רכבת פרברים.

בהתקפה חסרת תקדים בחריפותה יוצא ראש אגף התנועה בעירייה יוסף גבעול, המאשים את משרד התחבורה באזלת יד מחד ואת קודמיו בתפקיד ב"חזון רב מדי".

ערפאת: החבר גורבצ'וב לא ביקש שאכיר בישראל

כווית (רויטר, א.פ.). – מנהיג אש"ף יאסר ערפאת הכחיש אתמול את הידיעה, שלפיה קרא לו מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב להכיר בישראל.

„זה איננו נכון", אמר ערפאת במסיבת עיתונאים בכווית. „החבר גורבצ'וב לא ביקש ממני להכיר בישראל. מה שגורבצ'וב אמר הוא, שלעם הפלשתיני יש זכות להגדרה עצמית ולמדינה כמו לישראלים".

ערפאת אמר, כי המנהיג הסובייטי ציין באוזניו, שהוועידה הבין־לאומית היא המכשיר היעיל ביותר להשגת שלום במזרח התיכון. לדברי ערפאת, גורבצ'וב הסביר לו, כי נושא השלום באיזור נמצא בעדיפות עליונה במדיניות החוץ הסובייטית וכי „היא מוכנה לפעול במרץ יחד עם כל הגורמים השואפים לשלום באיזור". ראש אש"ף העריך, כי לפגישותיו במוסקווה יהיו „השפעות מרחיקות לכת" על המצב במזרח התיכון.

ערפאת תיאר כ„צעד חיובי" את פגישתם של שני אנשי המועצה הלאומית הפלשתינית עם שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ בוואשינגטון.

בעניין זה מוסר העתון הצרפתי „קוטידיין דה פאריס", כי יועצים קרובים של ערפאת קיימו שיחות חשאיות בדרג גבוה עם הממשל האמריקאי במהלך השבועות האחרונים. העתון, שלא ציטט את המקורות לידיעתו, סיפר כי לפחות אחד מאנשי אש"ף ביקר לצורך זה בארה"ב.

משקיפים פוליטיים בתוניס אמרו בינתיים, כי דרישתו של גורבצ'וב להכרה בישראל, דרישה שרווחה בבטאון המפלגה הקומוניסטית „פראוודה", מצביעה על רצונה של ברה"מ להיראות ככוח מתון, התובע ויתורים מהפלשתינים תוך עמידה על זכותם להגדרה עצמית ולמדינה.

„זה עשוי לעזור לברה"מ לשפר את יחסיה את ישראל. הסובייטים מנהלים כאן טקטיקה פוליטית סבוכה", אמר משקיף מערבי במוסקווה. עם זאת, המומחים תמימי דעים, כי דרישתו של גורבצ'וב לא תיענה מצדו של ערפאת. „ברור שהישראלים צריכים להציע משהו ואש"ף צריך להציע משהו", אמר יאסר עבד ראבו, יועץ התקשורת של ערפאת, שליווה אותו במסעו למוסקווה.

מאות ניתוחים מתבטלים מדי יום בבתי"ח של קופ"ח בשל העיצומים

מאת רבקה הרציג, סופרת „דבר"

סכנת השיתוק של כל מערכת האישפוז, שנשקפה הבוקר, נדחתה לאחר שהאוצר נענה והסיר אתמול את צווי הריתוק שהוצאו לרופאים המרדימים בבתי החולים הממשלתיים. בעקבות הסרת הצווים הודיע ארגון רופאי המדינה על ביטול השביתה הכללית במערכת הבריאות הממשלתית שנקבעה להיום.

האוצר עומד לחדש ביום א' הקרוב את המשא ומתן עם הרופאים המרדימים על תביעותיהם לשיפור שכר ותוספת תקנים, שנמשך זה שמונה חודשים. יש להניח כי עד אז לא יחדשו המרדימים את עיצומיהם בחדרי הניתוחים. לא מן הנמנע, כי ביום א' יחדש האוצר את המשא ומתן גם עם רופאי המדינה על קיצור התורים לניתוחים. לעומת זאת, אין כל תזוזה בסיכסוך עם רופאי קופת חולים, והמשך זה היום הרביעי ברציפות. היום ומחר יבוצעו בבתי החולים של קופת חולים ניתוחים דחופים בלבד אולם מרפאות החוץ, שהושבתו בתחילת השבוע, יעבדו כרגיל. לפי הערכה גסה, מתבטלים כל יום במערכת האשפוז של קופת חולים כ־400 ניתוחים.

מאז שבת הפסיקה הנהלת קופת חולים את המגעים עם הרופאים, שמטרתם להביא לתיקונים בהסכם החתום לקיצור תורים לניתוחים ברוח הדברים שסוכמו על דעתם של שר האוצר ומזכ"ל ההסתדרות. הרופאים טוענים, כי קופת חולים לא העלתה בבירורים איתם את הנושאים השנויים במחלוקת בגלל עמדת האוצר בנושא התעריפים לניתוחים ובנושא עבודת יעוץ. הרופאים מפגינים חזית אחידה. בשיחות עם סופרת „דבר" הם ציינו חוזר „אנחנו לא נשחק במאבק על הסכם חתום שיש בידינו. ישחק מי שיש לו אחריות על מערכת הבריאות של קופת חולים, שנהרסת ומבוטחיה סובלים". לטענת הרופאים „מערכת הבריאות של קופת חולים בוערת והאחראים עליה יושבים בשקט".

היום מתכנסים בתל אביב נציגי עובדי המעבדות מכל בתי החולים הממשלתיים ומעבדות בריאות הציבור וצפויה החלטה על יציאה לחופשה מאורגנת של כל העובדים ל־48 שעות, למעט תורן תחום אחד שישאר בכל מעבדה. במעבדות בתי החולים „ברזילי", „הלל יפה" ובבית החולים בצפת נמשכים העיצומים זה שבוע השלישי ברציפות.

לסופרת „דבר" נודע, כי ראש הממשלה יצחק שמיר לא השיב עדיין לתביעתה של שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו להקים ועדת שרים מצומצמת לענייני בריאות, נוכח המצב החמור בו נתונה כל מערכת הבריאות.

שר האנרגיה של קולומביה בטקס חתימת חוזה הפחם:

קולומביה רכשה בישראל נשק ב־250 מיליון דולר

מאת יהושע מיכלסקי, סופר „דבר"

„רכישות בטחוניות של קולומביה בישראל כמו: מטוסי כפיר ומערכות אחרים הסתכמו ב־250 מליון דולר", כך מסר בהבלגתו שר האנרגיה והמכרות של קולומביה ארנאורדו פרירה בטקס חתימת חוזה רב־שנתי לרכישת פחם ע"י ישראל במדינה זו.

על החוזה חתמו השר הקולומביאני ושר האנרגיה והתשתית משה שחל העושה בביקור ממלכתי בדרום אמריקה. בהתאם להסכם, תרכוש ישראל 500 אלף טון פחם לשנה במשך 4 השנים הקרובות. שני השרים גם דנו בתוכנית של רכישת נפט גולמי בקולומביה ע"י ישראל. על־פי הצעת שחל יוזקק הנפט הזה בבתי הזיקוק בארץ, ישראל תרכוש את המוצר דל הגופרית, לו היא זקוקה, בעוד שהבנזין מתהליך הזיקוק יוחזר לקולומביה ויחסוך ממנה קניית בנזין.

„במסגרת הביקור יחתם מסמך הבנה בין השר משה שחל לעמיתו הקולומביאני בדבר שיתוף פעולה בין שתי המדינות בתחום אנרגיה חליפית, כגון: אנרגיה סולרית תוך השמת הדגש על העברת טכנולוגיה לקולומביה. בשתי המדינות יוקמו צוותים מקצועיים לגיבוש ההצעות הכלולות במסמך ההבנה.

שמיר מגיב על דרישת ירדן לקבל לידיה 20 קמ"ר בערבה:

לא שמעתי ולא צריך להתייחס ברצינות לכל מה שמתפרסם

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

„לא שמעתי את הדרישה הזאת ולא צריך להתייחס ברצינות יתר לכל מה שמתפרסם. כאשר נגיע לשולחן הדיונים נשמע מה בפיו של הצד השני ואז נצטרך להגיב ולהתייחס", כך אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בעקבות פירסום הידיעה כאילו ירדן תדרוש לקבל לידיה במסגרת הסכם שלום כ־20 קמ"ר בערבה ובדרום ים המלח, שהיו בידיה לפני מלחמת ששת הימים. שמיר סייר אתמול במצפה רמון וקיבל את אזרחות הכבוד של העיירה מידי ראש המועצה המקומית, שמואל בוק.

בשיחה עם עתונאים אמר שמיר, כי צה"ל ומפקדיו צריכים לדאוג בעצמם לכך שלא יהיו מעורבים בעימות פוליטי כלשהו ולדבריו, בדרך כלל, הם אכן דואגים לכך. שמיר ציין, כי אין מקום להציג את הוויכוח בין צה"ל למתנחלים כעימות דרמטי וכי איש אינו חולק על כך שצה"ל מופקד על שמירת הבטחון. „יש לעשות הכל כדי שצה"ל לא יהפוך נושא זה לעימותים פוליטיים", אמר שמיר. „אולם אין זאת אומרת שאסור להשמיע מלה של ביקורת על צה"ל."

על הגינוי האמריקאי בעקבות גירוש המסיתים בשטחים אמר ראש הממשלה „אין בזה כל חידוש. ארה"ב מתנגדת לנקיטת אמצעים אלה ואנו ממשיכים בהם". עוד אמר, כי הגירושים הם אמצעי הרתעה חמור והכרחי וכי הוא מקווה שלא יהיה צורך לנקוט באמצעים חמורים, אולם אם יהיה צורך בכך, הגירושים יימשכו.

42 הגישו מועמדותם לרשימת המפד"ל לכנסת

מאת עליזה וקר, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

42 איש הגישו את מועמדותם לרשימת המפד"ל לכנסת ה־12. הבחירות הפנימיות, בשני סיבובים, יתקיימו ביום א' הקרוב. יצויין, כי על־פי הסקרים של המפד"ל, רק חמישה המקומות הראשונים ברשימה נחשבים לריאליים.

על־פי שיטת הבחירה שאומצה במפד"ל, ייבחר בשלב ראשון „פאנל" של 18 מועמדים, ובשלב השני ידורגו הללו בשיטה משוקללת. בשני הסיבובים יסמן כל חבר מרכז שישה מועמדים בלבד. ד"ר יוסף בורג הגיש אתמול לנשיאות הוועידה־מרכז בקשה להפריד את שני סיבובי הבחירות ולדחות את שלב הדירוג למועד מאוחר יותר, אך הנשיאות דחתה את בקשתו.

בין האישים שהגישו את מועמדותם לרשימה: הח"כים זבולון המר, אבנר שאקי ודוד דנינו, הח"כים לשעבר אברהם מלמד, יהודה בן־מאיר, אליעזר אבטבי והנן פורת (שהיה ח"כ מטעם „התחיה"), מזכ"ל המפד"ל, הרב יצחק לוי, ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, השגרירה לשעבר יהודית היבנר ויו"ר ארגון המורים הדתיים שמריהו בן־צור. בינתיים מתארגנים המועמדים במסגרת הסיעתית, ורק אחרי שיתמודדו 18 ה„פינאליסטים" יחליטו הסיעות על עשיית עסקאות.

עצרת ממלכתית

(סוף מעמוד 1)

לשואה ולגבורה, בשעה 19:15 תיערך עצרת מרכזית בקיבוץ „יד־מרדכי" בהשתתפות הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון, ואילו בקיבוץ לוחמי הגיטאות תיערך באותה שעה עצרת מרכזית בהשתתפות יו"ר הכנסת שלמה הלל.

מנהל מרכז ההסברה, מסר עוד כי צפירת דומיה בת שתי דקות תושמע ברחבי הארץ ביום הזכרון לשואה ולגבורה, מחר בשעה 08.00. בשעה 10.00 ייערך ב„יד ושם" טקס הנחת הזרים על אנדרטת גיטו וארשה, בהשתתפות הרמטכ"ל דן שומרון וב־11.30 טקס אזכרה מרכזי לקהילות השואה באוהל „יזכור" ב„יד ושם".

רבבות צופיים בלוחמי הגיטאות

לקראת יום השואה ובדיוק 45 שנה למרד גיטו וארשה, מצפים מחר לנוכחות של יותר מרבבות צופים אשר יגיעו לעצרת המרכזית שתערך בצפון הארץ באמפיתיאטרון של קיבוץ לוחמי הגיטאות.

האוצר הגיש אולטימטום למד"א: סגירת 19 תחנות או עיקול הרכוש

מאת רבקה הרציג, סופרת „דבר"

משרד האוצר תובע מהנהלת מד"א לסגור בימים הקרובים 19 תחנות ומוקדי עזרה ראשונה ברחבי הארץ, ולא – יעקל תוך שלושה ימים רכוש של מד"א בסך תשעה מיליון ש"ח.

ביום א' השבוע נתקבלה בהנהלת מד"א „הודעה אדומה" כהתראה לפני ביצוע עיקול בכוח על ידי פקיד ההוצאה לפועל של מס הכנסה. העיקול בסך תשעה מיליון ש"ח, יבוצע אם מד"א לא ישלם מיד את חובותיו למס הכנסה. החובות נוצרו והצטברו במשך מספר שנים, בהן נאלצה הנהלת מד"א לשלם לעובדים משכורות ללא ניכוי מס הכנסה, זאת, בשל עיכובים בהעברת כספים מהממשלה, והחוב מד"א ברבית הצמדה, שניפחו את החוב עד לתשעה מיליון ש"ח. לטענת הנהלת מד"א, כל תשלום המשכורות ללא ניכוי מס הכנסה היה בידיעה והסכמה בשתיקה של הממשלה.

החודש, כזכור, שוב שולמו לעובדי מד"א משכורות נטו בלבד, ללא ניכוי מס הכנסה, בידיעת משרד האוצר והבהירותו.

האוצר דורש מהנהלת מד"א לסגור את 19 תחנות ומוקדים עזרה ראשונה כדי לחסוך 2.8 מיליון ש"ח בשנה. לתוכנית זו, של האוצר מתנגד משרד הבריאות ומועצת מד"א, שהציגו תוכנית אלטרנטיבית להבראת מד"א, שתביא לחסכון של 2.8 מיליון ש"ח ללא סגירת התחנות. לסגירת התחנות מתנגד מרכז השלטון המקומי וגם ראש הממשלה הודיע על התנגדותו לסגירת התחנות.

האיגודים האקדמאיים פותחים במו"מ על השכר

ההסתדרות תובעת להפסיק את האפליה לטובה של שכר הבכירים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

להפסיק מיד את האפליה לטובה של השרים, החייבים ויתר הבכירים במשק מבחינת תוספת השכר – תבע אתמול חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות פיני שומר, בכנס פעילי ההסתדרות שהתקיים אתמול בתל־אביב.

לדבריו, גישתו של שר האוצר „משלמת־בחינת־תוספות סלקטיבית על חשבון השכירים בשירות הציבור ובמגזר העסקי המסתפקים בהעלאת שכר של אחוזים בודדים ונדרשים על ידי המעסיקים לוותר על תוספת היוקר.

מו"מ השכר

נציגי האיגודים המקצועיים האקדמאיים יפגשו ביום ו' עם הממונה על השכר באוצר, יעקב רונן, לפתיחת המשא ומתן על הסכמי השכר לשנתיים הבאות.

המזכירים של הסתדרות המהנדסים, הסתדרות ההנדסאים והטכנאים והסתדרות האקדמאים במדעי־הרוח והחברה מסרו שאם דנו יקבלו „תשובות לא מקבלות" על תביעותיהם לשיפור השכר, יודיעו ביום ראשון על סכסוך עבודה.

שומרון: הצבא לא נכנע ללחצים פוליטיים

(סוף מעמוד 1)

בפועל, מארגנים ומובילים את ההתפרעויות. „הפגיעה היא ישירה בהם".

ח"כ מיכה חריש מהמערך מתח ביקורת על המתנחלים ואמר שהוא מרבים שאחרי האסון דווקא מי שהיה צריך להיות מעוניין בהרגעת רגשות כולם יצא בהתקפה שלוחת רסן על רבין ופרס כאילו הם האחראים. „הרגשתי שנותנים פרס לקיצוני אש"ף".

ח"כ פנחס גולדשטיין מהליכוד בירך על הגירוש. „כל פעולה שכל פגיה נחשבת בעיני ידידים שלנו בלתי דמוקרטית אך חוסכת בחיי אדם היא לגיטימית".

ח"כ יוסי שריד מר"צ מאמין לגרסת צה"ל על ארועי ביתא „כי לצה"ל אין סיבה לשקר", אבל למתנחלים יש ויש סיבה. „מי ששלח את ילדיו לטיול של פורענות והפקרות, בלי תאום עם הצבא, יש לו סיבה לשקר. מי ששלח ילדיו בליווי של עושה צרות מקצועי ופרובוקטור אחד ושל שקרן מקצועי ומדיח מועד שני - יש לו סיבה לשקר".

ח"כ אהוד אולמרט מהליכוד תקף את השמאל על צביעותו והתנשאותו כלפי הצבא בקשר עם ארועי ביתא. „אתם יצרתם נורמות של התקפות ברוטליות על ראשי הצבא ומערכת הבטחון מתוך מניעים פוליטיים. קעקעתם את מערכת הבטחון - אל תטיפו לנו מוסר".

ח"כ אלעזר גרנות ממפ"ם אמר כי „יש"ע היא פשע". הוא כינה את השר זבולון המר שהציע למחוק כפרים בשם „זבולון מרסל". „הדבר מראה מהי דמותה של המפד"ל היום", אמר גרנות.

מנחם הכהן מהמערך סבור, כי יותר משצה"ל זקוק לגיבוי זקוקים הפוליטיקאים להכות על חטא על שהם מערערים את אמונו של צה"ל בעיני העם עד שיהפכו אותו חלילה לצבא מליציות פוליטיות. ח"כ גרנות סיפר על מתנה המעצר נרצחת בעזה, בו ירדה יחידה צה"לית לנורמות התנהגות מזעזעות. הפרטים נמסרו לחברי הוועדה בהרגשת־הלם.

ח"כ בנימין בן־אליעזר מהמערך סבור, כי צה"ל אינו נלחם היום רק נגד האינתיפאדה אלא גם על עצם מעמדו וזה כבר נצחונה של האינתיפאדה.

הקריאות לאחדות העם מצחיקות אותו. „איזו אחדות זו אם מתקיפים את צה"ל, הרי צה"ל הוא סמל האחדות".

ח"כ יוסף בורג מהמפד"ל תקף באופן מרומז, אך שאינו משתמע לשתי פנים, את חברי סיעת זבולון המר. „היו כמה ביטויים אומללים בתגובה לאירועי ביתא. במלחמת העולם השנייה נוצר הביטוי „לידיצה". ומי שרוצה לתרגם את המילה הזו מצ'כית לעברית זה אסון. מי שמדבר על גילות של מקום הוא שמתרגם את לידיצה לעברית". (המדובר בכפר צ'כי שהנאצים מחקו מעל פני האדמה בתגובה לרצח היידריך).

ח"כ שבח וייס מהמערך סבור, כי צה"ל הוא צבא העם ואין בשום פנים ואופן להתיר תחתיו ע"י נסיון ל„ימגנג" אותו.

ח"כ חיים דרוקמן מהמפד"ל העיר לרמטכ"ל שכל עוד החקירה לא הושלמה היה צריך להביע צער על הארוע ולומר שהוא בבדיקה. הוא תקף את הצביעות של השמאל המדבר נגד פגיעה בצה"ל ונגד תחקיר מיותר. „לפני כחודשיים היו שני ח"כים מהשמאל שעשו תחקיר מיותר בצה"ל וזה היה גם הבעת אי־אמון".

ח"כ דוד מגן מהליכוד דוחה את דברי הביקורת על צה"ל ועל הרמטכ"ל. הוא שיבח את הרמטכ"ל על כך שבחודשים האחרונים לקח לעיכוד את ההערות שהושמעו בוועדת חוץ ובטחון לגבי הטיפול ביהודה שומרון ועזה. „צה"ל עלה על הדרך הנכונה, תגובת צה"ל בשכם על הרצח בביתא - סבירה בהחלט".

רה"מ יצחק שמיר אמר במצפה רמון, כי מותר להשמיע „מלה של ביקורת על צה"ל".

„לא נחיל הריבונות בבקעה"

(סוף מעמוד 1)

בחוץ, עוד בטרם מתחילה הפגישה עם התושבים הצרים לעתידם – מקבלים ילדים את פני פרס עם דגלוני ישראל ביד. הם עומדים בשורה ומחייכים. הוריהם כבר מחייכים פחות. חיים אביב, ראש המועצה המקומית מביע, את דאגתו ומודה לפרס שהגיע לכאן. כמוהו גם ישראל נדיבי, ראש מועצת בקעת־הירדן.

התושבים מספרים לפרס שהם חוששים לנסוע בלילה בכביש חוצה־שומרון, בגלל האבנים שכבר פצעו חלק מהם. עזרא ממעלה־אפרים צועק כאילו היה בשוק. „אני חושב שפרס צריך לספר את הסיפורים שלו ואז נדע מה לשאול אותו", הוא צועק ומפריע במשך כל השיחה כאן. פרס, עצבים של ברזל, מנהל אתו דו־שיח. מניין לו את הסבלנות הזאת לעזאזל?

אבי לוי, חבר סניף העבודה במקום, שואל מה עם הבנק שהובטח להם. פרס משיב שעכשיו נסגר סניף בנק־הפועלים ברפיח ולכן יש סיכוי שסניף יוקם כאן הסניף המיוחל.

ישראל אלון אומר לפרס „הגענו לכאן במסגרת מדיניות הממשלה. אנחנו לא דואגים לבטחון – אנו דואגים לעתיד. רק לפני חודש נכנסתי לבית שלי, אחרי עשר שנים שאני כאן ואני לא יודע מה יהיה אתו. היום לא הייתי מתחיל לבנות כאן, אני חושש שמחר יהיה משא ומתן ואני לא יודע, אם הוא יהיה על חצי הבית שלי, על חדר־הילדים או על הגינה".

ישראל גם אומר שבבקעה נכנס ביטוי חדש „שטחים תמורת צ'ק". „זה גועל־נפש" הוא זועק ואומר שהביטוי הזה כבר קנה לו אחיזה כאן וצריך עכשיו ריבונות ישראלית על הבקעה.

בזה אחר זה מציגים תושבי הבקעה את חששותיהם בפני פרס. אחר־כך הוא קם להשיב: „אני אומר דברים ברורים ואמיתיים" הוא מבטיח „לא נחיל את הריבונות הישראלית על הבקעה, כי יש לנו התחייבות חוזית על כך – עד להסכם שיוחלט עליו באזור".

עם זאת פרס מבקש מהתושבים שיתגלו מההיסטוריה של אי־הוודאות. הוא אומר להם שתכנית־אלון לא נשתנתה במפלגת העבודה ובתשובה לעתידם, הוא מרגיע אותם שהוא מחוייב למצע מפלגתו והמצע הזה מדבר על הירדן כגבולה המזרחי של ישראל.

פרס סופג כאן זעם עצור ומנסה להתמודד עמו. הוא אומר לתושבי הבקעה שמוכרחים להתאמץ למען השלום. יותר קל גם לו ללכת לכבירות ולהלהיב את ההמונים ולקבל מחיאות כפיים – אבל הוא רוצה לאמר אמת לעם: צריך לעשות שלום – לפני הכל.

בסופו של דבר זוכה פרס למחיאות־כפיים מנומסות בבקעה. הוא נפרד מהתושבים בהבטחה שלא הגיע לכאן לביקור בחירות כי אם היה זה ביקור־בחירות – כפי שהטיח בו מישהו – הרי שהיה בוחר מקום נוח יותר. פרס חוזר על החשש מקריית ישראל שבה 38 אחוזים מתושביה הם ערבים. הוא אינו רוצה את עזה, אבל זה לא אומר שבגלל זה הוא יוותר על יפו. הוא מסביר שצה"ל מתנהג באיפוק בהתקוממות – משום שהסובלנות חשובה, שלא לדחוף את כל הערבים לידי־אבנים.

דוקאקיס

(סוף מעמוד 1)

האמריקאית צריכה לעבור לשם.

הכומר ג'סי ג'קסון מצדו מנסה להפוך את חולשתו לעוצמה. הוא חוזר ומדגיש, שיחסיו הקרובים עם הערבים יכולים רק לעזור לו בקידום פתרון הסכסוך במזרח התיכון. למרות שעדיכה סרב ג'קסון להופיע בפני פורום של מנהיגי הקהילה היהודית, הוא פונה לקול היהודי. בהופעותיו הוא מבטיח לא להיפגש עם ערפאת, ומבקש לא לזהות את אש"ף עם ערפאת.

הסנאטור אלברט גור מטנסי, שהוגדר כאן כ„סנאטור של הליכוד", מדגיש במסע בחירות זה את תמיכתו בישראל מזה 12 שנה. הוא מבקר בפומבי את עמדותיו של הכומר ג'קסון בקשר להקמת מדינה פלשתינית ומציע לדבוק בהסכמי קמפ־דייויד, אוטונומיה תחילה, ורק לאחר מכן לנהל מו"מ לפתרון הסכסוך.

הגרלת הלוטו

להלן המספרים שהועלו בגורל: 42, 39, 29, 27, 13, 10, והמספר הנוסף: 31.

דבר DAVAR دبار
מאוחד עם „למרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־טוב
המו"ל - „דבר" בע"מ
מדפיס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברנו
פנחס ארליך
ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי כ"ו ניסן תשמ"ח 13.4.88
בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בקיבוץ שפיים.
הארון יוצב בבית הבנים בקיבוץ שפיים בשעה 3.00 אחה"צ.
המשפחה
ובית שפיים

במלאות שלושים לפטירת חברתנו
רחל סלע
נעלה לקברה ביום שישי כ"ח ניסן תשמ"ח
15.4.88 בשעה 13.00
המשפחה
וקבוצת דגניה ב'

לחברתנו אילנה חג'ג'
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף [illegible]
ההנהלה והעובדים

חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות

אהרון יריב (באמצע) במסיבת העיתונאים אתמול (צילום: אילן אוסנדרייבר)

במסיבת עתונאים של „המועצה לשלום ובטחון"

„אין ניגוד בין שלום ובטחון"

מאת מלי ולינגר, המשרתת הצבאית של „דבר"

האלוף במילואים אהרון יריב קורא לאנשי צבא ובטחון בדימוס להצטרף לגוף החדש ומוקם בראשותו בימים אלה, הוא „המועצה לשלום ולבטחון". במסיבת עיתונאים שכינסו אתמול ראשי המועצה, וביהם גם אלוף הראובן, האלוף במילואים יוסף גבע, האלוף במילואים אלעד פלד ודובר המועצה משה עמירב, קראו המשתתפים לאנשי צבא בדימוס, אנשי בטחון ומשק המלכה להצטרף לשורות המועצה בה חברים כבר כ־70 אנשים, מהם 12 אלופים במילואים וקצינים בכירים נוספים.

„אין ניגוד בין שלום ובטחון. השלום יכול וצריך לחזק את הבטחון. לקראת ההכרעה שתיפול בבחירות הקרובות יהוו הנושאים של שלום, בטחון, שטחים, ציר מרכזי וכל אחד ירצה ודאי לרכב על עניין הבטחון כדי לקדם את ענייני הפוליטי", אמר אתמול אהרון יריב שהסביר כי בכוונת המועצה לתת לציבור שירות של הסברה ובירור הסוגיות הללו מעמדת בקיאות ונקיון מפניות פוליטיות. „אנחנו איננו גוף מפלגתי, גם העמדות שלנו איננו אחידות לגמרי ומחייבות ליבון אותו נערוך בפומבי כחלק מההסברה והבירור שלדעתנו מתחייב כיום על רקע הצורך בפתרון מדיני מחוזק ביכולת שמירת הבטחון", הבהיר יריב.

בלב ליבו של ייעוד המועצה, על דעת כל חבריה, רעיון ההתנגדות מהסטטוס־קוו שלהערכת יריב והבריו יכול רק להרע עוד את תנאי הפתיחה למשא ומתן שממילא ייכפה על ישראל. „מאזן הכוחות הצבאיים כבר היום איננו נוטה לטובתנו בכמות או באיכות", אמר יריב והסביר כי שמירת הסטטוס קוו לא תוכל שלא לדרדר את המצב בשטחים, ביחסינו עם מצרים מחד ועם ארה"ב מאידך וללכד את מדינות ערב נגדנו. הרעיון אליבא דיריב ועמיתיו – ביצוע בשלבים של פתרון מדיני שיתן גם בטחון, עם פירוז, נוכחות צבאית, מתקני התרעה, שינויי גבולות, והלפות שטחים ועוד.

בקרוב יקיימו חברי המועצה דיונים פתוחים לציבור בנושאים שונים בתחום השלום והבטחון, וכבר הוקלטה קלטת וידאו של דיון שהתקיים בחודש שעבר. בכוונתם להפיץ חומר הסברה, לשלוח מרצים לבתי ספר ועוד.

רבין ביום עיון לזכרו של ישראל גלילי

פתרון הבעיה הפלשתינית – רק במו"מ ישראלי־ערבי

(עו).– שר הבטחון יצחק רבין אמר אמש שכל התרחבות לסכסוך הישראלי־ערבי, כולל פתרון הבעיה הפלשתינית, יוכלו להימצא רק במישור היחסים בין ישראל והמדינות השכנות ולא בינינו לבין הפלשתינים. ביוזן שאם בך יקרה – המשמעות תהיה כי אנו בצמוך לנהל את הכויש מול אשים, ואשים ישב מולנו.

רבין דיבר ביום עיון לזכרו של ישראל גלילי, ב„יד טבנקין" באפעל. הוא הוסיף, כי את הסכם השלום ניתן להשיג רק בדרכים מדיניות, אולם גם אם נגיע לשלום המיוחל בדרכים דיפלומטיות – ישראל תצטרך להבטיח את עוצמתה הצבאית עוד תקופה ארוכה, שהרי בלי עוצמה זו לא יהיה ניבוי באות להסכמי שלום שישנו, ולמען לא יופכו אותו לפיסת־נייר נטולת־ערך.

שר הבטחון הטעים, כי עיקר משאבי מערכת הבטחון מושקע כיום להגברת העוצמה אל־מול מדינות העשויות לאיים על שלומנו. אם מאיימים על מישור־איום שני הוא הטירור השיעי־קיצוני מלבנון. ומישור – איום שלישי – מצד האזרחים הפלשתינים בשטחים. במישור זה, ציין השר, מנסים המלכים את המשמעות ליצור אנדרלמוסיה ולשבש את החיים שם. זו אלימות מסוג אחר, אך להשגת אותן מטרות שהיתנו את הערבים עד כה – רק בצורות אחרות, ועובדה שהם לא משתמשים בנשק צבאי. אולם, עלינו לראות בזה סירור, ועלינו להתייחס לזה בהתאם, אורת נוטיא את המטרה.

שר הבטחון הקריש את עיקר דבריו לנושא בטחון ישראל בעשור הבא. לדבריו, אופיין העשור הקודם בראש וראשונה בהסכם השלום עם מצרים, שהוליל תמורות מדיניות גדולות ולשינוי מאזן הכוחות, שיהיו לו השלכות גם לעשור הבא, כל עוד נצליח לשמור על שלום זה. אירוע חשוב נוסף בעשור הקודם הוא – מלחמת עיראק־איראן, אשר שיתקה למעשה מדינה ערבית והקלה עלינו בחזית המזרחית.

עם זאת, ציין רבין, מוקד הסכסוך עבר מעימות בין מדינות לעבר עימות עם הפלשתינים, כאשר בשנת 1982 יצאה ישראל למלחמה בלבנון. ומאוחר יותר החריף תהליך זה, כאשר בדאמבר 1987 החלו המהומות בשטחים.

„...עתה עומדת בפני הדילמה: איכך להפשר את התשובה לבעיית הסכסוך – בינינו לבין מדינות ערב או בינינו לבין הפלשתינים. אני מאמין, כמו שהאמנתי בעבר, שהפתרון; גם של הבעיה הפלשתינית, יבוא רק בינינו לבין המדינות השכנות", אמר.

שרון מסייר בעיר עתיקה, אתמול (צילום: יצחק הררי)

התגברות העזיבה מערי הפיתוח תועלה לדיון בממשלה

השר יעקבי: „המצב הפך לבלתי־נסבל"

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקבי, יעלה לדיון בממשלה את הנתונים על ההגירה השלילית הגוברת מערי הפיתוח, שפורסמו אתמול ב„דבר". מהנתונים עולה שבשנת '87 הסתכמה ההגירה השלילית מערי הפיתוח ב־5,154 איש ובשנתיים שחלפו הסתכם מאזן ההגירה השלילית מערים אלה ב־8,849 איש.

לדברי יעקבי, התגברות העזיבה מערי הפיתוח בגליל ובנגב מדאיגה ביותר ומחייבת שינוי במדיניות. „זהו מצב בלתי נסבל שאיזור יהודה ושומרון, הקרוב יחסית לתל אביב, זוכה בהטבות יותר מאשר אזורי הנגב והגליל", אמר יעקבי. הוא הוסיף: „במקום להפנות משאבי ענק לשטחים ולבנות שם עוד 2,000 דירות, יש להשקיע בגליל, בגולן בנגב ובמרחב ירושלים."

עוד הטעים יעקבי שיש לסלול את קו הרכבת מהר ציון לאילת, להקים נמל תעופה בינלאומי בנבטים, מורחה לבאר שבע ולהוסיף על ההשקעות בגליל 50 מיליון ש"ח בשנה.

שולץ ושוורנאדזה יחתמו מחר על סיום מלחמת אפגניסטאן

ז'נבה (סוכנויות הידיעות). – שרי החוץ של ארה"ב וברה"מ עומדים להגיע לז'נבה כדי לחתום מחר על ההסכם לסיום המלחמה באפגניסטאן. על כך מסרו מקורות המקורבים למתווך מטעם האו"ם דייגו קורדובז. הטקס ייערך בנוכחות מזכיר האו"ם פרז דה קוייר.

הסובייטים הודיעו אתמול, כי 50,000 מחייליהם יצאו מאפגניסטאן תוך שלושה חודשים החל מה־15 במאי. דובר במשרד החוץ הסובייטי אמר לחברי פרלמנט איטלקים במוסקווה, כי כוח זה מהווה מחצית מהכוח הסובייטי במדינה זו. היה זה אישור רשמי ראשון לכך, שמוסקווה מחזיקה כ־100,000 חיילים באפגניסטאן.

בינתיים נמסר, כי ברה"מ הגבירה את משלוחי הנשק לממשלת אפגניסטאן כדי לעזור לה לעמוד בהתקפות המורדים לאחר יציאת הכוחות הסובייטים. דיפלומטים מערביים בפקיסטאן אמרו, כי „אם בעבר היה חסר משהו לכוחות האפגאניים, הרי עכשיו הסובייטים מתקנים זאת".

הדיפלומטים גם מסרו, כי הסובייטים מחזקים את הביצורים בעיר הבירה קאבול. ההסכם לנסיגת הכוחות הסובייטיים אינו כולל הסכם להפסקת אש במלחמה בין הממשלה הקומוניסטית ובין המורדים המוסלמים וצופים כי המורדים יגבירו את התקפותיהם לאחר התחלת הנסיגה. מצפים גם, כי במקביל להגברת ההספקה הסובייטית, תמשיך ארה"ב לספק נשק למורדים.

אחד הדיפלומטים המערביים אמר, כי הוא סבור שהצבא האפגאני יובס שבועות ספורים לאחר הנסיגה הסובייטית, משום שחיילים אפגאנים רבים יסגירו את עצמם למורדים.

ממשלת אפגניסטאן עושה מאמצים לקנות את לבה של האוכלוסיה לקראת הנסיגה הסובייטית. ממוסקווה נמסר, כי הממשלה החליטה להחזיר לפליטים החוזרים לאפגניסטאן את אדמותיהם, שהוחרמו בידי הממשלה. לדברי העתון „פראבדה", יותר מ־120,000 פליטים חזרו למדינה לאחרונה וזאת מתוך חמישה מיליון שנמלטו ממנה במהלך מלחמת האזרחים.

בהתערבות חרות לפיד:

מושל פלורידה המתיק מאסר העולם של שפירא ואישר שיקומו בקיבוץ

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בבטן

מה שלא עלה בידיהם של טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, מאיר רוזן, שגריר ישראל לשעבר בארה"ב ואישים אחרים, במשך חמש שנים, הצליח לעשות תנועת לפיד, משקם האסירים של התנועה הקיבוצית, בתוך כרבע שעה, לפני מספר ימים. לפיד הצליח לשכנע את מושל מדינת פלורידה בארה"ב והקבינט שלו, לשחרר את אסיר העולם היהודי, ביל שפירא ולהסכים לתהליך שיקום באחד הקיבוצים ברחבי הארץ.

אתמול, בשעות הערב המוקדמות, נחת בארץ בטיסה ישירה ממיאמי, ביל שפירא, רווק בן 62 לאחר שריצה 13 שנים ממאסר העולם שגזרו עליו מושבעים בבית־המשפט הפדרלי במיאמי באשמת רצח שותפו לבית המסחר לנשק. בשורה התעופה נפגש שפירא עם לפיד וזה האחרון פועל עתה לשילובו באחד הקיבוצים הדתיים בארץ, לאחר שהתברר כי שפירא נמצא בתהליך של חזרה בתשובה.

תחילתו של הסיפור בימי מלחמת השחרור. ביל שפירא, אז קצין מארינס יהודי־אמריקאי צעיר שלחם במלחמת העולם השניה, התנדב לסייע למדינת־ישראל שבדרך במסגרת מח"ל. לאחר המלחמה נשאר בארץ, התגייס למשמר הגבול ולמשטרה, שירת בעמק הירדן והקים את המעבדה הבליסטית והמעבדה לזיהוי פלילי של המשטרה. תריסר שנים שירת במשטרה עד שנאלץ לחזור לארה"ב כדי לסעוד את אחותו היחידה שגלתה בפלורידה.

שפירא רכש בית־מסחר לנשק יחד עם שותף אמריקאי, וכעבור שלוש שנים נעלם השותף בנסיבות מסתוריות. המשטרה האמריקאית לכדה שני מבכיעים שהודו כי רצחו את השותף עליפי בקשה של שפירא שאף שילם להם סכום הגון לשם כך. גופתו של השותף ומניעי הרצח, כמו גם סכום הכסף ששולם כביכול, לא נתגלו עד היום.

חבר המושבעים במיאמי השתכנע למרות הכל ששפירא אכן ביקש לרצוח את שותפו והטיל עליו מאסר עולם לאחר שמצא אותו אשם ברצח. לפני כחמש שנים הוקם בארץ „ועד למען ביל", שפעל בדרכים שונות בניסיון להמתיק את עונשו של המתנדב היהודי ואף לגמות לשחררו. בראש הועד עמדו תנ"ץ בדימוס מייק קפלן, שהיה מראשי המחלקה לזיהוי פלילי והמחלקה למחקר ופיתוח במשטרת ישראל, ודפי בריקסי שהוא מנהל חברה כלכלית גדולה.

חברי הועד הפעילו קשרים ואישים שונים, בהם טדי קולק מאיר רוזן ואחרים, אך ללא הצלחה. לבסוף פנו אל חרות לפיד מאיילת השחר, שניאות לסייע. הוא ביקש להפגש עם מושל פלורידה. אמנם, הפגישה סודרה ואמורה היתה להיערך לפני שבועיים. ברגע האחרון ויתר לפיד והסתפק במשלוח מכתב ובו הסביר את נימוקי השחרור תוך הבטחה כי שפירא ישולב בפרויקט שיקום האסירים בתנועה הקיבוצית.

בדיון שנערך בלשכתו של המושל לפני מספר ימים ואשר נמשך רבע שעה בלבד, החליט לשחרר את שפירא בתנאי שיעבור את תהליך השיקום. מושל פלורידה ציין בהחלטתו, כי זו פעם ראשונה בארה"ב שאסיר עולם, משתחרר טרם המועד המועבר לשיקום בארץ אחרת. המושל המליץ להתייחס בחיוב להליך זה.

גילויים על התבטאויות אנטישמיות של לה פן:

היטלר פספס, הייתי משתמש במטחנה לגריסת היהודים

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בפריס

פאריס. (מיוחד ל„דבר"). – בית משפט בפאריס דחה את בקשתו של „המועמד" לנשיאות, צרפת, מנהיג „החזית הלאומית" ז'אן מרי לה פן, לאסור על הפצת הירחון „גלובי", שפרסם ראיון עם גרושתו פיירט לה פן והכולל גילויים פיקנטיים והאשמות חמורות נגדו דנגד מנהיגים בולטים בימין הצרפתי.

פיירט לה פן מצטטת התבטאויות אנטישמיות חריפות של בעלה, כמו: „היטלר היה טיפש עם תאי הגזים שלו. הוא פספס. אני הייתי משתמש במטחנת ענק לגרוס היהודים. זה היה מהיר יותר וסופי יותר". למרות זאת, מספרת פיירט, יש ללה פן לא מעט מכרים יהודים, והמאהבים הראשונים של שתיים משלוש בנותיו היו יהודים.

בראיון היא מספרת גם על קשרים מדאיגים של לה פן עם צמרת הממשל הימני ועם אנשי משק בולטים. לטענתה, הגיע לה פן להסכם חשאי עם המועמד לנשיאות ריימון באר, שלפיו יעביר לו את קולותיו בסיבוב השני תמורת הבטחה של באר לשנות את שיטת הבחירות לפרלמנט לשיטה יחסית, הנוחה יותר ל„חזית הלאומית".

שני שרים צעירים בולטים בממשלת צרפת הנוכחית – שר התעשיה אלן מדלן ושר התקשורת ז'ראר לונגה – היו פעילים בארגונו של לה פן וגם אחר־כך לא ניתקו את קשריהם אתו. לונגה הרים כוסית עם אנשי „החזית הלאומית" ב־1984, כשזכו בהישג בבחירות לפרלמנט האירופי.

איל המוסים ממוצא יהודי מרסל דאסו נהג לתרום מאות אלפי פראנקים למערכות הבחירות של לה פן. רשימת המועמדים של „החזית הלאומית" לפרלמנט האירופי הורכבה על פי גובה הסכום, שיכול היה כל מועמד לשלם, וכך „נמכר" המקום הרביעי למהגר הרומני גוסטב פורדאה תמורת ארבעה מיליון פראנק, שאחר־כך הסתבר כי הגיעו מקופת השירותים החשאיים הרומניים.

לה פן ניצב עתה במקום הרביעי המכובד במשאלים ומנבאים לו עד 15 אחוז מן הקולות בסיבוב הראשון של הבחירות לנשיאות.

חברה צרפתית ושווייצית מתחרות על מכרז לשיפוץ הכרמלית בחיפה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

מועצת עיריית חיפה החליטה אתמול לקים בברכה את הקמתם של מפעלי תעשיה נוספים בעיר כמו תחנת הכח החדשה של חברת החשמל והרחבת הקומפלקס הפטרו־כימי, זאת בתנאי שיכוסו המזהמים בהם לא יעלו על התקנים שנקבעו ע"י משרדי הפנים והבריאות.

חברי מועצת העיר גם פנו אל הנהלות המפעלים התעשיתיים במפרץ, הממשיכים להפיץ מזהמים, לפעול לאלתר כדי להפסיק את זיהום האוויר הפוגע בבריאות התושבים. ראש העיר אריה גוראל הודיע אתמול במסיבת עתונאים, כי העירייה הרשויות המוסמכות ינקטו בכל האמצעים העומדים לרשותם נגד מפעלים שלא ימלאו אחר ההוראות בנושא מניעת זיהום האוויר. גוראל גם הודיע כי העירייה עומדת להחליט עוד בחודש זה על התחלת עבודות השיפוצים של ה„כרמלית", אשר מהלכה הופסק לפני כשנה.

גוראל מסר כי במכרז בינלאומי שפרסמה לאחרונה העירייה בעניין שיפוץ ה„כרמלית" התוואי הקיים ובין תוואי חדש באורך של 14 ק"מ, השתתפו שתי חברות זרות – שווייצית וצרפתית. עתה בודקת חברה צרפתית בינלאומית בשם „בידרזדיסס" את שתי ההצעות ועל־פי מסקנותיה יוחלט באיזה משתי החברות לבחור. בשלב ראשון של עבודת השיפוצים מדובר בהשקעה של 20 מיליון דולר אשר יושקעו בשיפור התוואי הקיים, שיפור התחנות רכישת קרוניות חדשות והפעלת מערכות חדשות של תקשורת וחשמל. עיריית חיפה מצפה לקבל את 20 מליון הדולר כהלוואה מהחברה הבונה בתנאים נוחים ולזמן ארוך. לחברה, שתסכים לקבל על עצמה גם את תפעולה של הכרמלית, תינתן עדיפות. גוראל מעריך כי עבודת השיפוצים של הכרמלית תימשך שנה וחצי ואילו עבודות הבנייה של התוואי החדש ימשכו שש שנים.

מכינים חופי חיפה לרחצה

עונת הרחצה בחופי חיפה תפתח ב־18 לחודש זה ולקראתה נעשות פעולות שיפוצים ותחזוקה של המלתחות, השרותים, תחנות המצילים, סוככי הצל ועוד. במסיבת עתונאים בחיפה הדגיש גוראל, כי השנה הגבירה העיריה את פעולות הפקידה הבטחוניות בחופים ולצורך כך היא מפעילה ארבעה טרקטורים לעומת טרקטור אחד בעונה החולפת.

שוטרת נאשמת בבידוי ראיות

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

שוטרת בלשכת התנועה במרחב חיפה מואשמת בבית המשפט המחוזי בעיר בשיבוש הליכי משפט, בבידוי ראיות, במרמה ובהפרת אמונים בכך שרשמה לנהגים דו"חות על עבירות שלא בצעו כלל ורשמה תגובות מפיהם למרות שלא שוחחה עמם.

התובעת, עו"ד נורית גרובר, טוענת בכתב האישום כי הנאשמת, אביגיל מוסלי (29), פעלה בכמה דרכים: רשמה דו"ח תנועה על עבירה שביצע נהג ולאחר שמסרה לנהג את המקור הוסיפה בהעתק־הדו"ח עבירה נוספת שלא ביצע. במקרים אחרים לא עצרה את הנהגים, אלא רשמה את מספרי הרכב ובעזרת המסוף המשטרתי בררה את פרטי הנהג ורשמה לו, שלא כדין, הודעת ברירת קנס. במקרים אחרים אמרה לנהגים שהיא מזהירה אותם בלבד אך למרות זאת שלחה לבתיהם הודעה על תשלום קנס.

בכל השיטות האלה נהגה לבדות תגובות של נהגים והולכי רגל ולרשום אותן בתחתית הדו"ח במקום המיועד לתגובת הנהגים. התביעה טוענת כי מדובר ב־25 מקרים לפחות בהם היו מרמה והפרת אמונים.

חיילות בשטחים

פקידת הלשכה של המח"ט מסיעות במזנון „בשביל הכיף"

מאת מלי ולינגר, המשרתת הצבאית של „דבר"

חיילות צה"ל המשרתות בשטחים עסוקות למדי. ראינו חיילות שנקראו לסייע בביצוע מעצרים בכפרים ואפשר לראות בבר חיילות מסייעות למוראל ולכלכלת תושביהם היהודים של השטחים. לפחות אחת כזאת כבר ראינו.

במזנון – האחרון ולא של השקם למרבית התמיהה – המצוי בחצר בניין המימשל בשכם עושים הרבה כסף. כמויות אנשי הצבא והאורחים למיניהם המציפים את החדר מוזנות־הפנים בכל שעות היום, יוצרות פקקי תנועה ולחץ על בעליו העמלנים של המתקן המחיר למדי הזה. השבוע פגשנו חיילת מאחורי הדלפק. חיילת בעימת־סבר, „פקידת לשכה", הסבירה לנו, פקידת לשכה אצל המח"ט במתנה. בשעות העבודה היא במזנון, עוזרת בידי הבעלים, אולי בתשלום, אך סביר יותר ש„בשביל הכיף".

כפי הנראה יש יותר מדי פקידות לשכה באזור. אחרת איך אפשר להסביר את הפנאי באמצע היום של חיילת המשרתת, מותר להניח, בתפקיד חיוני שחייב גיוסה והצבתה בין הר הקללה להר הברכה, בלב השטחים הרותחים?

השליטה ב„קנון" יצאה מידי גולן וגלובוס

מאת כרים מוקס, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – השליטה על קבוצת „קנון", שנוסדה על ידי מנחם גולן ויורם גלובוס, נלקחה מידי מייסדיה. גולן וגלובוס המתפקד בניהול חברה־הבת של קבוצת „קנון" שתיקרא „קנון אנטרטיינמנט".

קבוצת „קנון בע"מ" הודיעה שלשום, כי במסגרת הארגון החדש המוצע הסכימו בעלי המניות האירופים של החברה להזרים לה 100 מיליון דולאר ולפתוח בפניה קראשראי בסך 100 מיליון דולאר.

במסגרת זו הוחלט גם, כי מייסדי החברה גלובוס וגולן ינהלו חברה־הבת של החברה. גולן וגלובוס יהיו זכאים ל־11 מיליון דולאר כל אחד אם יפוטרו ללא סיבה.

במסגרת הארגון החדש, הזקוק עדיין לאישור מצד בעלי המניות, תאוחד קבוצת „קנון" עם קבוצת אירופאיות בשטחי התיירות, נכסי דלא ניידי וביטוח בבעלותו של ג'אן קארלו פארטי, אחד ממנהלי „קנון".

פארטי ימונה לנשיא של החברה.

לדעת מומחים, הסיבה היחידה לארגון החדש בחברת „קנון" הוא לאפשר לפארטי ולחברותיו הדיסת רגל בבורסה לניירות הערך של ארה"ב.

לקראת יום הזכרון למרד גטו וארשה:

„אל־על" תתגבר הקו המיוחד לפולין

מאת אריה אורן, סופר „דבר"

„אל־על" תבצע שורה של טיסות מיוחדות בקו הפולני שלה לקראת יום הזכרון למרד גטו וארשה.

מהיום תבצע החברה שתי טיסות מיוחדות מנמל בן־גוריון לוארשה. לאחר אירועי יום הזכרון תבצע „אל־על" שש טיסות מיוחדות מוארשה לנמל בן־גוריון.

מת הסופר אלן פטון

דרבן (רויטר) אלן פטון, הסופר הדרום־אפריקאי הנודע, מת אתמול בגיל 85 ממחלת סרטן הגרון.

פטון, שזכה לפרסום עולמי עם ספרו „זעקי ארץ אהובה" ב־1948, המתאר את מצוקת השחורים בדרום אפריקה, התנגד לחוקי האפרטהייד במדינתו במשך כל חייו. בשלב מסוים הוא עמד גם בראש המפלגה הליברלית, שבינתיים הוצאה מחוץ לחוק.

עם זאת, הוא התנגד לנסיונות להפיל בכוח הזרוע את משטר האפרטהייד בפרטוריה. הוא אף בירך על חוק הבחירות, שהעניק ב־1984 זכויות מועטות להודים ולצבעונים ושלל את אותן זכויות מהשחורים, ותיאר אותו כצעד אחד קדימה.

נוסף ל„זעקי ארץ אהובה" פרסם פטון עוד רומן אחד, וכן שורה של מאמרים פוליטיים ודתיים, סיפורים קצרים ואוטוביוגרפיה. „יש פחד בלבי" אומר הגיבור השחור ב„זעקי ארץ אהובה", „כי כאשר הם (הלבנים) יהפכו את לבם לאהבה, הם יגלו כי הפכנו את לבנו לשנאה".

14 משפחות של רואי חשבון מארגנטינה – לארץ

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

14 משפחות ראשונות של רואי חשבון יהודיים מארגנטינה יגיעו היום לישראל במסגרת מבצע מיוחד של מחלקת העליה בהסתדרות הציונית בשיתוף עם המכס. העולים, 55 במספר, ישהו בחודשים הראשונים במרכז קליטה בחיפה, שם ילמדו עברית וישתלמו במקצועם. לאחר מכן יקלטו במשרדי המכס ומע"מ ברחבי הארץ.

מבצע עלייתם של רואי החשבון אורגן בסיוע הנהלת המכס. המשנה למנכ"ל המכס דוד שמעוני, יצא לפני מספר חודשים בשליחות מחלקת העלייה, לארגנטינה, שם נפגש עם עשרות רואי חשבון יהודיים.

הוא הציג בפניהם מסלול קליטה מיוחד המבטיח קליטת העולים בעבודה מרגע נחיתתם בארץ. העולים קיבלו הסבר מדוייק על תנאי העבודה במכס, כולל תנאי שכר עתידיים.

ראש מחלקת העלייה, אורי גורדון, ציין כי פרוייקט זה הוא אחד ממספר פרוייקטים חדשניים לעידוד עלייה שמטרתם להבטיח לעולים דיור ותעסוקה עוד בהיותם בחו"ל.

אש"ף: הגירוש יגביר את ההתקוממות בשטחים

תוניס (א.ס. ועי"ר) - – גירוש שמונת הפלשתינים רק יגביר את ההתקוממות בשטחים הכבושים - כך אמר אתמול סגנו של ערפאת, חליל אל ואזיר (אבו ג'יהאד). שמונת המגורשים הפלשתינים, שנמסרו אתמול לרשות הצלב האדום הבין־לאומי בלבנון, ביקשו מהארגון לסייע להם לחזור לבתיהם שבגדה המערבית וברצועת עזה.

השמונה, שהגיעו בשתי מכוניות של הצלב האדום למשרדי הארגון בעיר קסארה שבמזרח לבנון, הכריזו כי ינקטו את כל האמצעים כדי לשוב למולדתם וכדי להמשיך ולהנהיג את ההתקוממות הפלשתינית. „גירשו אותנו רק משום שאנו פלשתינים", אמר אחד המגורשים ג'אמל שאטי הינדי. „הם אסרו עלינו להתקשר למשפחותינו לפני הגירוש".

שמונת המגורשים בילו את הלילה הראשון שלהם בבית לבנים ישן, המשמש את אנשי המיליציה הדרוזית של ואליד ג'ונבלאט בעיירה ראשאיה. תושבי העיירה קידמו בברכה את „הגיבורים" בעוד אנשי מיליציה במדי קרב שמרו עליהם.

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת הכריז בכווית, כי יבקש להעלות את שאלת גירושם של השמונה בפני מושב מיוחד של מועצת הבטחון של האו"ם.

נציג הצלב האדום בלבנון אמר, כי הוא מקווה שהשמונה יחזרו לבתיהם, משום שהגירוש נוגד את אמנת ז'נווה. „בינתיים תפקידנו מוגבל לסיוע הומניטארי", אמר הנציג. „נחכה עד לקבלת החלטה במטה בז'נווה".

השבוע בטוטו פרס „כבד" מאד מאד 3,500,000 ש"ח.
במועצה להסדר ההימורים בספורט מצפים להשתתפות ערה במיוחד, שעשויה להגדיל עוד יותר את הפרס הראשון.

השבוע בטוטו מינימום הפרס הראשון:*
3,500,000 ש"ח
*כולל העברה
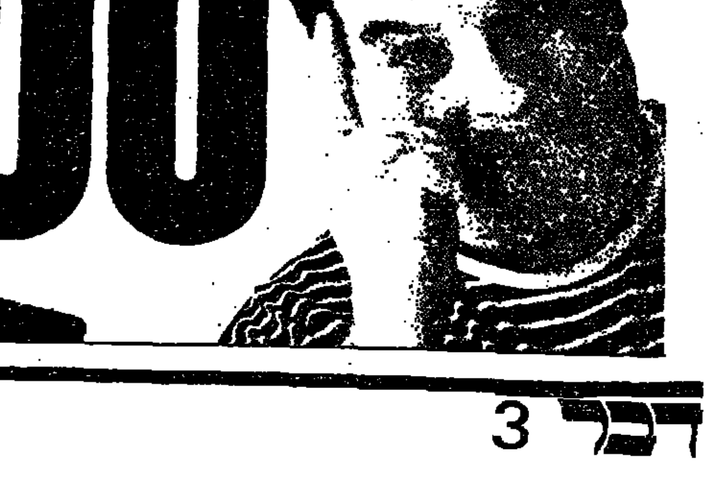
המועצה להסדר ההימורים בספורט
פומל לוין בוריש

תפנית חיובית בבורסה

מאת שמואל רוזנבלום*

● הירידה בגרעון המסחרי ברבעון הראשון של 1988, בצירוף ריבית שקלית נמוכה ושיפור נאה ברווחיות תוך רמת מחירים אטרקטיבית במניות רבות, תרמו לעליות בבורסה ● לראשונה מזה זמן רב נרשם גידול חד בנפח הכספי בשוק המניות ● רבים בבורסה מאמינים כי מדובר בתפנית חיובית ולא בתיקון טכני קצר מועד ● הקונים אתמול באו מכל גוני הקשת הבורסאית, הבולטים היו בעיקר הקרנות המנהלות לווסת ולמתן את מגמות המסחר בשלב זה די בהצלחה ● פעילות ערה מתרכזת במניות המשתנים ובנוסף במניות מבני תעשיה, פרוטרום, קרור, דלתא גליל ונוספות ● ציפיות למאזן נאה שיתפרסם בקרוב בחברת ים המלח ● קטנו החששות מפיחות, תקוות שהריבית תתייצב על שיעור של כ־11% לערך, עליות נאות יחסית במשתנים ובהוספות, מגמת ביקושים ועליות בבנקאיות ● השחיקה הגדולה ביותר עד עכשיו בסקטור המכפטיל 50%, - שמועות חדשות בסקטור הנפט ● לאחר תקופה ארוכה גם בבורסה פעלה במגמת קניות של ממש.

לאחר תקופת זמן ארוכה ומייגעת בה נשחקו שערי המניות בעשרות אחוזים תוך שיעמום וחוסר עניין הגיע סוף סוף תפנית של ממש בשוק המניות תוך עליות שערים וגידול בנפח הכספי.

נראה כי פעילי הבורסה לא יכולים להתעלם משורה ארוכה של אינדיקטורים כלכליים מעודדים אשר באים אחד בעקבות משנהו וקיימים כתיקנם היו מביאים ללא ספק לשוק עולה וחיובי.

נראה שמגמת היציבות ששררה בבורסה בחודש האחרון הביאה פעילים רבים להתחיל להביט ברמות המחירים המפתות להשקעה בהם נמצאות חברות רבות. קשה עדיין לנבא אם אכן יום המסחר מבטא שינוי מגמה של ממש בבורסה, סוחרי הבורסה רוצים להאמין שאין מדובר בתיקון טכני בלבד אלה ביציבות והתאוששות של ממש. ימי המסחר הבאים יפתרו את התעלומה אך מקורבי הבורסה יצאו אתמול בתום המסחר מעודדים ועליזים מהרגיל.

הנקודה הראויה ביותר לציון מסיכום המסחר אתמול הינה הגידול הנאה בנפח הכספי הכולל. במניות המשתנים נרשמה עליה ממוצעת של 1.9% עד 2.2% לערך, עליות עד 3% הופיעו בכלל נדל"ן, פטרוכימיים, טבע ואי.די.בי. פיתוח. פעילות כספית בולטת נקשרה במניות ים המלח 2%+, אי.די.בי פיתוח וכלל תעשיות. מניות יזאל, הסנה ונייר חדרה נסחרו בנפח עיסקאות קטן יחסית ובשינויי שער קלים לעתים תוך ירידות. במניות ההופשיות נרשמו תנודות חדות יחסית כמת"מ אופציה 21.4%+, קרור1 6.3%+, סהר ביטוח 5.7%+ לאחר העברת חבילת מניות לבטוחה, קליל 5 5.5%+, מן 5 10%+, נחושתן 10%+, אלקטרה 5 8.3%+ ונוספות. פעילות חיובית וערה תוך עליות שערים בלטה בפרוטרום, דלתא גליל ומבני תעשיה. בבנקאיות נרשמו בדרך כלל עודפי ביקוש ועליות קלות. ירידות חדות במיוחד נרשמו בביקבו מוכרים בלבד, גיבור 7.3%, ויטלגו 5%, ציון 1 מוכרים בלבד וקינג 1 5.7%-, אפיק 5 10%- תוך שחיקה מתמשכת.

פעילות ערה במניות מעניינות

מספר מניות הופשיות התעוררו באחרונה תוך עליות שערים וגידול מסוים בנפח הכספי. מבין המניות החצי כבדות ניתן לשים עין על מבני תעשיה, פרוטרום, דלתא גליל, פריקלאס והכלכלית.

במניות אלה פועלים ככל הידוע גורמים מוסדיים גדולים ובשוק קיימת הערכה לפירסום נתונים כספיים חיוביים. במניות פרוטרום לדוגמא מתבצעת איסוף סחורה מאסיבית תוך עודפי ביקוש גדולים יחסית בנפח כספי מעל לממוצע לאופי מניות מסוגה. גם במניות הקלילות הוולה פעילות ערה למדי, ודוגמאות לכך ניתן לאתר בשורת ני"ע ארוכה יחסית. במניות הרשימה המקבילה עיקר הפעילות הכספית מתבצעת במניות שקיים סיכוי סביר להעברתן למסחר הרגיל. הפעילות במניות הרשימה המקבילה מתבצעת ע"י מנהלי תיקים בדרך כלל שכן הגורמים המוסדיים מדירים רגליהם ממניות אלה שהסיכון בהן רב יחסית. מעת לעת נרשמת תנודת שערים חדה במספר מניות ברשימה המקבילה ואת מרצון לשיפור תשואות זמני. דוגמאות לכך נראות בברטון, טרומאסבטון, איטמו, דסה, רסקו ונוספות.

אינדיקטורים כלכליים חיוביים

פירסום נתוני הקיטון בגרעון המסחרי של המדינה בשיעור של 22% בהשוואה שבין הרבעונים של השנים 87–88 בצירוף ירידת הריבית השקלית והשיפור ברווחיות תרמו יותר להתעוררות בשוק המניות. גם הערכות בבנקים ובכלכלנים כי שנת 1988 לא תהיה שנת מיתון ואף סימני האטה בפעילות הכלכלית בשלב זה אינם מראים עדיין תרמו אף הן לעידוד הפעילות.

הקושי העיקרי שעדיין מעיב על השוק הינו המשבר הפוליטי־כלכלי ונעלם בו רב כידוע מהגלוי. כמו־כן הביעו בשכבות האוצרים דאגה משתי בעיות עיקריות במסחר במניות, הבעיה הראשונה התמקדה כזכור בנושא המנהיגות בבורסה, השניה התמקדה בקיטון בסך הפעילות הכספית. מעורבותה של לאומי פיא במסחר בחודש האחרון הביאה להתייצבות והלימה בשחיקת השערים. בעיית הפעילות הציבורית בבורסה היתה ונשארה מרכזית. אתמול נרשם סוף סוף גידול בנפח הפעילות הכספית, גידול זה אינו עדיין בגדר סנונית המבשרת את בוא האביב.

יחד עם זאת מקורים בבורסה כי במידה ולא יתרחשו אירועים חריגים במישור הפוליטי־כלכלי יגבר בהדרגה העניין במתרחש במניות תוך גידול בנפח הכספי, מעבר כמובן לתיקון טכני קצר מועד.

מתחדשות השמועות על מציאת נפט

אתמול החלו להישמע שוב השמועות "הרגילות" והמוכרות בבורסה על אפשרות מציאת נפט בקידוח כוכב. בעבר הספיקו חלקיקי שמועות על מציאת נפט להניס את שערי מניות סקטור הנפט באורח חד ותלול ביותר. בשנת 1987 בה היו שמועות על מציאת נפט בקידוח כוכב עלה מדד מניות הנפט באורח חד ביותר בהשוואה ליתר הסקטורים הבורסאיים השונים. חיפושי וקידוחי הנפט המתחדשים ע"י קבוצת ארמנד האמר המיליארדר מארה"ב באיזור חולץ בו כבר נמצא נפט בעבר עדיין לא העיר את סקטור הנפט כמצופה. עד כה נכשל גם האמר בנסיונותיו למצוא את הנוזל השחור במעמקי מדינת ישראל, יתכן לפיכך שהפעם לא יוזדו בבורסה להתנפל על מניות הנפט לאור לקחי העבר שהביאו רווחים קלים למקורבים וספקולנטים קטני אמונה של מציאת נפט והפסדים כבדים למשקיעים תמימים.

התשואות השנתיות במניות הבנקים בהסדר – מריין 1988

אי.די.בי. רגילות	12.10%
אי.די.בי. ב'	12.18%
אי.די.בי. א'	12.51%
אגוד	11.01%
דיסקונט א'	12.13%
מזרחי ע"ש	12.08%
מזרחי מוכ"ז	12.44%
פועלים ע"ש	11.56%
כללי	11.79%
בל"ל סטוק	11.53%

הודעות מהבורסה

דיסקונט השקעות – החברה סיימה את שנת 1987 ברווח נקי מתואם בסך 7.7 מליון שקל בהשוואה לסך של 6.3 מליון שקל בשנה הקודמת. המחזור השנתי של החברות התעשייתיות בקבוצה הגיע למיליארד דולר לערך בהשוואה לסך של כ־870 מליון דולר בשנה הקודמת. שיעור היצוא גדל בשנת 1987 מ־500 מליון דולר עד ל־620 מליון דולר שיעור גידול של כ־23% לערך. בהכנסות הרגילות של הקונצרן חל גידול של 76.4%, ראוי לציין במיוחד הגידול שנרשם ברווחי חברות מוחזקות. דירקטוריון החברה החליט לשלם דיבידנד ביניים במזומן בשיעור 20%, מדיניות חלוקת הדיבידנד במזומן באה לאחר שנים ארוכות שלא חולקו דיבידנד מזומן כלשהו.

דלק – הרווח הנקי המתואם של הקבוצה בשנת 1987 הסתכם ב־14.8 מליון שקל לעומת 18.6 מליון שקל בשנה הקודמת. הגורם העיקרי לשחיקת הרווחיות נבע לדעת החברה מהמשך צווי הקפאת המחירים.

פותן – החברה הרוויחה סך של כמליון שקל בשנת 1987 לעומת 525 אלפי שקל באפריל – דצמבר 1986.

גל תעשיות – לחברה נרשם הפסד מתואם בסך 980 אלפי ש"ח בהשוואה לרווח בסך 1.38 מליון שקל [illegible]

גני הדר – אברהם רובינסקי בעל עניין בחברה רכש 7196 ע.נ. מניות גני הדר במהלך המסחר בבורסה.

משקי [illegible] המסחר הקבע להנפקת הזכויות נקבע לתאריך 28.4.88, זאת לאור שהרשות לני"ע התירה לחברה לאור בירור שערכה להמשיך בתשקיף הזכויות ואין בכוונתה לדרוש תיקונים כלשהם.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אוה"ה ש	17270	15.0	-175	-1.0	-15.0
טפחות 1	1130	482	+45	+4.2	+447
טפחות 5	*601	898	+6	+1.0	+1038
* ביצוע חלקי 89.80%					
כללי לא בהסדר 1	13800	75.0	+302	+2.2	+67.0

בהסדר הצמדה ל־88

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
איד"ב מ"ד ל־88	107200	343	+340	+.3	+1126
איד"ב ב' ל־88	106660	21.0			-6.0
איד"ב בב"א 88ל	649647	1.0	+7000	+1.1	+16.0
איגוד 1 ל־88	79950	213			+177
דיסקונט ב' ל־88	158800	29.0	-3000	-2.1	-96.0
דיסקונט א' ל־88	136720	204	+338	+.3	+254
דיסקונט שה ל־88	15855	100			-4.0
מזרחי ש' ל־88	44100	488	+120	+.3	+1268
מזרחי מ' ל־88	44400	87.0	+500	+1.1	+654
הפועלים מבכ 88ל	97500				
הפועלים ש' ל־88	72580	961			+1065
הפועלים מ' ל־88	72580	137			+378
כללי א' ל־88	185200	16.0			+14.0
כללי ש"ה 7 ל־88	8920				
כללי סטוק ל־88	46260	1378			-1710
בכל 711־88	17250	84.0	+50	+.3	+285
ספון ומזר 1 88ל	61300				
ספון ומזר 5 88ל	51100				

בהסדר הצמדה ל־89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
איד"ב מ"ד ל־89	133520	32.0	+2000	+1.5	+143
איד"ב ב' ל־89	131500				
איד"ב בב"א 89ל	796100		+6000	+.8	+15.0
איגוד 1 ל־89	98501	8.0	+900	+.9	+257
דיסקונט ב' ל־89	168110	4.0			-1.0
דיסקונט א' ל־89	168500	1.0	+1000	+.6	+179
מזרחי ש' ל־89	55000	66.0	+856	+1.6	+142
מזרחי מ' ל־89	53900	2.0	-1800	-3.2	-2.0
הפועלים ש' ל־89	89570	74.0			-4.0
הפועלים מ' ל־89	90600	4.0	+1500	+1.7	+104
כללי א' ל־89	228000				
בל"ל סטוק ל־89	57119	84.0	+400	+.7	+265

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אדנים 0.1	20150				
לאומי משכנתא' ש	7300	92.0	+145	+2.0	+103
לאומי משכנתא' מ	7090				
כרמל ש	5400	42.0	+100	+1.9	+184
פיתוח ומשכ' 1	2050	600	+40	+2.0	+1300
משכן ב ש	3270	517	+58	+1.8	+1732
עצמאות 0.1	16105		+515	+3.5	+10.0
בינלאומי למשכ' 1	6348	99.0	-50	-.8	-99.0
טפחות מבכ ש	20405		+5		+20.0
טפחות רג ש	21205		+5		+20.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
הוקלאות מבכ א	372750 קו		+17750	+5.0	+48.0
הוקלאות מבכ ג	208000	2.0	-2000	-1.0	-2.0
לאומי תעשיה א ש	11140	90.0	+500	+4.7	+202
פתוח תעשיה מבב	125000	1.0	-2999	-2.3	-6.0
פת תעש בב ג	478200	4.0	+102		+4.0
פת תעש בב גב	290000	4.0	+1618	+.6	+3.0
פת תעש בב גב1	293299	1.0			-1.0
פת תעש בב ד	290690				+5.0
פת תעש בב דד	67395	6.0	-734	-1.1	-6.0
מרכז קבלנים 5.0	3200	2676			-420
תיעוש בב	233000				+5.0
כלל ליסינג א0.1	19600	4.0	+400	+2.1	+4.0
כלל ליסינג ב0.5	17450		+50	+.3	+9.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
איילון בטוח 1	110.0	2000			+2046
איתן ביטוח 1	97.0	881	+1.0	+1.0	+1225
אררט 0.1	הפסקת מסחר				
אררט א 0.5	הפסקת מסחר				
בטוח משנה 1	308	513	-16	-4.9	-415
בטוח משנה 5	163.5	150	+3.5	+2.2	+150
בטוח משנה אופ 2	212 תב		+12	+6.0	+300
בטוח משנה שה־אפ	105.5	1000			+9000
הדר 1	130.0	15303	+2.5	+2.0	+16697
הדר 5	103.0	15092	+2.5	+2.5	+20151
הדר אופ 2	97.0	5000			-107
הפניקס 1	459	1250	+17	+3.9	+2450
הפניקס 5	397	700	+13	+3.4	+2000
המגשר־הראל 1	4510				
המגשר־הראל 5	3760		+59	+1.6	+100
כלל ביטוח 1	328	7941	+8	+2.6	+16201
כלל ביטוח אופ'	64.0	26891	+5.0	+4.9	+73218
כלל ביטוח אג"ח1	96.0	69530			+60190
מנורה 1.0	הפסקת מסחר				
מנורה 5.0	הפסקת מסחר				
סהר ביטוח 1	138.5 תב	4200	+7.5	+5.7	+38491
ספרינס 1	779	700	+7	+.9	+550
צור שמיר 1	225	300	-7	-3.0	-440
ציון החזקות 1	2613 מו		-138	-5.0	-159
ציון החזקות 5	856	200	+20	+2.5	+100

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אינטרבואנה 1	746	754	+16	+2.2	+868
אינטרבואנה 5	611	1553	+11	+1.8	+1558
מאיר עזרא 1	500	3155	+8	+1.6	+2874
מאיר עזרא אופ 2	190.0	6000			+5080
כלל סוף אופ ד	270	21628	+10	+3.9	+61153
כלל סוף אגח 2	141.5	2855	+4.0	+2.9	+4855
קריסטל 1.0	הפסקת מסחר				
רבוע 1	12985	3.8			-14.3
רבוע 5	15800				
שופרסל 0.02 ש	1080 תב	6152	+59	+5.8	+28554
שופר־סל אופ ד	3800	562	+172	+4.7	+3546
שופר־סל אגח א	109.0	26300	+.5	+5	+36700

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אמוזא 0.01	329	2246	+8	+2.5	+3246
ספנות הספקה 1	*516	600	+12	+2.4	+899
* ביצוע חלקי 85.80%					
ספנות הספקה 5	*186.0	3500	+4.0	+2.2	+6200
* ביצוע חלקי 67.30%					
ספנות הספקה אופ	189.5	56934			-40787
ספנות הספקה אגח	92.5	39260	+.5	+.5	+8140
קירור הספקה 1	531	3043	+21	+4.2	+7760
קירור הספקה 10	186.5 תב	43364	+11.0	+6.3	+115577
כתוסי ערובה 1	1035	1260			-557
כתוסי ערובה 5	799	3219			-219

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
גלי זוהר 1.0	הפסקת מסחר				
גלי זוהר 5.0	הפסקת מסחר				
מלונות דן 1	1300	230	+16	+1.3	+120
מלונות דן 5	910				
חוף האלמוג 0.1	6620	150	+100	+1.5	+200
מלונות ירדן 1.0	1920 תב	137	+100	+5.5	+136
ים סוף 1	198.0	19750			+1093
ים־סוף אופ 1	120.0	6835	+5.0	+4.4	+17346

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
תי.לי. 1	139.0	1500			-1080
תי.לי. אופ ב	39.5	15960	+1.0	+2.6	+21540
תי.לי. אגח א	99.0	4171			+4171
יעל"ם 1	3944	60.0			
מ.ל.ל 1	5200 תב	114	+317	+6.5	+135
מ.ל.ל 5	1294 תב	590	+118	+10.0	+590
ניקוב 1	722 מו		-38	-5.0	-5535
ניקוב 5	248	3920			+2601
ניקוב אופ 2	416	2819	-16	-3.7	-3251
תים מחשבים 1	580	537			-537

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אזורים אופ 1	430	4451	+18	+4.4	+15054
אזורים אגח 3	134.0		+5	+4	+5000
אילגד מלכוב 1	74.5	4250	-1.5	-2.0	-2552
אילגד מלכוב אופ	32.5	8080	+1.5	+4.8	+5318
אל־רוב 1.0	*312	2000	+3	+1.0	+4213
* ביצוע חלקי 73.70%					
אפריקה 0.1	36050	15.0	+350	+1.0	+13.0
אפריקה אופ 5	15450	85.0	+550	+3.7	+116
אזורים 1	626 תב	1321	-45	-6.7	-2148
אילגד 1	2290	110	+23	+1.0	+109
אילגד 5	1916	130	+10	+.5	+79.0
ברנוביץ 1	2590	50.0			+50.0
ברנוביץ 5	2215	117	+105	+5.0	+300
דור דנקנר 1	4900	162	-68	-1.2	-142
הדנור 1	185.0	1050	-5	-3	-5050
הדנור 5	129.0				
מר־לב 1	1660	310	-10	-.6	-310
המשכן 1.0	745	302	+25	+3.5	+828
המשכן 5.0	425	250	-5	-1.2	-45.0
ח.ל.ב. 0.1	הפסקת מסחר				
ח.ל.ב. 0.5	הפסקת מסחר				
כללית ים אופ 1	76.0	8100	+1.0	+1.3	+12140
גב־ים 1	3585	510			+10.0
גב־ים 5	3000	563	+40	+1.4	+465
מבני תעשיה 1	70.0	155969	+2.0	+2.9	+262956
מבני תעשיה אופ'	22.4 תב	167751	+1.2	+5.7	+681600
מבני תעשיה להמ	97.5	72175	+1.5	+1.6	+125310
ישפרו 1	*3220	129	+120	+3.9	+171
* ביצוע חלקי 64.50%					
ישראלום 1	1280	1126	+13	+1.0	+138
ישרס 1	16550	36.0	+400	+2.5	+284
כנף פיתוח 1	6127 תב	362	+557	+10.0	+959
לוסיר 1	7505	685	+267	+3.7	+785
לוסיר 5	1998 תב	826	+100	+5.3	+1158
מ.ת.מ. 1	227	9232	+8	+3.2	+12768
מ.ת.מ. אופ 2	102.0 תב	7884	+18.0	+21.4	+14573
מ.ת.מ. אגח א	119.5	16550	+1.5	+1.3	+73450
מאגרי בניה 1.0	445	820	+6	+1.4	+5286
מישאל 5	168.5	5647			+4003
מישאל אופ א	147.5	8250	+1.5	+1.0	+6805
מגרב 5	1204	580			+500
לידנשטיין 1	299				-500
לידנשטיין 5	121.0	7206	+4.0	+3.4	+14000
לידשטיין 1	205	3600			-3302
לידשטיין 5	90.0	6700	+2.5	+2.9	+18368
לידשטיין אופ 2	40.5	5165			+998
לידשטיין אגח 1	90.0	15875			-6875
נאות אביב 0.5	*3030	463	+70	+2.4	+767
* ביצוע חלקי 88.80%					
נכסי אזורים 1	219	1808	+6	+2.8	+2808
סהר החזקות 1.0	574				
סולל 1	1705	20.0	+55	+3.3	+103
קיסריה 1	2900				
קיסריה 5	1071	1114			-317
רובנוביץ 1	195.0	501			-999
רובנוביץ 5	134.0				+1490
רובנוביץ אופ 2	514				
רובנוביץ אגח א	121.5	2000			+19121

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2327	137	-10	-.4	-221
מטעי הדר 0.5	2147				-94.0
מהדרין 1	4940	125	+90	+1.9	+565
מהדרין אופ 1	2047		+2	+.1	+100
נכסי הדרים 1	1425	500	+52	+3.8	+2810
פריאור 5	2075	5.0	+40	+2.0	+995

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
דובק מב ש	2050		-10	-.5	-9.0
דובק מב ם	2034	200			+45.0
תנובכל 1	340				
תנובכל 5	277				
תנובכל אגח 1	100.5				
טמפו בירה 1	26200		+700	+2.8	+15.0
טמפו בירה 5	21210	34.0	+1001	+5.0	+34.0
יבנה 1	911	200			+190
יבנה א 5	556	963	-6	-1.1	-963
יבנה אופ 2	234	20.0	+2	+.9	+980
מן 1	413	200			+300
מן 5	271 תב	500	+25	+10.2	+6076
סנפרוסט 1	15450	35.0			-35.0
עסיס ב 5	300	2384			-1748
שלמה אבנל 1	1880	125	+80	+4.4	+233
שמן מבב א 4	1200	300	+53	+4.6	+500

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
ארגמן 1	הפסקת מסחר				
ארגמן אופ 2	הפסקת מסחר				
ארגמן אגח 1	הפסקת מסחר				
אופים 1	379				+414
אופנת ברוך 1	235	200	+10	+4.4	+250
אופנת ברוך 5	190.0	700	+2.0	+1.1	+300
אופנת ברוך אופא	220	478	-2	-.9	-478
ארגמן רג ש	7970	76.0	+150	+1.9	+158
דלתא־גליל 0.1	1315	1651	+45	+3.5	+9689
דלתא־גליל 0.5	1092	1023	+50	+4.8	+6350
מסטיית מאוחד 1.	1000	40.0			+60.0
מסטיית מאוחד 5.	480		-10	-2.0	-345
ויסלגו 1	247	400	-15	-5.0	-400
ויסלגו 5	216		+10	+4.9	+100
ורדינון 1	*4350	21.0	-151	-3.4	-90.0
* ביצוע חלקי 70.00%					
זיקית 1	1350	104	-5	-.4	-104
זיקית 5	*1190	903	+15	+1.3	+902
* ביצוע חלקי 90.00%					
זיקית אופ ב	350	230			-230
כיתן 1	*125.5	1500	+2.5	+2.0	+4400
* ביצוע חלקי 75.00%					
טופר אופ 1	*52.5	1387	-1.5	-2.8	-3631
* ביצוע חלקי 90.00%					
לודזיה 1	545				
לודזיה 4	436	1450			-450
לינת 1	134.0	1249			+660
עיט 1.0	305	534	+1	+.3	+566
עיט 5.0	132.0	2002	-4.0	-2.9	-2002
עיט אופ 2	92.5	13575			-1075
עיט אגח 1	108.5	2000	+5	+.5	+3000
עמטק 1.0	147.0	3433			-458
עמטק אופ 1	57.0	3078	+2.0	+3.6	+6122
פולגת א 1	752	825	-4	-.5	-825
פוליגון א 0.5	8265	6.0			+6.0
פרוטו 1	1070	100	+22	+2.1	+100
ביגוד־סגרינה	5060 תב	117	-400	-7.5	-136

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אורדן 1	4300	510	-10	-.2	-236
אורדן 5	4050	20.0	+140	+3.6	+20.0
אלומית 1	6190				
אלומית 5	4650				
כבלים 1	257	700			+80.0
כבלים אופ 1	69.0	7000			-2000
כבלים אג"ח־אופ'	94.5	9900	+5	+.5	+16100
כבלים אגח א	99.0	1500			-1500
התכוף 1.0	514		-6	-1.2	-400
התכוף 5.0	291	180			-180
התכוף אופ	1990		+70	+3.7	+50.0
דיקה 1	1549				
דיקה 5	1124	33.0	-26	-2.3	-33.0
קומפוזיט פח 5	2999		-1		-1.0
כבלי ציון 1.0	2210	340	+50	+2.3	+2325
כבלי ציון 5.0	1160	2754	+40	+3.6	+5902
מתכת קרמני 1	204	1018	+9	+4.6	+10833
מתכת קרמני 5	108.0	1100	+1.0	+.9	+2900
נחושתן 0.1	25036 תב	62.0	+2276	+10.0	+62.0
נחושתן 0.5	9065	17.0	+177	+2.0	+42.0
פלדה 1	1790	534	+50	+2.9	+883
קינג 1	500 תב	379	-30	-5.7	-379
קינג 5	265	100	+9	+3.5	+279
קליל 1	2550	390	+50	+2.0	+480
קליל 5	1970 תב	1000	+105	+5.5	+2000
קליל אופ	934	1864	+20	+2.2	+2578
קליל אגח	124.0	1220	+1.0	+.8	+5000
פלרות 5.0	40.0		+42	+1.0	+32.0
לביש 1	475 תב	750	+25	+5.6	+650
לביש 5	322	500	+12	+3.9	+500

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אלביט 3.0	262210	12.0			-1.0
אלקו 0.1	*9242	21.0	+92	+1.0	+15.0
* ביצוע חלקי 72.00%					
אלקו 0.25 ש	3300	88.0	+100	+3.1	+142
אלקטרה 0.1	1890	300	+90	+5.0	+467
אלקטרה א 0.5	1308 תב	1550	+100	+8.3	+4929
אלקטרה אופ 5	770 תב	1695	+50	+6.9	+8790
אלקטרה אגח 5	131.0	6100	+1.5	+1.2	+9767
אירית 0.02	13000	52.0			-22.0
כלל אלקט אופ א	488	1090	+8	+1.7	+1532
כלל אלקט אגח 1	99.5	20001	+.5	+.5	+19901
טפקטרוניקס 1.0	954	525	+19	+2.0	+495
טפקטרוניקס 5.0	735	700	+30	+4.5	+2168
פייקנגר 1	413	3700	+15	+3.8	+4520
פייקנגר 5	337	1200			-1000
ביקון 1	2248	140			-55.0
ביקון 5	1350	1330	+50	+3.9	+1024
קנסטיין 1	2599				-2.0
קנסטיין 5	2199				
ת.א.ת. 1	788	200	-12	-1.5	-200
ת.א.ת. 5	408	3550	+13	+3.3	+2985
תדיאה 1	683	750	+25	+3.8	+1795

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
א.פ.כללבנין 1	159.0	15901			-8913
א.פ. בנין אופ א	540	2220			-920
א.פ.בנין אגח א	132.5	22600	+1.0	+.8	+95934
אקרשטיין 1	*393	1330	+13	+3.4	+2078
* ביצוע חלקי 84.00%					
אקרשטיין 5	254	1000	-3	-1.2	-416
אקרשטיין אופ א	313	1922			-1922
אקרשטיין אג"ח 1	127.0	5000			+20000
האחים בלוס 1	93.0	2402	+1.0	+1.1	+1398
אחים בלוס אופ	50.5	13422			-14758
גורל הסק 1	הפסקת מסחר				
כהאיקה 1	1715				
כהאיקה 5	1480				
נגב קרמיקה 1	309	3300	+10	+3.3	+8000
נגב קרמיקה אופ	120.0	6302			-4652

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אגן 5	1496	3391	+46	+3.2	+4045
אליאנס ב 200.0	612	84.0	+12	+2.0	+64.0
גל תעשיות 1	329				-50.0
גל תעשיות 5	211	19.0	-2	-.9	-19.0
גל תעשיות אופ	45.5	3802	-3.5	-7.1	-3040
גל תעשיות אגח 1	97.5	10080			+10000
דשנים 0.1	3821	99.0			-39.0
דשנים 0.5	1570	372			-72.0
חיפה כמיקל 10.0	הפסקת מסחר				
ליפסקי 1.0	1795				-166
מקסימה 1	563				-3.0
מקסימה 5	365	5250			+250
נטו 1	20250	27.0	+450	+2.3	+105
נטו 5	17550	25.0	+500	+2.9	+75.0
פריקלאס 1	530	6057	+5	+1.0	+3862
פריקלאס אופ 1	135.5	4157			-1857
פרים 1	4795	322			-225
פרים אופ 2	2600	150	+100	+4.0	+200
פרים אגח 1	111.0	1800			+8200
תיא 5	*4160	129	+41	+1.0	+61.0
* ביצוע חלקי 80.00%					
פטרוכימים 10.0	536	6356	+21	+4.1	+15950

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
כתר 1	119.0	1600			-1612
דשרון 1	6400				
דשרון 5	4100				
תבנ: 1.0	6680	27.0	+300	+4.7	+60.0
יאדו 1	2075	1166	-40	-1.9	-1523
לבייר אשקלון 1.	850	1646	+25	+3.0	+2218
מולס ב 0.5	21000 תב	9.0	-1287	-5.8	-7.0
קרב 1	669	1460			-460
קרגל אופ 1	351	3500	+2	+.6	+7400
רים 1	327	245	+2	+.6	+316
רים 4	146.0	1410			-1410
תעל ב 2	15500	46.0			-29.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אוריין 1	166.0	2710	-1.0	-.6	-2410
אוריין 5	89.5	1055	-1.0	-1.1	-55.0
תמישת יוד 1	1725				
הנ.פולקן 1	900				
הנ.פולקן 5	896				

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
מרכוית ב 0.1	8380	320			+124
כפר בכר 1.0	5920	195	-30	-.5	-195
כלל תעש אופ ד	128.0	12586	+3.0	+2.4	+22937
כלל תעש אגח 6	109.0	931	+1.5	+1.4	+59431

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אביגיס	4800	56.0			-56.0
איד"ב פית אופצ'	2715 תב	657	+140	+5.4	+1646
איד"ב פית אגחא	102.5	51640	+1.0	+1.0	+64360
אלגד 1	980	1220	+20	+2.3	+1916
בזלת השקעות 1	1011				
בזלת אופ א	778				+220
בזלת אגח 1	106.5	3000	-5	-5	-3800
דנבאר 1	460	600			-145
דנבאר 5	376	68.0			+462
הכרה לישראל 5	2850	1607	+15	+.5	+1483
השקעות 0.1	115900				
תלפסוף 1.0 ש	20900	10.0			-7.0
אמפא א 0.5	17000	23.0			-1.0
השק דיסק אופ	830	7923	+39	+4.9	+9934
השק דיסק אגח א	108.0	2000			-1940
מזרחי השק ש	27000	24.0			-14.0
מור השק אגח 124	14019		+200	+1.5	+24.0
הירדן 1	1227 תב	147	+112	+10.0	+117
הירדן 5	542		+12	+2.3	+450
יעשור 1	1647	10.0			-10.0
יעשור 5	1330	20.0	+40	+3.1	+620
יצוא ש	12900				+25.0
ירדן א 0.1	969	1.0	-2	-.2	-1.0
כלל ישראל 50.0	984 תב	212	+50	+5.4	+1812
מגור 1	הפסקת מסחר				
מגור א 5	הפסקת מסחר				
מגור אופ ב	הפסקת מסחר				
מגור אג"ח 1	הפסקת מסחר				
סהר פיתוח 1	310	2300	+7	+2.3	+2298
פז השק ש	2200	443			-61.0
פמה א' 1	*4997	32.0	+230	+4.8	+62.0
פמה 5	3090	85.0	-96	-3.0	-160
פריין ב 0.2	10320	348	+270	+2.7	+692
קרדן 1	106.0	7007			+2712
קרדן 5	69.0	17219			-6599
קרדן אופ 2	47.4	37980			-7450
קרדן אגח 1	107.5	580	+5	+.5	+19417

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער
גוית מ	255

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
הראל עזרה 1	הפסקת מסחר				
י.ס.ק.ל 1	225	150	+7	+3.2	+2675
קנטורטים 1	1300 תב	91.0	+70	+5.7	+136
קנטורטים 5	261	907	+1	+.4	+427
קנטורטים אופ 3	45.2	4498			-953
קומל 1	628 תב	401	-67	-9.6	-351
תבל 1	161.0	504			-504

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
גני הדר 1	109.5	11904			-4984
גני הדר אופ 1	65.0	6500	+3.0	+4.8	+8347
הדיה ישראלית 1	*45.4	3182	-1	-2	-459
* ביצוע חלקי 92.00%					
כנם 1	הפסקת מסחר				

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אירטות 1	287 קנ		+14	+5.1	+15361
דעת מיחוד 1	*361	362	-40	-10.0	-1194
* ביצוע חלקי 51.00%					
רוקו אופ 1	739	200	+15	+2.1	+40.0
כלל מחשבים 1.0	4250				+52.0
משוב 1	95.5 קו		+4.5	+6.0	+8209
רשף 1	334	2451			-5181

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אורן מבנים 1.0	הפסקת מסחר				
אורן מבנים 5.0	הפסקת מסחר				
אבוביים 1	*404	375	+4	+1.0	+82.0
* ביצוע חלקי 85.00%					
בן־יקר גת 1.0	2236		+10	+.5	+104
דרוקר 1.0	הפסקת מסחר				
דרוקר 5.0	הפסקת מסחר				
עוד 3.0	1071 תב	110	+71	+7.1	+1420
רסקו מבכ	*1423	269	+14	+1.0	+94.0
* ביצוע חלקי 80.00%					
רסקו רג	1472	153	+70	+5.0	+374

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
שב־הר 0.1	הפסקת מסחר				
שב־הר אופ א	הפסקת מסחר				

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אמאס 1	1040	500			-300
בולדפרוסט 1	572				-1.0
בולדפרוסט 5	362 תב	500	-64	-15.0	-2044

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
יוזדידים 1	181.0				+170
מקם 0.1	2100	316	-47	-2.2	-176
מקם 0.5	952	109	-1	-.1	-109
תעש רבנוזן 1.0	*1222	150	+12	+1.0	+170
* ביצוע חלקי 71.00%					

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אקסנור 5.0	1070	106	+10	+.9	+94.0
מודבן 1.0	574	671			+228
משאבות סלע 1	75.0				-1500
מתכת סרום 1	62.0 תב	7740	+5.5	+9.7	+30820
מתכת סרום אופ'	18.0	15654	+1.0	+5.9	+5902

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אלקול 1	הפסקת מסחר				
אלקול אופ 2	הפסקת מסחר				
בר־כון 1	1870 תב	590	+100	+5.7	+643
בר־כון 5	1365 תב	2515	+105	+8.3	+2954
ברמון אופציה	522	697			-156
טרומאסבטון 1.0	3265 תב	30.0	+297	+10.0	+38.0
טרומאסבטון 5.0	950	358			-108
מ.ל.ם. 1.0	*858	91.0	+78	+10.0	+117
* ביצוע חלקי 60.00%					
מ.ל.ם. 5.0	422				+75.0

מוצרים כמיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אלרן־סק 1	*164.0	4000	-2.5	-1.5	-5500
* ביצוע חלקי 66.00%					
דקסטר 1	הפסקת מסחר				
גבה 1	3460		-40	-1.1	-80.0
ת.ג.ל. 1.0	1300				
ת.ג.ל. 5.0	1295				-163
תור א' 5	5725	10.0			-10.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אורדע פרינט 1	441	1671			-228
סקאנרה 1.0	הפסקת מסחר				

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
גולן 1	324	1900	+4	+1.3	+700
דרפסון 1	130.0	8223	-3.5	-2.6	-8223
פו־רון 1	371 תב	1088	+30	+8.8	+4218

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
כלל פיתוח 1	*100.5	7000	-1.5	-1.5	-8084
* ביצוע חלקי 86.00%					

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
אינקובה 1	36.0	5500	-1.0	-2.7	-30725
אירית 1	190.0	1550	-2.0	-1.0	-1550
אירית אופ 1	46.5	1060	-1.5	-3.1	-1060
אמישר כב' 1	465 תב	211	+25	+5.7	+328
אפיק 1.0	297	4235	-8	-2.6	-2344
אפיק 5.0	194.5 תב	10717	-21.5	-10.0	-11427
בנין השק ב 5	10200	5.0	+200	+2.0	+4.6
ישום 1	59.5	20800			+13660
ישום אגח־אופ 1	65.0	8080	+1.0	+1.6	+6080
לבריב 1	1841				-1.0
לבריב 5	287	801			-801
עוז השקעות 1	1352	315	-28	-2.0	-80.0
עוז השקעות 5	806	15.0	-4	-.5	-15.0

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודפי היצע/ביקוש
דלק חיפושימים1	1710	104	+20	+1.2	+61.0
דלק חיפושימים5	829	788	+36	+4.5	+1810
פז חיפושי נפט	22600	139			-58.0
י.נ.א.ר. אופ 2	67.8	10224			-3224
נ.ב.ג 1.0	3390	160	+50	+1.5	+158
נ.ב.ג 5.0	2005	210	+55	+2.8	+173
שראויל ב 0.05	4180	85.0			+105
נפטא ש	316	3195	+7	+2.3	+5379

משתנים

שם נייר	מספר עסקות	שער מתואם	שער מהיר	שינוי באחוזים	מחזור כספי
הבינלאומי	12	6083	5959	1.75	3662.0
פיבי	24	7325	7199	2.01	5061.0
הסנה	5	135.08	132.50	.00	27242.0
שלטון	2	670	668	1.82	6206.0
כלל סחר	7	357	354	2.88	38749.0
שופר־סל ב'	9	923	919	1.99	31295.0
דלק ב'	10	2082	1987	.25	10918.0
אפריקה 1	16	29947	29439	3.25	1012.0
אזורים	14	747	740	3.03	16600.0
נכסים־בנין	7	2608	2583	3.00	5489.0
הכשר הישוב		54260	54260	.00	.0
חברה כללית	5	282	278	1.44	17305.0
כלל נדל"ן	6	623	614	2.98	13015.0
קלית	5	11405	11209	1.75	437.0
פלגת ב'	3	590	590	.00	15524.0
[illegible]	9	3073	3045	1.49	2534.0
כלל תעש אל	5	1904	1880	1.28	3333.0
אלרן	1	186235	186235	.00	17.0
טבע	22	8982	8808	5.50	5485.0
ים המלח	24	2033	2008	2.01	43735.0
פטרוכמים	11	850	833	3.53	21603.0
בנק הדרה	7	215254	212073	1.50	42.0
כלל תעשיות	19	183.00	180.00	3.10	257632
איד"בי פתי	29	6216	6113	5.50	8229.0
אלרן	2	739	737	2.78	1500.0
חברה לישראל	13	3522	3487	1.00	6504.0
פועלי השקע	1	635	634	1.95	4153.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר ההנפקה	מחיר הפדיון
אב	5285.80	5208.12
אבוקה	409.83	401.85
אגוז	272.14	266.94
אגס	106.89	104.80
אדיר	1804.42	1768.92
אדום	160.41	157.31
אופיר	166.70	165.55
אור	433.69	429.96
אורין	135.05	132.38
אזולי	296.84	294.71
אטון	832.35	816.19
אייל	5437.27	5331.23
איריס	5696.85	5578.84
איתן	802.71	786.87
אלון	662.15	648.73
אלמוג	701.12	687.46
אליסט א	105.71	104.29
אליסט ג	98.75	96.43
אליסט ב	87.99	85.87
ארז	304.18	298.22
אש	135.70	132.71
אשל	193.01	189.24
אתגר	86.15	84.51
אתרוג	264.12	261.56
ברולה	155.60	152.62
ברוש	522.21	512.13
ברק	468.00	458.74
בקעת	325.41	322.99
בניה	1590.86	1560.26
גבע	118.66	116.90
גורן	469.51	460.58
ג.א.	186.38	184.81
גיל	3328.17	3263.58
גלית	667.59	659.42
דובדבן	351.08	347.71
דוכיפת	508.09	498.18
דולב	256.31	251.08
דורון	1630.19	1600.52
דוגן	280.75	275.69
דליה	587.31	576.91
דרור	324.03	318.08
דקל	353.09	346.33
הדס	390.45	387.76
הילה	416.35	414.50
הוד	566.28	556.52
חבצלת	2043.58	2003.51
זהר	112.82	111.16
זיו	139.16	137.10
זינוק	105.25	103.05
זמיר	432.83	423.60
זהוית	169.49	165.75
חליפין	149.09	148.68
חלמיש	219.91	218.43
חן	155.57	154.95
טופז	118.25	115.67
כל	6515.09	6434.57
יובל	477.72	468.51
יהלום	166.20	164.96
יהודית	363.33	360.02
יערה	467.71	458.71
כוכב	294.63	286.95
כחל	134.15	131.55
כלנית	641.67	630.15
כספית	272.72	270.70
כרמל	142.03	139.91
כתר	1236.06	1218.28
להב	4852.78	4757.83
למשקיע	132.44	130.92
לטיר	333.81	327.34
לקט	1995.61	1955.47
לשם	394.55	391.95
מגד	1429.89	1402.83
מגמה	4182.66	4076.78
מגן	266.33	264.33
מגוון	3830.76	3816.76
מור	1617.20	1606.24
מזל	871.15	862.67
מטח	25490.14	25089.25
מימד	1079.02	1058.56
מכלול	95.91	94.09
מעוף	4659.81	4571.24
מעיין	779.78	765.26
מקסימה	399.89	397.28
מרווח	130.38	129.90
מרום	1413.24	1386.90
נגוה	151.24	148.99
נוטר	272.41	270.52
נוגע	466.32	459.25
נילי	133.57	131.40
סביון	643.27	631.64
סגולה	143.14	140.32
סלע	389.45	386.85
סנונית	538.42	547.53
סער	384.24	376.97
ספיר	175.88	175.44
עופר	363.99	357.15
עידית	756.06	750.50
עידן	504.38	497.03
ענבר	116.03	113.58
ענת	2344.18	2326.85
עשרוני	525.84	515.57
[illegible]	130.97	128.49
פ"א	1630.53	1598.75
צבי	560.65	549.52
צופית	480.65	471.23
צוק	130.17	129.66
צמיר	1177.88	1153.59
צמיחה	523.02	515.59
צפורת	150.53	149.45
צריח	185.15	183.74
קלע	169.81	168.96
קשת	107.49	105.48
רבית	17666.09	17517.70
רימון	138.29	138.05
רקפת	866.27	851.86
רשף	432.74	423.84
שביט	472.44	463.39
שחם	357.03	353.69
שחר	105.37	103.51
שירה	452.28	448.99
שמיר	427.25	418.95
שוהם	665.77	662.64
שטח	683.65	670.55
שקד	492.57	488.79
תאנה	245.20	242.89
תגבור	510.24	507.70
תירוש	364.47	361.80
תנופה	107.06	104.95
תמר	262.85	257.79
תפוח	204.77	202.31
תרשיש	118.81	116.55
תשורי	551.48	546.96

הלוח הכללי

וילות ובתים

● למכירה בדוגמה־פיקט בית על קרקע 4/4 חדרים 03-359823 (13805)

ביקוש דירות

● דירה 3־2 חדרים מרוהטת +טלפון ל־6־5 חודשים בת"א או סביבתה (12845) 03-299535

דירות מרוהטות

● דירה 4 חדרים מרוהטת +טלפון בת"א 059-32035 בערב (27047)

● שותף קטן שאינו מעשן מתאים בו למגורים 03-5463576 (10882)

● בבבעלים מרווחת מרוהטת +טלפון להחרה רומטנטית הרצליה (9949) 03-250189

עסקים

חנויות

● באבן־גבירול, למכירה חנות המשכרת בשכ"ח גבוה, ללא מתווכים (28800) 03-452224

הצעות עבודה

● 55000 לצעירות יפות הוליבוגנונות (+שמלה) לליווי תיירים ואנשי עסקים ב"אלגנט" החברה המובילה בישראל 5-285204 (13901)

● למפעליר בתוכן דרושים עובדים לעבודות בייצור... 03-5767920 (13051)

● למשרד גדול דרוש נער לעבודות שליחות... תל"א 61005 (13022)

● דרושים יוצאי צבא לשמירה במוסדות ציבור בת"א... (12985)

● לבית אבות גאולה בבקעים דרושה אחות לשעות הבוקר 313846 (12827)

● דרושה צעירה נאה ומסודרת לשמות טלפון ארעיות תבוניים 03-236052 (12834)

● לחברת נוזקים בע"מ, למפעל ... 03-5426456 03-5426465 (12774)

● למעבדת מזון דרושה לבורנטית מקרוביולוגית 03-9230081 03-9233497 (12759)

● עובדים בילוי מקצועיים לעבודה מיידית ... 03-5101420 (12747)

● עובדי ייצור לאגף שרות בכשי לעבודה בסוכנות ... 03-5101420 (12744)

● למוסך מודרני בתל־אביב דרוש ... 03-5447333 (12739)

● מבוקשת מכירה אישית לטקסטיים 03-298516 (10137)

● בבבעתיים מולק עתונים ... 03-9342294 (10134)

מכוניות

● קורטינה 1600 אוטומטית 1975 ... 03-385784 (15029)

● פלכום 1307 1979 ... 03-781206 (15017)

● פגו סלכום 1982 ... 03-573113 (12889)

● סאבארו 1600 1978 אוטומטית ... 03-748805 (12882)

● פיאט ריטמו 1984 ... 03-828982 (12877)

● מזגן 1978 ... 03-355825 03-573591 (12865)

● הונדה S.T. 79 ... 03-412825 03-810831 03-822749 (12741)

● למכירה הדיין 83 יד ראשונה 03-612025 (12740)

● בהזדמנות מיצובישי ... 03-5744650 (10170)

● מבאורו דיזל 1400 1977 ... 03-534312 (10054)

● פיאט 127 1979 ... 03-383230 (10050)

● מיגרו פיאסטה 1981 ... 03-557179 (10046)

● פלכום 1307 1979 ... 03-314595 (10042)

● מסגארו 1400 1977 ... 03-392579 (10045)

● טלי 504 פרטית 1978 ... 03-311249 (10036)

● מסגארד 1600 אוטומטית 1985 ... 03-267581 (10034)

● פורד אסקורט 1600 1988 ... 03-490683 052-557835 (10022)

● פיאט 127 1979 ... 03-5522718 (10006)

● סובארו 1600 דיזל אוטומטית 1988 ... 03-462148 (10012)

● פגו 505 ג'י.אר. 1983 ... 03-403557 052-557885 (10021)

● מרצדס 280 א. 1973 ... 03-490683 052-557835 (9973)

● מסגארד סוייסן סוף 1982 ... 845865 (9958)

● פיאט 131 1981 ... 03-597083 (9952)

● דייהטסו שריד 1983 ... 03-429487 (9953)

● פורד קורטינה 1982 ... 03-751342 (9950)

● מסגארד דיזל 1600 ... 03-339213 (9945)

מכירות

● מכירת מרפים +עמודים +ארונות ... 03-252738 03-259031 (13125)

רוצים לקנות

● ישראל קונה תיסולים יהודית ותכולות 03-838886 03-876224 (13902)

רהיטים

● בהזדמנות חיסול סלונים ואורנות ... 03-830837 03-287818 (12841)

● דרושים פועלים/ות לנגרות ... 03-261084 (10024)

● מבטור לעבודה מקירורות ... 03-5560672 (15032)

מקררים

● קונה מקררים +תיקונים +מכירה בתשלומים +השכרה +הובלה 03-384335 (12920)

מכונות כתיבה

● השאלה וקנייה ... 03-724480 03-659046 (13115)

הלוואות

● רק לבעלי כרטיסי אשראי ... 03-572625 (13869)

● למכירת הלוואה ... 03-370122 (13416)

● רק לבעלי כרטיסי אשראי ... 03-375790 03-370122 (12842)

● לשכירים עד 3,000 ש"ח ללא ערבים ... 03-383132 (10114)

● לשכירים ללא ערבים ... 03-378112 (10115)

מזגני אוויר

● מסמרים הקרנים שמשות, מזגנים ... 03-739347 (10164)

מי מצא?

● כלב אלקוטר ... 03-263175 03-478929 (12941)

ריפוי והרזיה

● בשירה משכנה סלביסטיות ... 03-233725 (13906)

● פיזיג בליהויראג' ... 03-823250 (13907)

● ישראפיה הרפתנו לשעה ... 03-7528802 03-7528659 (13908)

● צוות הרפה מבגעה ... 03-824006 (13897)

● לגשים וגברים ... 03-258685 (13896)

● מכון "גורקה" ... 03-? (13895)

● הורזה אורנה ויעל ... 03-375833 (13892)

● עיסויים נאים ... 03-911535 03-915178 (13894)

● טקסית ומיעוט בכיגיהודה 11 ... 03-658594 (13893)

● חדש בעיניות טקסית ... 03-232965 (13890)

● "51 ... 03-652278 (13891)

● פינוק מושלם ... 03-452612 (13885)

● חדש מבצע ... 03-657747 (13886)

● מסאז'קית ... 03-285919 (13888)

● מבסוה מפתיעה ... 03-821617 (13880)

● חדש מכל לחום ... 03-292594 (13881)

● בלי סיפורים ... 03-222071 (13883)

● מכל נוע ... 03-374837 (13879)

● מרפיע ... 03-827520 (13882)

● שבירה, צרפתיה ... 03-298071 (13877)

● אנייקשה ... 03-371770 (13875)

● 210 ... 03-? (13874)

● 220 פינוק מושלם ... 03-296415 (13873)

● 220 בלבה לפינוק ... 03-286281 (13872)

● 440 בלבה לזוג ... 03-285174 (13871)

רהיטים (ב)

● בדיזנגוף 177 ביקרותו ולא, עשה 03-246185 (13870)

● מגדיה מישפחתית ... 03-572985 (13876)

● ב"לסוף" ... 03-280738 (13815)

● 15 ... 03-383665 (13688)

● לאגרים הפינוק 108 ... 03-5440919 (13560)

● ממל' מענג ... (13288)

● למכון קארין ... 03-830229 (13278)

● העיסוי ... 03-287740 (13268)

● בלקודים ... 03-581448 (13276)

● סבירות ... (13262)

● "קיסר" ... 03-280495 (13251)

● 200 בלבד ... 03-653477 03-659812 (13258)

● 15 ... 03-383665 (13245)

● חדש 15 ... 03-611106 (13224)

● 20 ... 03-234996 (15210)

● רוצה להרגיש ... (13198)

● התרגעות משלמת ... 03-7515001 (13191)

● במלון ... 03-657915 (13250)

● בלקלים ... 03-825846 (13184)

● אנסטיה ... 03-222891 (13170)

● "זגוס" ... 03-015851-2-3 (13105)

● חדש ... 03-579801 (13111)

● 10 ... 03-5440919 (13092)

● טקסית ... 03-204680 (13063)

● מבצע ... 03-372987 (13075)

● טקסית ... 03-452612 (13056)

● "ישגל" ... 03-723312 (13028)

● מטייל ... 03-5742084 (13088)

● צוות ... 03-624212 (12949)

● מבצע ... 03-625574 (12892)

● מבצע ... 03-815831 03-245862 03-5440087 (12875)

● בלערי ... 03-739195 (12840)

● צעירה ... 03-249526 03-248533 (12802)

● חדש ... 03-284513 (12795)

● "גיל" ... (12779)

● לידך ... 03-289029 (12752)

● איטליה ... 03-826442 (12726)

● פיסוי ... 03-9645273 (10898)

● 180 ... 03-373713 (10859)

● חדש ... 03-821066 (10847)

● מיתוהיות ... 03-449313 (9954)

● פינוק ... 03-860969 (9955)

● ליווי ... 03-5440157 (9956)

● בחורים ... 03-284285 (9948)

פוליש ונקיון

● "דקלי" נקיון פוליש ... 03-310030 (13908)

● "מרבים" ... 03-749725 (12955)

● "תדמיר" ... 03-591003 (12872)

● "היהלום" ... 03-867103 03-587022 (12769)

(המשך בעמ' 8)

לוי"צו דרושה מנהלת למעון יום ויצו, בגילה ירושלים. בעלת השכלה על־תיכונית וידע במינהל וחינוך. 02-531252

המועצה המקומית אבן יהודה
מחלקה לשרותים חברתיים
מכרז – רכז 18+
לתכנית נסיונית/חדשנית בתחום הטיפול לצעירים במצוקה – תכנית 18+
דרוש/ה בדחיפות
עובד/ת טפולי/ת כמרכז/ת התכנית
כישורים נדרשים:
★ בוגר בי"ס לעבודה סוציאלית או בוגר מדעי החברה או התנהגות
★ בעל וותק של שנתיים לפחות בעבודה טיפולית
★ כושר מינהלי/ארגוני
העבודה כרוכה בשעות לא שיגרתיות
פניות בכתב בצרוף קורות חיים, נא להעביר אל: המועצה המקומית אבן יהודה המחלקה לשרותים חברתיים עד לתאריך 10.5.88. פניות בטלפון 053-697452 בימים א'־ה' בשעות 08.30־13.00

הימור מסוכן

מאת אריה ארד

נסתתרה בינתם של חברי מועצת־המנהלים של "ארקיע", כאשר החליטו למנות בתופסה את שמואל פילובסקי למנכ"לם החדש, במקומו של יוסי רזין. הייתכן שהחפזון הכשיל אותם, או שמא קהות־החושים הפוקדת לעיתים כה קרובות מועצות־מנהלים?

אין חולק על כך, שלפילובסקי יש הרקע מקצועי לניהול "ארקיע". הוא מתמצא יפה בענף התיירות על כל מורכבותו ועכשיו גם למד משהו על דרך פעולתה של חברת־תעופה. הבעיה היא המוניטין, שלרוע המזל, בצדק או שלא בצדק, אינו כולו חיובי.

התמוטטותה של חברת־התיירות הגדולה במדינה, "קופל טורס", לא נשכחה. אין חולק, שהחברה פשטה את הרגל בשל ניהול כושל. שורת החקירות המשטרתיות והדברים שנאמרו בדו"ח המפרק עוסקיה בלם על עבירות פליליות וכלכליות ב"קופל" ערב התמוטטותה מוסיפים לפרשה בנופך חמור מאד. יותר משמץ מזה דבק גם בפילובסקי - גם אם לא בהכרח יש קשר משפטי מובהק בין דברים אלה ובינו, שהרי פרש מהחברה שנה ויותר לפני קריסתה והוא יכול לטעון, כי כל הדברים הרעים האלה נעשו לאחר פרישתו.

נשאלת השאלה, אם בשל כך הוא פסול לעולמים. ראשית הוא אינו פסול כלל. כל עוד לא יוכח בפורום מוסמך שמץ מהחשדות שהועלו במהלך פירוק "קופל", פילובסקי, ככל האזרחים, חף מפשע. אולם אין פירוש הדבר שמן התבונה למנות אותו למנכ"ל "ארקיע". ככלות הכל, לא כל מי שאינו פסול - אפילו לא כל חף מפשע - מתמנה לתפקיד זה.

מעולם לא הועלתה תביעה של ממש להדיח את פילובסקי מניהול הסניף הגרמני של "אל־על", גם לאחר שהתבררו מימדיה של פרשת "קופל". אפילו קודם בחברה לתפקיד בכיר יותר, ספק גדול אם היה מקום להתנגד לכך בהסתמך על פשיטת־הרגל. אולם מכאן ועד מינויו למנכ"ל הדרך ארוכה מאד.

המוניטין האישי של מנכ"ל מופנם ומתערב במוניטין של החברה שבראשה הוא עומד. מוניטין הם דבר חמקמק, המושפע פחות מהכרעות משפטיות מאשר מאווירה ציבורית. מבחינה ציבורית, שמו של פילובסקי קשור בהתמוטטותה של "קופל", כל עוד לא יוכח אחרת בפורום מוסמך. הדבר נבע לא ממה שנכתב בעיתון זה או אחר, אלא ממה שנאמר בדו"ח המפרק של "קופל".

"ארקיע" עדיין לא הגיעה אל המנוחה ואל הנחלה, למרות שהמנכ"ל היוצא יוסי רזין קידם אותה בהרבה בדרך הנכונה. החברה עדיין תלויה במידה רבה באמון וברצון טוב, לא רק מצד בנק הפועלים, שהוא הנושה העיקרי שלה, אלא גם מצד ציבור הלקוחות בארץ ובחו"ל. מי שהציב את פילובסקי בראש "ארקיע" נטל על עצמו הימור מסוכן, שלא מן ההכרח היה ליטול אותו.

הפירסומים אתמול בהקשר למינויו עשויים לגרום התפכחות בקרב מועצת־המנהלים של "ארקיע". עוד לא מאוחר מדי לחפש מנכ"ל ראוי לחברה בעלת החשיבות הלאומית.

שמואל פילובסקי: לקרוא דו"ח המפרק

ביטוח / דן שלם

פרג: מבטחים מחו"ל רמזו על יציאה מפעילות בישראל עקב אירועי השטחים

לקראת המו"מ על ביטוחי 1989 רמזו מבטחי מישנה בחו"ל על כוונתם לצאת מפעילות בישראל, עקב גידול הסיכון בעקבות אירועי השטחים. זאת סיפר אתמול ד"ר משה פרג, מנכ"ל משותף ב"מנורה", עם הצגת התוצאות השנתיות של "מנורה".

שבתאי אנגל, מנכ"ל משותף ב"מנורה" ציין כי התבדו הצפיות להפחתת גניבות רכב בעקבות המצב בשטחים. אלה עלו בחודשים הראשונים של 1988 ב־25% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. היום גונבים ושורפים. הדגמים הפופולריים בקרב הגנבים הם פיג'ו, ב.מ.וו, מרצדס, סובארו וכן רכב מסחרי ומשאיות. המשטרה מגלה שני שלישים מהרכב הגנוב.

מנורה – רווחים ועודף הון

מנורה הציגה אתמול רווח של 5.04 מיליון שקל לשנת 1987 לעומת רווח של 3.44 מיליון שקל ב־1986. גידול של 46%. עודף ההון של החברה הוא 2.5 מיליון שקל. יו"ר מועצת המנהלים של "מנורה" דוד הירשפלד ציין כי הגידול ברווח נובע מצמצום הוצאות הנהלה.

ענף ביטוח רכב חובה הראה הפסדים למרות תיקון התעריף. סך הביטוח האלמנטרי הגיע ל־2.4 מיליון שקל.

רווחי ביטוח חיים גדלו ב־60% ל־6.8 מיליון שקל.

הקרנות בביטוח חיים הגיעו ל־400 מיליון דולר ומהוות 81.2% מהמאזן, יחס המצביע על נזילות ואיתנות פיננסית.

דולב כבר מרוויחה ומתרחבת

חברת דולב שהחלה לפעול לפני כשנה, הצליחה להשיג ב־1987 רווח של 292 אלפי ש"ח לאחר הפרש דומה לעתודות סיכונים יוצאים מן הכלל.

פרמיות ביטוח כללי היו 13.6 אלפי ש"ח, ופרמיות ביטוח חיים – 718 אלפי ש"ח.

השנה מצפים לפרמיות בביטוח כללי של 25 מיליון דולר בביטוחי פרט ואחרים. בביטוח חיים תתמקד דולב בביטוחי ריסק ובהפעלת מערך ביטוחי בריאות עבור "הפניקס". בבטוחי בריאות יסגרו בקרוב מספר עיסקאות.

דולב פתחה סניף בחיפה ומפעילה עשרות סוכנים, בין היתר כמה מספר סוכנויות גדולות כמו אשכול.

סקר שוק: העצמאים נאמנים לסוכן הביטוח

סקר שוק ארצי שנערך בפברואר 1988 מראה, כי 52 אחוז מהמשיבים מעדיפים לרכוש פוליסה מובטחת בהצמדה לאורך זמן, גם אם תנאיה יהיו נחותים מרכישת פוליסה משתתפת ברווחים. רק 15 אחוז ציינו כי ירכשו פוליסה מסוג הדש. 11.4 אחוז מאוכלוסיית המדגם יכלו לרכוש פוליסה מסוג חדש בהתאם לפירוט ההשקעות של חברת הבטוח, 21.7 אחוז לא ידעו לנקוט עמדה.

נשים גילו עמדה שמרנית יותר, גילאי 30 - 40 שנה גילו שמרנות יחסית, לעומת עניין שגילו צעירים ומבוגרים יותר בפוליסה משתתפת ברווחים. עצמאים מגלים שמרנות ונאמנות רבה לסוכן הביטוח. סה"כ סומכים 73 אחוז על הסוכן שידע להתאים להם את הפוליסה הרצויה. אצל העצמאים כ־80 אחוז סומכים על הסוכן.

תעריפי ביטוח עולים ועמלה מופחתת

העלאת תעריפי ביטוח בפוליסה החדשה הינה בשעורים שונים שעוריה תלויים בסוג פוליסה ובגיל.

בביטוח מסוג גמלא חל הייקור הגדול בתעריפים שיגיע עד 20 אחוז, כבטוחי נספח ריסק (מגן) חלה הוזלה, ביטוחים אחרים התיקרו בין 12־17 אחוז בממוצעי הנתונים הן עדיין בבחינת הצעה מתגבשת. כך שמתברר שמבוטח צעיר שבחר בפוליסה ארוכה התייקרות תעריף יחסית גדולה לעומת מבוטח בגיל מבוגר שבחר בפוליסה קצרה.

חישוב עמלות בביטוח מעורב הוא 2 אחוזים לכל שנת ביטוח עד למקסימום של 60 אחוז.

הפגיעה תהיה קשה יחסית בעיקר בסוכנויות שמפעילות סוכני משנה. כדאי לשים לב שבמקרים רבים עמלות היתר שמשולמות לסוכן מתבססות על שעורי עמלות בסיס ולפיכך שעורי הפגיעה גבוה בסוכן גדול, יחסית גדולים יותר.

יש להניח שלשכת סוכני ביטוח לא תסכים לכך כאשר סוכן יוכל לכאורה להכנס למו"מ מיוחד עם החברה ביוזן שגם בעבר נקבעו עמלות־יתר בצורה נפרדת בכל חברה.

סוכני ביטוח נגד מכירות ישירות

לשכת סוכני הביטוח לא תאפשר לרשות הדואר שהינה גוף ממלכתי, להתחרות בסוכני הביטוח. יו"ר לשכת סוכני־ביטוח, מר אברהם רייך ציין כי אין להתיר מצב שבו סניפי הדואר ימכרו פוליסות ביטוח נוספים ברלפקי סניפי רשות דואר כאשר לא ברור מי יתנאת השירות והטיפול בתביעות כאשר תהיינה. בתחום זה יש תביעות רבות ויש צורך לעיתים בטיפול מיוחד ביישובן.

לדברי רייך, הרי בסופו של ענין על טיפול בתביעות יוטל על החברות ועל הסוכנים ואין להתיר מכירות פוליסות ביטוח לכל מתן שירות ופגיעה בהכנסות הסוכן.

לוידס תבטח קולג' רפואה אלטרנטיבית

חתמי לוידס יבטחו את בוגרי קולג' ישראל לרפואה אלטרנטיבית (רפואה לא קונבנציונלית) זאת לאחר שחברות ביטוח בארץ לא היו מוכנות עד כה לאפשר לעוסקים במקצוע לרכוש ביטוח אחריות מקצועית. חתמי לוידס הסכימו לאחר בדיקות מקיפות בישראל לבטח את בוגרי הקולג' שיכולו לעסוק בענפי רפואה אלטרנטיבית לסוגיה בשלהם ביטוח מקצועי. עלות ביטוח 250 דולר לשנה כסוי הינו בהיקף כספי של 25 אלף דולר למקרה ו־50 אלף דולר לתקופה.

מכירות חדשות פוליסות ביטוח חיים גדלו ב־1987

מכירות ביטוח חיים חדשות היו ב־1987 257.6 מיליון ש"ח, גידול של 32 אחוז לעומת שנה קודמת.

סעיפי הגידול העקריים בפרמיות היו בביטוחי פרט, גידול של 39 אחוז.

ביטוח פרט (מסוג מעורב) גדל ב־47 אחוז ומכירות ביטוח הגמלא גדלו ב־87.75 אחוז. מכירות ביטוחים עיסקיים גדלו ב־27 אחוז כאשר פוליסות ביטוח מסוג עדיף גדלו ב־39 אחוז וביטוחי ריזיקו נלווה גדלו ב־49 אחוז. גידול מיוחד חל במכירות ביטוחים עם פרמיה חד פעמית, עליה של 48 אחוז. הסיבות לכך שיקולי מיסוי, ניידות עובדים ויתרון הביטוח לעומת אפיקי השקעה אחרים.

התעוררות בקרב המטיילים לחו"ל

מאת דויד מושיוב

בימים האחרונים חלה התעוררות בקרב הישראליים הרוצים לצאת לחו"ל ויש גידול בהזמנות לטיולים. מנכ"ל חברת בוא ניסע משה בריקמן אמר אתמול לסופר "דבר", כי הוא מעריך, שהשנה יסעו למטרות נופש וטיולים לחו"ל בין שלוש מאות אלף לשלוש מאות וחמישים אלף ישראלים. מספר זה יהיה נמוך בשיעור עשרה אחוזים בהשוואה למספר הישראלים שיצאו למטרה דומה לחו"ל אשתקד.

לדבריו יש גידול ניכר בקרב המטיילים מישראל בארה"ב והוא מעריך, כי השנה ינוע מספרם בין שבעים לשמונים אלף לעומת חמישים וחמישה אלף מטיילים ישראלים שיצאו לארה"ב. כן יש גידול במספר היוצאים למזרח הרחוק.

תקופת הפסח לדבריו היתה תקופה חלשה של ישראלים היוצאים לטיולים לחו"ל.

חברת בוא ניסע מציעה השנה 38 מסלולי טיולים מאורגנים ברחבי העולם. בין היתר מציעה החברה סיורים לצעירים, למבוגרים וכן טיולים לנופי ילדות ליוצאי פולין עם כמה ימי שהייה בשוויץ.

לופטהנזה תצטייד במטוסי בואינג במיליארד דולר

מאת אריה ארד

חברת־התעופה הגרמנית לופטהנזה החליטה להצטייד ב־40 מטוסי בואינג 737־300 ו־737־500 במקום מטוסי 737־230. שווי העיסקה הוא מיליארד מארק.

לופטהנזה נמצאת בעיצומו של תהליך הצטיידות, שמגמתו לא רק חידוש מטוסיה, אלא הכפלת מספרם עד אמצע העשור הבא. במסגרת זו כבר נמסר, שהחברה תצטייד במטוסי איירבוס 320, 330 ו־340 וכן במטוסי בואינג 747־400 ארוכי טווח.

הזמנת מטוסי ה־737 החדישים הפתיעה חוגים מקצועיים, שכן המטוסים הקיימים מהדגם הקודם עדיין חדישים יחסית. ללופטהנזה 38 מטוסי 737־230 חדשים יחסית ועוד 11 737־300, הטסים בין היתר בקו מינכן־תל־אביב. בדגם הקודם רק 111 מקומות ואילו בדגם 300 של ה־737 130 מקומות. נראה שבדגם 500 יהיו עד 150 מושבים. מטוסי ה־737־230 יימכרו בחצי מיליארד מארק.

ללופטהנזה אחד הציים הצעירים ביותר בעולם, אם לא הצעיר מכולם. הגיל הנמוך של מטוסיה הוא מאבני־היסוד בתפיסה המסחרית של חברת־התעופה הגרמנית והנהלתה סבורה, כי זה אחד הכלים העיקריים להצלחתה בתחרות המחריפה והולכת בשל ביטול הדרגתי של הגבלות־הטיס באירופה לקראת ראשית העשור הבא.

ויכוח על מחירי החיטה
יבול צפוי 200 אלף טון

מאת דויד מושיוב

ארגון מגדלי הפלחה מנהל בימים אלה משא ומתן עם נציגי משרד האוצר בדבר קביעת מחיר לחיטה. מזכיר ארגון עובדי הפלחה דוד דור מסר לסופר "דבר", כי היוגבים תובעים מהאוצר לקבוע את מחיר החיטה השנה ל־200 דולר הטונה, אולם האוצר מקשיח עמדתו ובנקודת פתיחה הוא מציע מחיר של 180 דולר הטונה. המחיר המוצע על ידי נציגי האוצר נמוך יותר מהמחיר שקיבלו היוגבים אשתקד ואשר היה 193 דולר הטונה. דור מסביר, כי תביעת היוגבים ל־220 דולר הטונה, מבחינה ריאלית זהה למחיר 193 דולר שקיבלו היוגבים אשתקד, כאשר לוקחים בחשבון את שחיקת הדולר בשנה האחרונה.

דור טוען, כי מחירי החיטה בשוק הבינלאומי הם בעלייה. גם המחיר הנדרש על ידי היוגבים מהאוצר אינו מכסה, למעשה, את עלויות הריאליות של החקלאים. בכדי לכסות עלויות אלה היה צריך לקבל סכום של 235 דולר הטונה חיטה. אולם כדי למנוע ויכוחים מיותרים החליטו היוגבים לדרוש רק 220 דולר הטונה. אולם נציגי האוצר מגלים נוקשות שלא לצורך. מה גם שמשרד החקלאות והמרכז החקלאי תומכים בתביעת החקלאים.

דוד דור מסר, כי השנה צופים ליבול של מאתים אלף טונות חיטה, משטח מזרע של שש מאות אלף דונם. היבול השנה יהיה נמוך מזה של אשתקד שהגיע לשיא של 260,000 טונות. הסיבה ליבול הנמוך השנה היא בחלוקה הלא טובה של הגשמים במיוחד באזורי הנגב. כמות הגשמים שירדה השנה זהה לזו של אשתקד, אולם החלוקה היתה לא טובה במיוחד בחודש מארס בו לא ירדו כמעט גשמים באזורי הנגב, דבר שפגע ביבול של השטחים הללו.

נמסר, כי קציר החיטה יתחיל בעוד שבועיים שלושה והעובדה שנציגי האוצר אינם מסכימים את המחיר תמורת החיטה גורמת למתח בין החקלאים.

הוזלו מחירי ירקות

מאת דויד מושיוב

מזג האוויר החמים ששרר בשבוע האחרון הביא להוזלה מסויימת במחירי הירקות, ובמיוחד במחירי העגבניות, שמחירן הרקיע שחקים לפני חג הפסח.

אתמול נע המחיר הסיטוני של העגבניות משני שקלים ועד חמישה שקלים לקילוגרם בעד עגבניות חממה מאיכות מעולה ביותר. כבר לפני שבועיי של הפסח ניתן היה להשיג בשוק הכרמל בתל־אביב עגבניות באיכות טובה במחירים של שקל וחצי ועד שלושה שקלים הקילוגרם.

מחירי המלפפונים ירדו באורח ניכר והמחיר הסיטוני נע אתמול - כפי שנמסר ממועצת הירקות בין שמונים ועד שקל אחד הקילוגרם. המחיר לצרכן היה שקל וחצי עד שלושה שקל הקילוגרם. גם במחיר הסיטוני של החצילים חלה ירידה ניכרת ואתמול נע המחיר בין שקל ועד שקל ועשרים אגורות לקילוגרם לעומת שלושה שקלים הקילוגרם בחול המועד פסח. הוא הדין לגבי מחירי הקישואים שמחיריהם הסיטוניים נעו בין שקל וארבעים אגורות ועד שקל ושבעים אגורות הקילוגרם לעומת יותר משלושה שקלים הקילוגרם קודם לכן.

מחיר הפלפל האדום הוא עדיין גבוה שלושה וחצי עד ארבעה שקלים מחיר סיטוני לקילוגרם. לעומת זאת המחיר הסיטוני של הכרוב הוא שלושים אגורות לקילוגרם.

ארנס: השכר במשק הישראלי – בושה
המשק הישראלי מהנחשלים בעולם

מאת סופר "דבר"

"אני סבור שרמת השכר בישראל היא בושה למדינה ולעם ישראל. אנחנו מדינה מתקדמת עם אוכלוסיה מוכשרת ויחד עם זאת, השכר אצלנו ביחס למדינות מתקדמות אחרות, הוא בושה. פשוט לא ברמה מתקבלת על הדעת, על פי נורמות מערביות". כך אמר השר משה ארנס בראיון לירחון "יועדים", שראה אור בימים אלה.

ארנס אמר בראיון זה, כי לא בארה"ב, לא בצרפת ולא באנגליה אין אנשים ברמת כישורים מקבילה המקבלים שכר נמוך כל כך. ואולם, לדבריו, בשל חוסר היעילות שבו מתנהל המשק אין כרגע אפשרות לשלם שכר גבוה יותר. רק התייעלות המשק כולו, כולל הפרטי, יאפשרו לשלם שכר הולם יותר, סבור השר ארנס.

הוא מדגיש בראיון ל"יועדים", כי המערכת המשקית של ישראל היא בין הפחות יעילות בעולם ואולי הפחות יעילה מבין כל מדינות המערב. "זהו משק בולשביקי במלוא מובן המילה", אמר ארנס.

סקר: ירידה חריפה בביקוש לכח אדם בענף המחשבים במארס

בחודש מרץ חלה ירידה חריפה – 28 אחוזים, בביקוש לכח אדם בענף המחשבים, באמצעות מודעות "דרושים" בשלושת הלוחות, זאת עולה מסקר שערכה לירן סקרים בענף המחשבים.

מסקר לירן עולה, שבסך הכל הוצעו במרוצת חודש מרץ 229 משרות לעומת 318 משרות בפברואר.

עוד עולה מהסקר שרק במקצוע אחד, כתבים טכניים, היתה עליה, 4 נדרשו במרץ לעומת 0 בפברואר, עליה של 100 אחוז.

בשאר עשרה ממקצועות הסקר היו ירידות שנעו בין 8.7 אחוזים ל־100 אחוזים. הירידות החריפות ביותר היו בביקוש למהנדס מחשב 100 אחוזים (0 במרץ לעומת 6 בפברואר), טכנאי/הנדסאי תוכנה ירידה של 100 אחוזים, (0 במרץ לעומת 3 בפברואר), מהנדסי תוכנה ירידה של 63.6 אחוזים (16 נדרשו במרץ לעומת 44 בפברואר), מנתחי מערכות זוטרים ירידה של 40 אחוזים (42 נדרשו במרץ לעומת 70 בפברואר).

ירידות קלות בביקוש היו לקלדניות ירידה של 12 אחוזים (125 במרץ לעומת 142 בפברואר), מנתחי מערכות בכירים ירידה של 11.1 אחוזים (8 נדרשו במרץ לעומת 9 בפברואר), טכנאי/הנדסאי מחשבים ירידה של 10 אחוזים (9 במרץ לעומת 10 בפברואר), מפעילי מחשב ירידה של 8.7 אחוזים (21 במרץ לעומת 23 בפברואר).

שתי טיסות שבועיות ליוגוסלביה בקיץ

מאת אריה ארד

חברת־התעופה היוגוסלאבית "אדריאה" תקיים בקיץ שתי טיסות שבועיות בקו הישראלי. "אל־על" עדיין בוחנת את השאלה אם לפתוח קו מקביל ליוגוסלאביה.

עד כה קיימה החברה טיסה שבועית אחת בקו לובליאנה־זגרב־בן־גוריון ללא תחנת־ביניים. מעתה תהיה בכל טיסה חניית־ביניים באחת מערי יוגוסלאביה. בימי ג' תהיה נחיתת־הביניים בדוברובניק ובימי ה' בזאגרב.

בתוך כך החלה סוכנות־הנסיעות הישראלית "אופיר טורס" למכור חבילות־תיור ליוגוסלאביה במחיר 550 דולר לנוסע. החבילה כוללת הסדרת אשרת־הכניסה, טיסה הלוך וחזור, מגורים בביתה של משפחה מקומית ומכונית שכורה.

גבאי פורש ממינהל הכנסות המדינה ויתמנה לציר כלכלי בשיקגו

מאת אמנון אטד

סגן הממונה על הכנסות המדינה, יורם גבאי יפרוש מתפקידו בסוף יוני ויתמנה לציר כלכלי בשיקגו.

בעקבות פרישתו של גבאי יפורק מינהל הכנסות המדינה שבו עובדים כיום שלושים איש, וזאת לאחר שבחודש נובמבר האחרון פרש גם הממונה עצמו, ישראל ברוך. הגוף החדש שיוקם ייקרא "מטה מיסים" ובראשו יעמוד אדם שיובא מחוץ לאוצר ויהיה כפוף ישירות למנכ"ל המשרד.

גבאי, בן 40, מרצה לכלכלת ישראל באוניברסיטאות ירושלים ובאר שבע, נמנה בשעתו על צוות המנכ"ל שהכין את התוכנית הכלכלית שהופעלה ביולי 1985 והוא האחרון מבין חברי הצוות שנותרו עדיין באוצר.

בנוסף למעורבותו בתוכנית הכלכלית עסק גבאי גם בתכנון הרפורמה במיסים שהופעלה בשנה שעברה ופירסם מאמרים בתחום חלוקת ההכנסות בתעשיה ובכלל המשק בישראל. לאחרונה שימש כמרכז ועדת ששינסקי מטעם האוצר.

באוצר מעריכים כי מינויו של גבאי לציר כלכלי בחו"ל ירוקן מתוכן, לפחות במישור המקצועי, את מינהל הכנסות המדינה ואת מטה המיסים שיבוא בעקבותיו. סגן הממונה הפורש הינו למעשה איש המקצוע האחרון העוזב את המינהל. קדמו לו מנהל המחלקה הכלכלית, אבי אלקינד שמונה לעוזר המנכ"ל ולאחר מכן לציר כלכלי בלוס אנג'לס והכלכלן שמעון גל המכהן כיום כעוזרו הכלכלי של שר האוצר.

החשש באוצר הוא כי פרישת כל אנשי המקצוע מהמינהל תפגע באורח חמור בבסיס הנתונים והידע ותגרום בכך לפגיעה בביצוע מדיניות המיסוי בעתיד. בהקשר זה מזכירים אנשי האוצר את העובדה שבבסיס הנתונים של המינהל משמש גם את נציבות מס הכנסה, שאין לה יחידה כלכלית משל עצמה.

יורם גבאי: יותיר חלל

"אגד" מתנגד לרכבת פרוורים

מאת סופר "דבר"

ככל שהפקקים בכניסות לתל אביב מתארכים חוזרים לדבר על רכבת פרברים או רכבת קרוניות, כפתרון קסם שיביא את הישועה למבקשים להגיע לכרך הגדול מדי בוקר ולהסתלק ממנו מדי ערב.

"אגד" מתנגד להקמת רכבת פרברים ומביא סימוכין ממחקרים בעולם שקבעו כי כדי להרים פרוייקט ענק שכזה דרושים כ־3־4 מיליוני בני אדם שיסעו בה. ביפן נכנסים בכל קרון רכבת פרברית כ־300 איש ורכבת טעונה נוספים יוצאת בכל חמש דקות מהתחנה.

יו"ר מזכירות "אגד", שלמה לוין, אמר ל"דבר" כי אלמנט חשוב ביותר בהפעלת תחבורה ציבורית היא התדירות. האלטרנטיבה הבינעירונית לרכבת הוא קואפרטיב "אגד" המפעיל מדי יום 1200 קווי שירות עם 5000 וריאציות. הרכבת לעומת זאת איננה מסוגלת להתמודד עם בעיה כזו.

לדבריו, רב הנוסעים ברכבות בארץ הם חיילים, משום נסיעת חינם המוקנית בה.

הרכבת בקו חיפה־תל־אביב לא נותנת כיום פתרונות מהותיים למצוקת התחבורה. רכבת ישראל המדינה אינם משקיעים ברכבת משום שכנראה אין זה משתלם. לפי תחשיבי "אגד" רכבת ישראל צריכה לגבות מחיר כפול ממחיר הנסיעה באוטובוס כדי להיות ריווחית בקו זה. התשובה ההולמת יותר היא הקאופרטיב הקיים.

"אגד" גדולה מ"גרייהאונד"

"אגד" היא חברת התחבורה הציבורית הגדולה בעולם, הן במספר הרכבים והן במספר העובדים. היא גדולה יותר מ"גרייהאונד" האמריקאית וחברת האוטובוסים האדומים של בריטניה ה"לונדון טרנספורט", שהחזיקה ב־5000 אוטובוסים, אך התפצלה באחרונה. אגד מחזיקה היום ב־3700 אוטובוסים ו־9000 עובדים מהם 5000 נהגים.

הקואופרטיב הישראלי מוביל במספר הנמוך ביותר של עובדים לרכב - 2.4 עובדים לכל כלי זאת לעומת החברה הלונדונית שבה הממוצע 4.1 עובדים לכלי. גם ממוצע העסקתו של אוטובוס של אגד הוא הגבוה בעולם – 11 שעות ביממה. החברה מבצעת 28000 נסיעות ביום הבאות לידי ביטוי קילומטרי בנתון הבא - 780 אלף קילומטרים מדי יום שהם כ־40 פעם מסע סביב היקף כדור הארץ.

בגלל "צו הקפאה":

ריווחי "דלק" ירדו ב־1987 ב־20% ל־14.8 מיליון שקל

ריווחי חברות בנות ומסונפות מיתנו ירידת הרווח

מאת סופרת "דבר"

הרווח הנקי של קבוצת "דלק" הסתכם בשנת 1987 ב־14.8 מיליון שקלים חדשים לעומת 18.6 מיליון שקלים חדשים ב־1986 דהיינו ירידה של כ־20%. אלמלא השיפור ברווחיות חברות בנות ומסונפות היתה הירידה ברווח גדולה יותר.

ברווחים לעיל כלולים הרווחים של חברות הבת והמסונפות "דלק השקעות ונכסים", "דלקול", "שמטן", "מפעלי מתכת לוד", ס.ע.מ. (סיאט), "ויסקר", "גל תעשיות", "אמישראגז", "יורופקר", "שגריר" ועוד.

מכירות "דלק" גדלו כמותית ב־1987 בכ־12% לעומת 1986 והסתכמו בכ־2.2 מיליון טון שווה ערך נפט גלמי.

סך המכירות של "דלק", לפני גבוי בלו, הסתכם 1987 בסך 866,702 אלפי ש"ח לעומת 947,060 אלפי ש"ח בשנת 1986, ירידה זו בשעור של כ־8.5% ריאלית. חרף העליה בכמויות שנמכרו, נובעת בעיקרה מירידה ריאלית במחירי המוצרים.

הרווח לפני מסים על ההכנסה של חברת "דלק" ירד בצורה חדה מ־51.2 מליון ש"ח ב־1986 ל־23.5 מיליון ש"ח ב־1987 דהיינו ירידה של 54%.

הגורם העיקרי לשחיקה ברווחים הינו המשך "צו ההקפאה" שהוצאו ע"י משרד האנרגיה, ואשר עליהם עירערה החברה בבית המשפט.

מאידך הרווח אחרי מס של "דלק" ירד בשיעור של כ־30% בלבד, מ־15.4 מיליון ש"ח בשנת 1986 ל־10.7 מיליון ש"ח בשנת 1987 וזאת משום ששיעור המס ירד בצורה משמעותית, מ־70% מהרווח לפני מס ב־1986 לכ־54% ב־1987, וזאת עקב ירידה בשיעורי המס במשק.

ההון המתואם גדל מ־150 מיליון ש"ח ב־31.12.1986 ל־162 מיליון ש"ח ב־31.12.1987.

שיעור התשואה להון העצמי בסוף השנה ירד מ־12.4% ב־1986 ל־9.1% ב־1987.

סך כל הנכסים במאזן המאוחד הסתכמו ב־575 מיליון שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 1987 לעומת 552 מיליון שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 1986, דהיינו גידול של כ־4%.

בשנת 1987 המשיכה החברה בפתוח החברות הבנות והמסונפות.

חברת הבת "דלק השקעות ונכסים בע"מ" רכשה בתחילת חודש פברואר 1987 את חברת "רסקו – דלק מזגני אויר לרכב בע"מ" – חברת בת בשליטה מלאה, העוסקת בייצור והתקנת מזגני אויר לרכב.

"דלק" ו"דלק חיפושי נפט" המשיכו גם בשנת 1987 במאמצים למצוא נפט וגז בישראל. בשנת 1987 השקעו כ־0.7 מיליון דולר בחיפושי נפט, לרבות השתתפות בקידוחים והעבודות סייסמיות נרחבות.

במסגרת מגמת הפיתוח ההשקעות רכשה "דלק השקעות ונכסים בע"מ" בתחילת 1988 חבילת מניות נוספת ב"גל תעשיות וייספילד בע"מ" והגדילה את חלקה בחברה זו ל־50.9 בשליטה ול־50.6% בבעלות.

כמו כן הוסכם על רכישת 52% ממניות "גדות תעשיות פטרוכימיות בע"מ" יחד עם "כלל שיווק סחר" (חלקה של החברה - 26%), תמורת סך השווה ל־9,890,000 דולר כפוף להתאמות, לאור התוצאות העסקיות של "גפ"י". העסקה כפופה לאי מימוש זכות לסירוב ראשון של בעל מניות בגפ"י לרכישת מניות. נוסף לכך סוכם ש"דלק השקעות בע"מ" תרכוש 25% ממניות "גדות מסופים לכימיקלים (1985) בע"מ" תמורת כ־3 מיליון דולר. במידה ועסקת הרכישה של 26% לא תמומש, תבוטל גם עיסקה זו.

תשת הרויחה ב־1987 2.7 מיליון דולר

מאת אריה ארד

רווח נקי של 2.7 מיליון דולר השיגה חברת תש"ת בשנת העבודה האחרונה. תש"ת היא חברה־בת של "אל־על" ועוסקת במתן שירותי קרקע ובייצוג חברות זרות בענף התעופה.

תש"ת היתה מפסידה סכומים שבסביבות מיליון דולר בשנה, עד שהוחלפה ההנהלה לפני חמש שנים. בראש מועצת המנהלים עומד מרדכי קריינר, מראשי שופרסל, המנכ"ל הוא חיים הכם.

תש"ת מיצגת בארץ את חברת־התעופה האמריקאית ולתא וכן את יצרן המנועים האמריקאי פרט־אנד־ויטני. כן היא מחזיקה בשורה של חברות־בנות במתן שירותים לחברות־תעופה ובמתן שירותי קרקע לתיירים. בארה"ב נמצאת בבעלותה חברת השכרת הרכב אלאמו.

שערי מטבע חוץ ביום 12.04.88

המטבע	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.53	1.60	1.53	1.60	1.53	1.60	1.5618	1.5812	1.5652	1.5848	1.5623	1.5819	1.5733
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.91	0.96	0.91	0.95	0.9269	0.9384	0.9300	0.9416	0.9260	0.9377	0.9339
1 לי"ש	2.82	2.95	2.84	2.98	2.84	2.97	2.8901	2.9260	2.8947	2.9308	2.8878	2.9241	2.9082
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2730	0.2764	0.2738	0.2773	0.2730	0.2765	0.2752
100 ינים יפאניים	1.21	1.27	1.22	1.27	1.21	1.27	1.2351	1.2505	1.2383	1.2538	1.2349	1.2505	1.2434
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.81	0.85	0.81	0.85	0.8260	0.8363	0.8269	0.8372	0.8265	0.8369	0.8321
1 פרנק שוויצרי	1.10	1.15	1.10	1.16	1.10	1.15	1.1182	1.1321	1.1228	1.1368	1.1188	1.1329	1.1278
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2634	0.2667	0.2638	0.2671	0.2635	0.2668	0.2652
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.26	0.24	0.26	0.2486	0.2517	0.2491	0.2522	0.2483	0.2514	0.2505
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2418	0.2448	0.2426	0.2457	0.2420	0.2450	0.2439
1 מארק פיני	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	0.40	0.3871	0.3919	0.3878	0.3927	0.3869	0.3918	0.3899
1 דולר קנדי	1.23	1.29	1.24	1.30	1.23	1.30	1.2595	1.2752	1.2631	1.2789	1.2593	1.2752	1.2697
1 דולר אוסטרלי	1.09	1.20	1.12	1.21	1.13	1.21	1.1607	1.1751	1.1652	1.1777	1.1615	1.1761	1.1690
1 ראנד דרא"פ	0.47	0.56	0.44	0.60	0.46	0.64	0.7264	0.7354	0.7282	0.7373	0.7276	0.7368	0.7319
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.43	0.46	0.43	0.45	0.4404	0.4458	0.4440	0.4495	0.4434	0.4490	0.4462
10 שילינגים אוסטריים	1.29	1.35	1.30	1.36	1.29	1.36	1.3181	1.3345	1.3209	1.3374	1.3205	1.3371	1.3285
1000 לירטות איטלקיות	1.22	1.29	1.23	1.31	1.23	1.31	1.2494	1.2650	1.2539	1.2695	1.2514	1.2671	1.2584
1 "אקו" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9226	1.9465	1.9270	1.9510	—	—	1.9370
1 דינר ירדני	4.30	4.30	4.33	4.60	4.36	4.66	—	—	—	—	—	—	4.5783
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0440
1 לירה מצרית	0.64	0.68	0.60	0.64	0.62	0.67	—	—	—	—	—	—	0.7001

קיסר: סיפור האבא הגדול והעשיר היכול לספוג הפסדים ממושכים – תם

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, חונך את המפעל החדש במגדל העמק „כ. ד. מערכות אריזה" (צילום: אילן אוסטנדריבר-ישראל סאן)

מאת יצחק מרידור
סופר „דבר" בעמק

„אין לנו בתקופה האחרונה הרבה הזדמנויות לברך על פתיחת מפעלים יצרניים: בארץ משגשגת יותר מערכת השיווק ופחות מפעלים יצרניים. חלקם של המפעלים היצרניים, אפילו טובים שבהם, נאבק על הזכויות ושמירת עובדים, ואני שמח לבוא למגדל העמק לברך על פתיחתו של מפעל חדש זה" — אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, בטקס חנוכת המפעל „כ. ד. — מערכות אריזה", שהוקם באיזור התעשיה במגדל העמק.

„אין זה סוד", הוסיף קיסר. ש„כור (שותף במפעל החדש) עובר עתה תוכנית הבראה. התחיל בה חברי שייקה גביש, ואני מקווה שימשיך בה בני גאון שהתמנה בימים אלה למלא מקומו של שייקה. כלל אחד למרנה: הסיפור של האבא הגדול והעשיר היכול לספוג הפסדים ממושכים, נגמר. לא יתכן שעובדים במפעל אחד יעבדו בסדר וירוויחו והם גם יפרנסו מפעל אחר, המפסיד לא בגלל קשיים אובייקטיביים, אלא עקב מערכת יחסים עכורה בין ההנהלה והעובדים, או בגלל אבטלה סמויה ותפוקה נמוכה. אין שום זכות מוסרית לבקש מעובדים של מפעל, העובדים בסדר, שיכסו את ההפסדים של המפעל האחר תחת השם של עזרה הדדית."

גביש אמר בטקס: „אני נפרד עכשיו מכור ואין שמחה גדולה יותר מאשר להיפרד תוך כדי חנוכת מפעל חדש שהוא חוליה נוספת במסכת ארוכה של הקמת מפעלים בכל חלקי הארץ".

במפעל החדש הושקעו עד כה כשלושה מיליון דולר. הציוד ברובו מתוצרת שווייץ ויפאן. חברת „כ.ד. מערכות אריזה" תעסוק בפיתוח, עיצוב, וייצור של אריזות מדף מקרטון, המשלבות עיצוב והדפסה באיכות גבוהה. במפעל מועסקים כ־100 עובדים, רובם בני מגדל העמק, שעברו הכשרה במפעלי דפוס מודרניים. המפעל מתוכנן לגדול משמעותית בשנים הקרובות והכוונה להשקיע עוד כשני מיליון דולר עד סוף 1989.

„סטודנטים בתל אביב מורחקים מהמעונות בגלל עולים חדשים"

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל אביב

נציג הוועדה למעונות הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב שלח באחרונה מכתב לתורמים היהודיים בחו"ל בו הוא מגולל את מצבם העגום של מאות סטודנטים ישראליים באוניברסיטה שאינם יכולים להמשיך ולגור במעונות אחרי תקופה מסויימת בגלל שיכונם של סטודנטים־עולים. המחסור הגדול בחדרים אינו מאפשר לשכן את כולם.

דניאל פיינמן, חבר הוועדה, אומר במכתבו כי ב־20 בפברואר 1988 הועברו קבוצות גדולות מאד של סטודנטים מן המעונות בעת תקופת הבחינות השנתיות. לדבריו "הם הורחקו מן החדרים שלהם לאחר תקופת מגורים מסויימת ולאחר שעברו בחינות קבלה למעונות". הוא מציין כי מדי שנה נקלטים במעונות מאות עולים חדשים ומספרם עולה כל שנה, אך מספר הישראלים נשאר קבוע, דבר המקטין את סיכוייהם להישאר במעונות כל זמן לימודיהם.

פיינמן מבקש מהתורמים לסייע בבניית מעונות חדשים, בקליטת סטודנטים־עולים ובשיפור הקליטה החברתית של הסטודנטים באוניברסיטה.

בעירית מסרו אתמול כי היא עושה מאמצים לבנות מעונות בגבול בת ים־יפו תוך שילוב אגד ודרך להסעת הסטודנטים כל בוקר לאוניברסיטה ברמת אביב.

עצורים בנמל יפו

ארבעה יהודים ושלושה ערבים נעצרו אתמול כחשודים במעורבות בהצתה והטבעה של כלי שיט בנמל יפו בשנים האחרונות. לחשודים מיוחסים עוד עבירות של סחר בסמים מסוכנים וסחיטות כספים. כולם מוכרים למשטרה. מעצרם התאפשר אחרי עבודת חקירה קדחתנית ומאומצת של שני צוותים של המשטרה מתחנת איילון ומתחנת יפו. בינתיים ביקר אתמול בנמל ח"כ דראושה (משמאל) ושוחח עם דייגים על המתרחש שם באחרונה
(צילום: ורד פאר־יפפא)

בג"צ ידון החודש בפנייה נוספת של חברות הדלק

מאת יוסף מיכלסקי
סופר „דבר"

ספר השיאים של „גינס" אולי יכלול עתירה לבג"צ בישראל: הכוונה לעתירת חברות הדלק נגד משרד האנרגיה והתשתית בנושא הפעלת הרפורמה החל ב־22 באפריל. עו"ד יעקב פרידגוט, היועץ המשפטי של „דלק", מסר שהעתירה אשר הוגשה שלשום לבג"צ היא בת כ־1500 עמוד מהם 150 עמודי העתירה עצמה והשאר נספחים.

השופט מנחם אלון החליט להעביר את הנושא לדיון בהרכב של שלושה שופטים ב־20 בחודש. העותרים בקשו להוציא צו ביניים וצו על תנאי האוסר על שר האנרגיה להפעיל את הרפורמה במתכונתה המוצעת.

משרד האנרגיה גינה שלשום את הפנייה הנוספת של חברות הדלק לבג"צ וטען שהיא מוכיחה את כוונות החברות לשמור על הקרטל שלהן בענף למרות שהוצעו להן הצעות־פשרה שהתחשבו במידה רבה באינטרסים שלהן.

נבון מבקש לבדוק העלבונות בכתב הטלוויזיה בערבית

מאת ארניאל ברסימון
סופר „דבר" בירושלים

שר החינוך יצחק נבון ביקש לבדוק את פרשת העלבונות שהוטחו באחד מבכירי הטלוויזיה בערבית רפיק חאג' יחיא.

יועץ השר ישראל כהן פנה אתמול למנהל הטלוויזיה חיים יבין ואמר כי השר מבקש לקבל הסברים על הפרשה. כהן אמר כי אם נכונים הפרסומים כאילו הטיח מנהל כח האדם בטלוויזיה, יעקב אורן, דברים חריפים על רקע לאומי נגד הכתב הערבי, יש לגנות זאת בחריפות ולהתנצל בפני הכתב.

יועץ השר הוסיף ואמר כי יחיא הוא מבכירי הכתבים של מחלקת החדשות בערבית ומכהן כמזכיר תא כתבי החינוך באגודת העיתונאים. „כל מי שעבד עימו יודע את מסירותו לעבודה, את בקיאותו ואחריותו לנעשה במערכת החינוך הישראלית ואת שאיפתו ופעילותו למען דו־קיום פורה ומועיל בין יהודים וערבים בישראל". בירור בעניין זה דרש גם ח"כ יעקב גיל, חבר ועדת החינוך והתרבות של הכנסת. גיל ביקש את התערבות היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש בפרשה.

כהן מסר כי ללשכת השר הגיעו, מאז פרסום הפרשה, פניות רבות מאנשי חינוך, ציבור ותקשורת יהודים וערבים שבקשו לגנות את הפגיעה ביחיא.

הליכוד מערער על סדרי הבחירות לאיגודים

מאת חיים באומר
סופר „דבר"

סיעת הליכוד בהסתדרות עתרה בפני רשות השיפוט הארצי של ההסתדרות על סדר קיומן של הבחירות לאיגודים המקצועיים הצפויות השנה.

הסיעה תובעת לקבוע מחדש את מועדי הבחירות ל־12 האיגודים המקצועיים כך שיפורדו על פני תקופה של שישה חודשים לפחות. היא קובלת שדחיסת מועדי הבחירות בפרק זמן קצר של חודשים פוגמת ביכולת להיערך לבחירות בצורה נאותה, מנוגדת לחוקת הבחירות היחסיות ומונעת את הגשמת התהליך הדמוקרטי.

מהאגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, האחראי על עריכת הבחירות לאיגודים, נמסר בתגובה כי הבחירות מתפרסות על פני שלושה חודשים, מ־21 במארס עד 28 ביוני. „זה זמן סביר לניהול תקין של הבחירות והתארגנות באותה של כל הסיעות לקראתן, מה גם שקיומן של הבחירות והמועדים שנקבעו לכך היו ידועים לנוגעים בדבר מזה זמן, כקבוע בחוקה, כ־120 יום לפני מועד הבחירות", הדגישו גורמים אלה.

עוד טענו אנשי האגף לאיגוד מקצועי כי „סיעת הליכוד חוששת מתוצאות הבחירות לאיגודים".

איגוד המשתמשים יעתור לבג"צ בעניין „חוק רמון"

מאת יוסף מיכלסקי
סופר „דבר"

איגוד המשתמשים בתובלה ימית החליט לפנות לבג"צ באמצעות יצואנים ויבואנים גדולים, בבקשה לבטל את „חוק רמון" שאושר בכנסת ב־23 במארס השנה ושחייב את רשות הנמלים להעביר לקופת המדינה 720 מיליון שקל מקרן הפיתוח שלה והנאמדת כ־1 מיליארד שקלים.

לקוחות הנמלים, היצואנים והיבואנים, טוענים שחוק זה מנוגד לחוק שאושר בזמנו ולפיו ניתן להשתמש בכספי קרן הפיתוח של הרשות רק למען פיתוח הנמלים. הכספים שנצברו בקרן בהתאם לחוק הקודם מקורם ב„מס רציף" של שני אחוזים אשר נגבה מיבואנים על שווי סחורות היבוא ולמעשה הם נחשבים על ידי הלקוחות כבכספים הצריכים להבטיח פיתוח הולם של הנמלים בהתאם לצרכי גידול תנועת המטענים.

מנכ"ל איגוד המשתמשים אריה מהולל מסר בהקשר לכך ש„חוק רמון" רוקן למעשה את הקרן משום שהוא אושר זמן קצר אחרי שהרשות סכמה עם האוצר להעביר לקופתו 200 מיליון שקל בעד נכסי הרכבת שיעברו אליהם ועוד 55 מיליון שקל כתגמולים על השימוש של הרכבת בקרקעות המדינה.

[illegible] ח"כ חיים רמון, אושר בעת שאישר תקציב המדינה ב־23 במארס בכנסת, כאשר באולם הישיבות נכחו 25 חברי כנסת. 13 הצביעו בעד החוק. שר התחבורה לא ידע כלל על ההצבעה.

רשות הנמלים ואיגוד המשתמשים פנו לשרי האוצר והתחבורה לפעול לתיקון „חוק רמון" (אי־אפשר לבטלו אחרי אישורו בכנסת) וקודמו הדיון שינסה להעביר את התיקון בוועדת החוקה של הכנסת.

בינתיים אישר הדירקטוריון של רשות הנמלים תקציב גרעוני לשנת 1988 בסך 380 מיליון שקל, כולל גרעון של 34 מיליון. הגרעון נגרם משום שהדירקטוריון אישר הפחתת „מס רציף" רטרואקטיבי מאפריל 1987 משני אחוזים לאחוז על סחורות, יבוא כגון: חומרי גלם לייצור לייצוא.

2 מדיר אל אסד נהרגו בתאונה

מאת יוסי ליבוביץ
סופר „דבר"

אבל כבד שרר אתמול בכפר דיר אל אסד בגליל המערבי בעקבות מותם של שניים מתושביו בתאונת דרכים שאירעה שלשום בלילה. שלושה תושבים נוספים נפצעו קשה ועדיין נשקפת סכנה לחייהם.

בסך הכל נפצעו בתאונה שמונה. היא היתה בכביש עכו־צפת ליד צומת מכר.

במכונית פיאט 124 נסעו בני משפחת עומר שחזרו מחתונה בכפר מכר. הרכב סטה ממסלולו שמאלה והתנגש חזיתית בטנדר צבאי שנסע מולו. הפיאט נמעכה כליל.

ת"א עומדת לתבוע את ר"ג בעניין הספארי

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל אביב

ראש עיריית תל אביב שלמה להט עומד להגיש בימים הקרובים תביעה משפטית נגד עמיתו ברמת גן צבי עמית בנושא הספארי.

תביעה זו מתבססת על מכתב ששלח להט לעמית ב־21 במארס 1988 בו אמר: "בישיבת הדירקטוריון של הספארי מיום 19 באוגוסט לא הגיעו חבריו להחלטה על בחירת מנכ"ל. מאחר שכך, נתבקשת במכתבי אליך להציע בורר. עד היום טרם נענית ומותר לציין כי הדבר פוגע בפעילות החברה. אבקשך לפעול למינוי בורר כאמור ולהודיעני בתוך שבעה ימים מדבר הסכמתך. אם לא ניענה, ניאלץ לפנות לערכאות כדי לאפשר פעילות תקינה של החברה".

עד היום לא קיבל להט תשובה מעמית.

דובר עיריית רמת גן, שמאי גולן, מסר אתמול בתגובה כי יש חילוקי דעות בין הערים והיא איננה מצריכה בוררות. "איננו נשואים נישואים קתוליים; אנחנו ממליצים להקים צוות מקצועי שידון ויציע הדרך לפירוק השותפות". מכתב ברוח זה יועבר היום ללהט.

חברות התעופה שוקלות צעדים חריפים

מוחות על כוונת הממשלה להעלות את האגרות בנתב"ג ולתת סובסידיה עקיפה לאל על; טי. וו. איי. בראש המאבק

מאת אריה אגר
סופר „דבר"

חברות התעופה שוקלות "צעדים חריפים" נוכח כוונת הממשלה להעלות מאד את האגרות הנגבות בנמל בן־גוריון ונוכח "הסובסידיה העקיפה" האמורה להינתן לאל על בהסעת יורדים מארה"ב לביקור בארץ.

רשות שדות התעופה הודיעה בימים אלה על כוונתה לייקר את האגרות ב־10־25 אחוז. התייקרות באה בעקבות החוק המטיל על הרשות תשלום תמלוגים לממשלה על כל הציוד המצוי על קרקע ממשלתית. השנה מדובר ב־10 מיליון שקל. הרשות טוענת כי נוכח הפער שנוצר בין הוצאותיה בשקלים ובין שער הדולר, שבו נגבות האגרות, רק בקושי רב היא מצליחה לאזן את תקציבה ואין לה כספים לתשלום תמלוגים. ברשות גם חוששים, כי נוכח הירידה הצפויה בתנועה האווירית יקטנו השנה הכנסותיה.

אולם חברות התעופה טוענות כי אינן מוכנות עוד לסבסד את טיסות השכר לאילת, ששדה התעופה שלה פטור מאגרות. הרשות נאלצת לתפעל אותו מהכנסותיה בנמל בן־גוריון. עוד טוענות החברות, כי נוכח סכנת הירידה בתיירות, דרושים דווקא אמצעים לעידוד התנועה האווירית במקום שיקשו עליה עוד יותר. בין כה וכה כבר שוקלות כמה חברות לצמצם את טיסותיהן או להקטין את המטוסים המבצעים אותן.

אשר לפרשת היורדים, באחרונה הוחלט באל על להפיק ברואר שובר הנחה על סך 150 דולר בקרב היורדים בארה"ב, כאשר הכוונה היא לפצות אותם על מס הנסיעות הנגבה מהם בבואם לביקור מולדת. הואיל ואל על היא חברה ממשלתית, שהסובסידיה נושאת הממשלה, רואות החברות בהנחה זו סובסידיה ממשלתית עקיפה, שאינה מופיעה בתקציב.

חברת התעופה האמריקאית טי.וו.איי. התייצבה בראש המאבק. הנהלתה כבר פתחה בהתייעצויות עם משרדי החוץ והתחבורה של ארה"ב, כדי שיתערבו נגד ההפלייה הבלתי חוקית, לדעתה, על־ידי ממשלת ישראל. מזכירים, כי כאשר ניסתה ממשלת ישראל לעכב את פתיחת הקו של פאן אמריקן לארץ, נאלצה לחזור בה מכוונתה בלחץ משרד החוץ בוואשינגטון. החברה האמריקאית מהירה כי תנקוט "אמצעים מכאיבים" בתגובה על הסבסוד העקיף הניתן לאל על.

נציגי 30 ארצות בכינוס בינלאומי לשמירת טבע

מאת צבי אילן
סופר „דבר"

בירושלים נערך עתה הכינוס הבינלאומי השלישי על חינוך לשמירת הטבע, שמארגנת החברה להגנת הטבע, המארגנת את הכינוס בשיתוף עם משרד החוץ, בחסות הארגון הבינלאומי לשמירת טבע. משתתפים 40 נציגים מ־30 ארצות ביניהן מאירופה ומארה"ב, גיניאה החדשה, נפאל, גאנה, קניה, ליבריה, דרום אפריקה וכן בולגריה ופולין.

בפתיחה סקר עוזי פז, יו"ר הוועד המנהל של החברה, את התפתחות שמירת הטבע והפעולות לשימור אתרים ושמורות טבע בישראל. הוא אמר כי בזכות קבוצה קטנה של אנשים, שהחלו לפעול לפני 35 שנה בארץ באווירה עויינת ובעת שהיו חוקים מעטים, רשמה ישראל לעצמה הישגים בתחום זה. גולת הכותרת היא המאבק על הצלת פרחי הבר. זאת בעיקר הודות לפעילות חינוכית־הסברתית בצד הקמת רשות שמורות הטבע ואכיפת החוקים שנתקבלו מאז.

משתתפי הכינוס: אנשי טבע, מנהלי שמורות, אנשי חינוך ונציגי מוסדות לשמירת טבע, ילמדו על פעולות החינוך של החברה ויסיירו בשמורות טבע.

לכרמל־
מערכות מיכלים בע"מ

עם חנוכת מפעל
כ.ד.־מערכות אריזה בע"מ
ברכת
תנופת־ייצור,
פריסת־שיווק
ותבונת־פיתוח

משפחת "כור"
על עובדיה ומפעליה

AMAL AT SIXTY ששים לעמל

כנס ידידי „עמל" בארץ ובחו"ל

תל־אביב, ימים א' – ב', ל' ניסן – א' אייר תשמ"ח,
.17 – 18.4.88

מעמד הפתיחה

מרכז הירידים, גני־התערוכה, ת"א יום א', 17.4.88, 20.30.
דברים:
אורי אגמי, יו"ר „עמל"; נתן וולך, סגן ראש עיריית ת"א־יפו;
דב תבורי, יו"ר מרכז השלטון המקומי וראש עיריית פ"ת; ח"כ ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות; שמעון פרס, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ.
תוכנית אמנותית: פרקי נגינה, שירה ומחול.

דיוני הכנס

מרכז הירידים, גני־התערוכה, ת"א, יום ב', 18.4.88, 08.30 – 16.30.
בין המרצים: שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקובי; שר העבודה והרווחה, משה קצב; אלוף מנחם עינן, ראש אג"א, צה"ל; משה קרת, מנכ"ל התעשיה האווירית.

כנס בוגרים

מוזיאון ארץ־ישראל, תל־אביב, יום ב', 18.4.88, 16.00.
התכנסות ורישום; פגישות מחזורים; כנס בוגרים; השתתפות בעצרת 60 שנה ל„עמל".

יום העובד

מפגש של עובדי „עמל" ומשפחותיהם
מוזיאון ארץ־ישראל, תל־אביב, יום ב', 18.4.88, 16.30.
פעילות חברתית־יצירתית־בידורית; תחביבים, אמנויות; הרקדה ושירה בציבור; השתתפות בעצרת 60 שנה ל„עמל".

עצרת „עמל"

במעמד נשיא מדינת ישראל, מר חיים הרצוג.
אמפיתיאטרון מוזיאון ארץ־ישראל, ת"א, יום ב', 18.4.88, 20.30.
דבר „עמל": אורי אגמי, יו"ר „עמל" וחבר הוועדה המרכזת.
ברכות: ח"כ ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות; מר חיים הרצוג, נשיא המדינה.

„עמל" 88
בהשתתפות להקות מחול וזמר, מקהלות, להקות תנועה ומופע אור־קולי.
מנחה: שלמה ניצן.
אמנים אורחים: עופרה חזה, אושיק לוי.

האירוע נערך תחת כיפת השמיים — נא להצטייד בלבוש חם.

בשל שינויי כתובות וקשיי איתור חזרו מהדואר חלק מההזמנות. מורים, עובדים, בוגרים ועדי־הורים וידידי „עמל" שלא קיבלו מסיבה זו הזמנות לכנס, יוכלו לקבל הזמנותיהם באולם הקונגרסים, גני התערוכה, תל־אביב, יום א' 17.4.88 בין השעות 18.00־19.00, לפני טכס הפתיחה, או בכניסה למוזיאון הארץ ביום ב' – 18.4.88.
לקבלת פרטים נוספים אפשר להתקשר ל: 03־497444.

לחברנו שמואל ירדני
משתתפים באבלך הכבד
במות אחיך
צבי גרינברג
ז"ל
תעשיית אבן וסיד
ההנהלה והעובדים

לחברתנו לעבודה מדי מלמן
משתתפים בצערך במות
אביך ז"ל
תנחומים לבני המשפחה
הנהלת מבטחים והעובדים

לחברתנו רחמים אמירה
אנו באבלך במות אחותך
נדרה קצר ז"ל
מחבריך לעבודה
בית אבות משען נבעתיים

קבלת מודעות 24 שעות נ דחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363
239952

ועדה מקומית לתכנון ולבניה חולון
ת.ב. 1010
הודעה על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 467 בגוש 6021 רח' הארז מס' 5 חולון הכוללת מתן הקלה ב.א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 577/2 מ"ר בקומה אחת כלבד ב. קו' בנין 223 2.70 מ' במקום 3.00 מ'.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
שייר ת. שרון
ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה – חולון

נהג! עשה את המינימום למען אלה העושים את המקסימום. תן טרמפ לחייל!

דבר היום

שרים בשלהי הממשלה

בשתי המפלגות הגדולות חושבים כבר על הממשלה הבאה, זו שתכהן אחרי הבחירות לכנסת. מנהיגי המפלגות מעוניינים לעבות את השורה הראשונה של אישיהן ואולי גם לפזר במקצת את חום הנשיפה בעורפם מפיות הבאים בתור. כך, בעיקר, יצחק שמיר בליכוד; כך, אולי במידה פחותה, שמעון פרס בעבודה.

החזרתו של משה ארנס לממשלה אמורה לחזק את מה שמתקרא „מחנה שמיר" בליכוד ולהוכיח לאריאל שרון ולדוד לוי כי יש להם מתחרה במאבק על ירושת שמיר. ארנס מצא עצמו בצידו המפסיד של מאבק שבו צדקו בני־הפלוגתא שלו, המאבק על ניצול מיטבי של משאבי־הבטחון המוגבלים של ישראל. ארנס נאחז בכנף ה„לביא" ופרש מהממשלה בקול תרועה גדולה, כביכול כהגם חרש של פוליטיקאי הדבק בעקרונותיו. עכשיו חזר לממשלה, אך לא למושבו בקבינט (שנתפס על־ידי מוחזר אחר לממשלה, אם גם מפוטר ולא מתפטר, יצחק מודעי) ולא לעמדתו הקודמת כבציר ענף היוקרה והאמינות.

מרדכי גור רואה עצמו אחד המתמודדים על הנהגת העבודה, לאחר פרישת הדור הנוכחי של פרס ויצחק רבין. גם התפטרות גור לא הועילה לחיזוק עמדתו בתוככי מפלגתו ומתוצה לה: כטבע הפוליטיקה הישראלית, הועם במהרה זוהרו ומתמודדים אחרים איימו להותירו מאחור. לכן בלע את כבודו, בניזוק משונה של התגייסות למשימה הלאומית של דיכוי ההתקוממות בשטחים. אם שר־החוץ פרס לא התחלק בעשייה המדינית עם השר עזר וייצמן, קל וחומר אין לצפות ששר־הבטחון רבין יחלוק נתח ממםלכתו לגור.

ההצעה להחזירם לממשלה היתה הזדמנות מפתה מדי לארנס ולגור. וודאי שלא רצו להסתפק באירועים נוסטלגיים נוסח כנסי מי שהיו שרי־בטחון ורמטכ"לים. קצת מוזר, כמובן, שלקראת סופה מתגברת עצמה ממשלת שני הראשים ה־23 השרים בשני בלי־תיקים נוספים, אך נראה שזו דרכה של הפוליטיקה בישראל, ועוד נכונו לנו תמיהות גדולות מאלה.

ניו יורק תגיד לא לג'קסון?

מאת אבנר תבורי, ניו יורק

אילו היה לבן, אמר אחד מעוזריו, היה זוכה במועמדות הדמוקראטית על מגש כסף; אילו היה לבן, כתב „ניו יורק מגזין", והעיתונות היתה נוהגת בו כמו שנהגה במועמדים אחרים, היה נאלץ לפרוש מן המירוץ

ייתכן שהמירוץ של ג'סי ג'קסון לעבר הבית הלבן יואט מאוד בניו־יורק (הבחירות במדינה זו ייערכו ביום ג' הקרוב). סנאטור אל גור מטנסי, השלישי במירוץ במחנה הדמוקראטי, הסיר את הכפפות ותקף עניינית את עמדותיו של ג'קסון. בשולי הדברים הוסיף הערה: „אין זה מתקבל על הדעת שלא יהיה אפשר לתקוף את ג'קסון, רק מפני שעלולים לפרש זאת כאפליה נגד השחורים".

עד לאותו רגע טיפלו כולם בג'קסון בכפפות של משי, נהגו בו באיפוק שלא היו מרשים לעצמם לנהוג בכל מועמד אחר. הזהירות הזאת איפיינה לא רק את המתחרים שלו, אלא גם, ואולי בעיקר, את העתונות. העתונות האמריקאית, שעשתה מטעמים מחיי האהבה של גארי הארט עד שנאלץ לסיים את הקאריירה הפוליטית שלו; העתונות הזאת, שחיסלה ללא רחם בעברו של ג'ו ביידן חשפה פלאגיאטים בנאומיו ובמאמריו, עד שלא נותר לו אלא לפרוש מהמירוץ לנשיאות; העיתונות, שחיסלה את סיכוייה של ג'ראלדין פרארו ושל השופט גינזבורג, מגלה חולשת־לב כלפי ג'סי ג'קסון. למשל, נושא היושר האישי, שהיה מוקד המתקפות על הארט וביידן. זה שנים טוען ג'סי ג'קסון שהוא היה האיש שעמד ליד מרטין לותר קינג כשזה נורה, וכי קינג מת חבוק בזרועותיו ודמו נספג בחולצתו. לצלמי הטלוויזיה שהיו במקום אמר: „אני הייתי האדם האחרון שקינג דיבר אליו". למחרת היום הופיע ג'סי ג'קסון בתכנית החדשות של רשת אנ.בי.סי כשהוא לבוש חולצה מוכתמת בדמו של קינג, כך אמר, וחזר על הסיפור. העתונאי מייקל קרימר, מהשבועון „יו אס ניוז אנד וורלד ריפורט", בדק את הסיפור והתברר לו, מפי עוזרו האישי של קינג, כי ג'קסון היה הרחק, בצידה האחר של הרחבה, כאשר נורה קינג, וכי האיש שקינג התמוטט בזרועותיו לא היה ג'קסון, אלא היה ראלף אברנאטי. הכתמים על חולצתו של ג'סי ג'קסון לא היו יכולים להיות בשום פנים ואופן כתמי דמו של מרטין לותר קינג.

קרימר פרסם את הסיפור בשבועונו, ואחריו הוא פורסם בשני שבועונים נוספים, ב„ניו רפאבליק" וב„ניו־יורק מגאזין". רשתות הטלוויזיה תאבות הסנסאציה לא עשו בו שום שימוש. העתונים החשובים לא העלו אותו על סדר־היום הציבורי, שלא כבפרשת גארי הארט, שהתחילה בפרסום בעתון מקומי שצוטט בכל תחנת טלוויזיה, מחוף אל חוף, והובילה עד סופו המר. „לו היה ג'קסון לבן", אמר בניו־יורק אחד מיועציו של המועמד, „הוא היה זוכה במועמדות המפלגה הדמוקראטית על מגש של כסף". „ניו־יורק מגזין" מתווכח אתו. „לו היה ג'קסון לבן, ולו היתה העיתונות מטפלת בו באותן אמות־מידה, שעל־פיהן היא טיפלה בהארט ובביידן, היה ג'קסון נאלץ לפרוש מהמירוץ".

מלבד הסיפור על מותו של מרטין לותר קינג, יש בעברו של ג'קסון כמה וכמה פרקים שחמקו מעיניהם הבוחנות של כלבי השמירה של הדמוקראטיה. למשל, החיבוק המפורסם עם יאסר ערפאת, הידידות ושיתוף הפעולה עם לואיס פאראחאן, והערות שנודף מהן ריח של אנטישמיות, כמו ההערה על שליטת כוח הממון היהודי בעולם. פרק אחר בעברו, שהעתונות מתעלמת ממנו, שייך למערכה שניהל לקידום עסקים בקרב השחורים. במערכה הזו נתגלו אי־סדרים כספיים בסדר גודל של מיליונים. ידוע כי יותר ממיליון דולאר שהוקצבו לו מכספי האוצר הפדראלי הוצאו למטרות שעד היום אינן ברורות: איש לא השיב על הטענות שהועלו בזמנן, כי הכספים נוצלו לקידום אינטרסים פרטיים. למשל, אחת מתוצאות המערכה לקידום אנשי עסקים שחורים היא שאחיו הצעיר של ג'קסון, נח רובינסון, שולט היום בזכיונות של „קוקה קולה", בחלק מרשת המסעדות „הרדי" ובעוד כמה עסקים נאים.

אילו עקבה העתונות אחר המתרחש בבית המיטות של ג'קסון באותה מידה של מציצנות שהתירה לעצמה כלפי גארי הארט, היתה מגיעה אל הזמרת רוברטה פלק. בשנות השבעים היו יותר מסתם שמועות על יחסיו של ג'קסון עם הזמרת, ופעם אחת אף הגיב עליהן בלשונו העסיסית: „אני מסרב להכחיש את השמועות ומסרב להיבהל מהן, עד ליום שבו אוכל להודות באמיתותן".

בינתיים ג'קסון נהנה מהתכונה של ליבראלים לבנים – לסלוח לשחורים על דברים שלא היו סולחים לחבריהם הלבנים, מה שאיננו בעצם אלא יחס של פטרונות, שיש בו כשלעצמו אפליה גזעית. הופעתו המלהיבה של ג'קסון ודיבורו וצב הלהבות מעוררים התפעלות. האמריקאים אוהבים הצגה טובה. אבל אולי זעקתו של אד קוץ', ראש עיריית ניו־יורק, כמו קריאת הילד בסיפור על בגדי המלך החדשים: „יצאתם מדעתכם, להצביע בעד ג'קסון?" מסמנת את תחילת ההתעוררות של הדמוקראטים. ייתכן מאוד שניו־יורק תהיה הראשונה שתגיד לו „לא".

ירושלים בין אוסלו וריאד

מאת טדי פרויס

השוואות כגון אלו שערכו שגריר נורווגיה בין הישראלים לנאצים ושדרן אי.בי.סי פיטר ג'נינגס בין ישראל לדרום־אפריקה – מקוממות גם את אלה בינינו המוכנים לצרף ביקורתם לביקורות הנשמעות בחו"ל

ישראלים החוזרים לארץ אומרים כל אחד, כי במדינה ששהו בה העוינות של דעת־הקהל לישראל היא הקשה ביותר. במשרד־החוץ חיברו „מד־עוינות" לגבי המדינות החשובות לנו, כדי לברר איפה המצב גרוע מבמקומות אחרים. המדד מכיל עתונות, התבטאויות של שרים ואנשי ציבור, הפגנות ואירועים אנטי־ישראליים וכן גילויי אלימות ואנטישמיות, אם היו כאלה. הצוות הבודק מצא כי בראש רשימת העוינות עומדות דווקא מדינות שבעבר נודעו כידידותיות ביותר לישראל: הולנד ואחריה הסקנדינאוויות.

מה לנו כי נלין. נקלענו למילכוד חסר מוצא וכל בחירה העומדת בפנינו גרועה מחברתה, אך יש מדינות ומדינאים המעוותים את התמונה הזמורה בלאו־הכי. לא אחת הם מוסיפים כהנה וכהנה, לעתים דברי הבל השוואות המקוממות גם את אלה בינינו שמוכנים לצרף את ביקורתם לביקורות הנשמעות בחו"ל.

למשל, השגריר הנורווגי שמצא דמיון בינינו לבין הנאצים. השגריר לא היה אומר מה שאמר אילו עמד על הדמיון המפתיע בין ארצו לבין סעודיה, למשל: שתיהן ממלכות המשתרעות על חצאי־איים רחבי ידיים. האוכלוסיות דלילות ביחס לשטחים הגדולים ושוררים בהם תנאי אקלים קיצוניים. הכלכלות והיצוא מתבססים במידה רבה על נפט שאם מחירו גבוה הן משגשגות ואם הוא נמוך הכלכלות נסוגות. המלכים מקבלים על העם והם משתמשים בכלי רכב יוצאי דופן: מלכי נורווגיה באופניים ומלכי סעודיה בקאדילאקים מוזהבים. שתי המונרכיות הן אנטי־קומוניסטיות, מיודדות עם המערב אבל אינן שייכות לגוש כלכלי בעל משקל של ממש. לעומת זאת הן מאוגדות בבריתות צבאיות: הממלכה הסקנדינאווית (למעט שוודיה) בנאט"ו והממלכה הוואהבית במועצת המפרץ. בשתיהן מפותחים השירותים הסוציאליים הלימוד אצלן חופשי, כולל השכלה אקדמאית. שתיהן נאבקו על ריבונותן והירבו להילחם על עצמאותן ושלמותן. נורווגיה ביססה את עצמאותה, כמו סעודיה, בראשית המאה הנוכחית. השתיים עשו צעדים ניכרים למען שוויון האישה אף כי, אם לשפוט על פי תלונות הנשים, הבעיה בנורווגיה חמורה יותר. בכל זאת חלה בשנים האחרונות התקדמות והאשה אף הורשתה לכהן כראש ממשלה. בכך נורווגיה מתקרבת לסעודיה. שאצלה הטענות נגד קיפוח נשים מינוריות מאד. שתי הממלכות מקפידות על המוסר והיושר ומעינישות גנבים, אנסים ושודדים. הן נוטות לאחרונה להומאניזאציה ואפילו בסעודיה מקצצים לגנב יד אחת בלבד ולאנס כורתים רק אבר מין אחד. צריך להיות ציוני (במקרה של סעודיה) או שוודי (במקרה של נורווגיה) להבעיס כדי להתכחש לדמיון שהביאנו שתי התאומות. ומעל לכל, שתיהן היו בצד הנכון של המיתרס במלחמת העולם השניה ולחמו בנאצים. איבת סעודיה לנאצים היתה גדולה כדי כך שהכריזה עליהם מלחמה יומיים לפני כניעתם. לסיכום אין צורך להוכיח כי שתי המונארכיות גינו את שואת היהודים. סעודיה הגדילה לעשות מאחותה התאומה: בעוד שבנורווגיה נרצחו רבים יחסית מבני הקהילה היהודית, הרי מסעודיה לא נשלח אף לא בן דת משה אחד למחנות ההשמדה. לכן, סעודיה היקרה שלה חזובי קצת יותר.

הכתוב לעיל אינו הבלים מוחלטים, על כל פנים לא בהתחשב בדמיון שמצא השגריר הנורווגי בתל־אביב בין הישראלים לנאצים ובהקבלה שמתח הפרשן פיטר ג'נינגס מרשת אי.בי.סי האמריקאית, בין ישראל לדרום־אפריקה. השגריר כזכור אמר, כי המכות שהיכו חיילים ישראלים בתושבי השטחים הן מעשה שגם החיילים הגרמנים בארצו לא עשו.

מוזר, למקרא ספרי מלחמה על ימי הכיבוש הגרמני. הסופר האמריקאי ג'ון סטיינבק ("בלי ירח") מזכיר קצת אירועים כאלה. עד כמה שידוע, נוסף על מכות פלשו הגרמנים לשם, לנורווגיה, ללא הכרזת מלחמה, הרגו קצת את נמלי הממלכה, וכשגילו בני הארץ התנגדות, הוציאו הגרמנים להורג בני ערובה, כפי שקולונל לאנסר הוציא להורג את ראש העיר ואת ד"ר וינטר אחר שדיקלם יחד עמם את הווידוי של סוקראטס, כמסופר אצל סטיינבק. קשה להאמין כי איזה קצין ישראלי ישב עם אליאס פרייג' וציטט בחברותא עמו את סוקראטס (או את הקוראן או את ג'ובראן חליל ג'ובראן) אך גם שום קצין ישראלי לא הוציא להורג ראש עיר ערבי בגין איזה מעשה ועלה או רצח שביצע אחר מבני עמו. הישראלים גם לא ביצעו טרנספר ו/או רפטריאציה, לא הפעילו גזר־דין מוות, לא הקימו משרפות גז, לא חיבלו חוקי גזע ולא פלשו למדינות רחוקות. גם ללבנון פלשו רק אחר פרובוקאציות. ובדומה לגרמניה הנאצית, גם הישראלים הלכו כאיש אחד אחר מנהיגיהם, הן במלחמת לבנון והן בעת דיכוי ההתקוממות בשטחים, לא כן? הדר מעלתו שגריר נורווגיה צדק אפוא בציירו את קווי הדמיון ישראל־גרמניה. הם אינם נופלים מהדמיון בין נורווגיה וסעודיה כנ"ל.

הוא הדין לגבי הדמיון לדרום־אפריקה שמצא השדרן האמריקאי לאחרונה והבליטו ברבים. בשכם השתמשו הישראלים באלות וכדורי גומי כפי שעשו שוטריו של הנשיא בוטה, לא כן? ג'נינגס המחיש זאת היטב בכתבה שלא שודרה בארץ אך הוקרנה ברוב ארצות העולם. אילו היטיב ג'נינגס לחפש בארכיון הסרטים שלו, היה מוצא כי גם משטרת ארה"ב הניפה פה ושם אלות ולאו דווקא על מיידי אבנים. בשנות החמישים היו האובייקטים שחורים שתבעו שוויון זכויות ובשנות השישים סטודנטים שקראו לרפורמות, שרפו צווי גיוס ודרשו לצאת מווייטנאם. גם המשטרה הצרפתית אינה זרה לאלות וכמותה המשטרה הגרמנית שתקפה ירוקים, פאציפיסטים ומתנגדים של השאה הפרסי. ובבריטניה ומושבותיה ידו מדי פעם בטרוריסטים בלתי חמושים וניסו לטשטש את המעשים. בניגוד לישראל הנאצית פלוס דרום אפריקה, שום ראש שירות חשאי לא הודח בבריטניה (הודח קצין־חוקר שמצא כי היו "הריגים"). בכל זאת, תואר האלות כמכנה המשותף הגבוה ביותר בין ישראל לדרום אפריקה.

בשאר התחומים, אילו חיפשו היו מוצאים הבדלים של מה בכך, למשל, קיימת מערכת חוקים אחת ליהודי ולערבי וגם תושבי השטחים יכולים להיעזר בבג"ץ. אין סולמות שכר שונים ואם יש הפרשים בשכר, הרי זה פרי רמאות שלא יהודים בלבד מבצעים. ערבים חולים ופצועים מאושפזים באותם בתי חולים כמו היהודים ויכולים לבקר בבתי הספר של האחרונים אם רצונם בכך (ברוך כלל לא; הם מעדיפים את בתי הספר שלהם מסיבות לאומיות־לגיטימיות).

בעצם צריך להיות מובן מאליו כי קווי דמיון יש למתוח על סמך מה שלא נעשה (שאין תאי גזים, שאין לקיחת בני ערובה, שאין מערכות חוקים מפלות) יותר מאשר על סמך מה שנעשה. כי אלות, כדורי־גומי וגז מדמיע מפוזרים בהרבה מדינות. גם נגד אקולוגים נורווגים הקושרים עצמם על גדות הנהר אלטה כדי לסכל בניית סכר. מי שרוצה, שילמד מכך כי נורווגיה אינה רק סעודיה שניה אלא גם דרום אפריקה נוספת. עובדה כי גם בצפון נורווגיה כמו בדרום אפריקה מפזרים הפגנות, לעתים אף באמצעים שהנאצים לא הפעילו. הנאצים העדיפו משרפות.

לקראת פינוי הכוחות הסובייטיים מאפגניסטן

הרוסים יוצאים ההתמודדות תימשך

מאת שלמה שפיר

כינון „ממשלת אחדות" בקאבול, בראשות המלך לשעבר, הוא אידיאל רחוק מהגשמה; תחזית מציאותית יותר היא חלוקה דה־פאקטו של אזורים בשליטת הכוחות היריבים – או תוהו ובוהו מוחלט

בין אם יוענק פרס נובל לשלום למתווך מטעם או"ם באפגניסטן דיאגו קורדובז כשם שהוענק לד"ר הנרי קיסינג'ר וללא־דוק־טו אחרי ההסכם לסיום המעורבות האמריקאית בווייטנאם ב־1973, בין אם ייתבע ממנו כיבוד זה, כבר ברור, כי ההסכם בדבר יציאת הצבא הסובייטי מהמדינה המוסלמית שבמרכז אסיה, העומד להיחתם השבוע בז'נווה, מותיר אחריו הרבה סימני־שאלה ומוקשים בשטח.

לכאורה, עתידות שתי מעצמות־העל לערוב להסכם, שגובש אחרי עמל רב ודילוקי־דעות בשנים תוורים בין נציגי אפגניסטן ופאקיסטן המייצגת את המורדים המוסלמים האנטי־קומוניסטיים, המוג'הידין. אולם התהום הפעורה בין ממשלת קאבול הפרו־קומוניסטית ללוחמי הגרילה המחותרת הפונדאמנטליסטית על גווניהם השונים לא גושרה. הנשיא נג'יבולה, שרם הסכים לפנות את מקומו לממשלת־מעבר זמנית, עורך בחירות לאסיפה לאומית חדשה, וגם הפלגים השונים במחנה המוג'הידין אינם מלוכדים סביב מנהיג חלופי. בעייתם של 3.5 מיליון הפליטים, המעיקה במיוחד על פאקיסטן שבה הם מתגוררים, אף היא עדנה רחוקה מפתרון (1.5 מיליון פליטים נוספים מצאו מקלט זמני באיראן החומייניסטית).

לפי כל הסימנים יוסיפו שני הצדדים במלחמת האזרחים האפגאנית ליהנות גם בעתיד מסיוע צבאי משתי מעצמות־העל – הסובייטים והאמריקאים. האידיאל של „ממשלת אחדות" בראשות המלך לשעבר היושב ברומא רחוק מהגשמה. תחזית מציאותית יותר היא חלוקה דה פאקטו של אזורים בשליטת היריבים – או תוהו ובוהו מוחלט.

כל אלה אינם גורעים מעצם חשיבותה של החלטת הצמרת הסובייטית לסיים, לאחר תשע שנים, את המעורבות הצבאית הישירה באפגניסטן. מזכ"ל מיכאיל גורבצ'וב מסר, שאם הדבר יתאפשר, תשלים ברית־המועצות את הנסיגה עוד לפני המועד שעליו הוסכם, היינו עד סוף השנה הנוכחית. עובדת הנסיגה הזאת, בכל שהיא חידוש מבחינת התנהגותם של הסובייטים, אינה תקדים לגבי מדינות הנמנות עם הגוש הקומוניסטי במזרח ובמרכזה של אירופה. חרף הקשר הצבאי והפוליטי עם ברית־המועצות, לא שינתה מוסקווה מעולם את מעמדה של אפגניסטן כמדינה בלתי מזדהה בעולם השלישי. המסקנה שהסיק גורבצ'וב בבואו מהנסיבות ומהלקחים של ההתערבות הצבאית הכושלת, שקיבל בירושה מתקופת ברז'נייב. אחרי מלחמה קשה, ממושכת ולמעלה מ־15 אלף קרבנות, גמר אומר לקצר חזית זו. המשקל הרב יותר של דעת־הקהל בעידן ה„גלאסנוסט" פעל גם הוא להחשת סיום המעורבות, אף אם אין להשוות זאת עם ההתנגדות הציבורית החזקה והבלתי־מתפשרת למלחמת וייטנאם בארה"ב. אומנם, בשעתו סברו במערב כי אחד המניעים לפלישה הסובייטית בדצמבר 1979 היה החשש מפני ההשלכות של ההתמרדות הפונדאמנטליסטית נגד המשטר הקומוניסטי בקאבול על הרפובליקות הסובייטיות השכנות בעלות האוכלוסיה המוסלמית. אך נראה, כי המלחמה הממושכת ללא תוצאות משביעות רצון, לרבות שהותם של חיילים סובייטיים מוסלמים מעבר לגבול, גרמו גם הם דאגות לראשי הקרמל.

בחזית הבין־לאומית אין ספק שסיום המעורבות הצבאית הישירה באפגניסטן עשוי רק לשפר את מצב הסובייטים. המעורבות הזאת היתה אחד הנושאים, שבו התייצבו מרבית מדינות העולם השלישי, וביחוד המדינות המוסלמיות, לצד ארה"ב בהצבעות הגינוי השנתיות. הדבר שב גם ליחסי מוסקווה עם סין, אף על פי שהסינים מתנים התקרבות ממשית גם בנסיגת הכוחות של הווייטנאמים, בעלי־הברית של הסובייטים בדרום־מזרח אסיה, מקאמפוצ'יה. מכל מקום, גורבצ'וב בוודאי יידע לנצל בעתיד את הוויתור לשם חיזוק מעמדה הדיפלומאטי של ברית־המועצות ביבשת אסיה, לגבי תת־היבשת ההודית ואסיה כולה.

פאקיסטן עצמה לא תיפטר במהרה ממיליוני הפליטים האפגנים המכבידים על בעיותיה האתניות העצמיות. אולם ההסכם, שעליו יחתום נציג ממשלתו של הנשיא זיא אולחק בז'נווה, בשם הכוחות האפגניים האנטי־קומוניסטיים, יחייב גם את הממשל האמריקאי הבא להוסיף ולתמוך בבעלת־ברית זו, תוך התעלמות משאיפותיה להיהפך למעצמה גרעינית ומהמשך המתיחות עם הודו. הסכם ז'נווה אף יתרום לשיפור נוסף של האווירה הבין־מעצמתית בפיסגה הקרובה במוסקווה, בין אם תושלם עד אז טיוטת ההסכם לצימצום הטילים האסטרטגיים במחצית, בין אם יידחה לפיסגה הראשונה בין גורבצ'וב לבין הנשיא האמריקאי הבא שייבחר בנובמבר.

בניגוד להשלכות סיום אפשרי של מלחמת איראן־עיראק, שלמולנו אינו נראה עדיין באופק, אין לישראל כל יסוד להצטער על הסכם ז'נווה ויציאת החיילים הסובייטיים מאפגניסטן. הנסיגה ממגמה אקספאנסיוניסטית פעילה אף עשויה, אולי, בבוא היום, להקל כלשהו על שיפור היחסים בין מעצמת־העל הסובייטית לבינינו. גם אם הדרך הזאת עדיין ארוכה, יש אי אלה סימנים לכך, כפי שלמדנו זה עתה מעצתו המזמבית של גורבצ'וב ליאסר ערפאת להכיר בקיום ישראל. על אחת כמה וכמה אין מקום להצטער על הצלחת המערכה הממושכת שניהלה ארה"ב, בעלת בריתנו וידידתנו העיקרית בזירה הבין־לאומית, נגד הפלישה הסובייטית.

אולם הדגש, שחלק מחוגי הימין בארה"ב מוסיף לשים בשיתוף־פעולה עם כוחות המוג'אהדין הפונדאמנטליסטיים כבעל־ברית נאמן ביותר נגד הקומוניזם ומעוזו המוסקואי, מותיר איפה שהוא סימני־שאלה לגבי העתיד; ולא משנה העובדה, כי כמה מדוברי חוגים אלה, כגון הסנאטור הרפובליקאי הימני־הקיצוני ג'סי הלמס נמנים כיום בחזית הישראלית דווקא עם תומכי הליכוד. אין צורך להרחיב את הדיבור על כך, שאפגניסטן בשליטת המוג'אהדין לא תהיה דמוקראטית יותר משהיא כיום; ואפשר אף לפקפק בנאמנות משטר כזה למחנה המערבי, חרף התמיכה הממושכת שהוזרמה ללוחמים אלה מארה"ב דרך פאקיסטן מאז 1980.

הילדים לבדם עם פחדם

מאת יעל פישביין

אם המסר של משרד החינוך למורים הוא „דברו עם תלמידיכם על מה שקורה", חייב המסר הנלווה להיות „דברו איתם אמת"

במקום שיש פחד אין חינוך. מפני שהפחד מסכל כל אפשרות לשקול, לבחון ולהכריע בהגיון. האירועים בשטחים העלו את מפלס הפחד של ילדי ישראל והעמידו את המורים במבחן עליון, מבחן המציאות. לפי מה שנראה, רוב המורים משתמשים בטכניקות השגורות של התעלמות, דחיקה ודחיה והילדים נשארים לבדם עם הפחד.

ביום שבו קרה הרצח האומלל בכפר ביתא, קיים עתון הילדים „משהו" קו פתוח לקוראיו בנושא השטחים. מעשרות פניות של ילדים עלתה תלונה כמעט אחידה „אנחנו פוחדים והמורים לא מדברים אתנו על זה".

אמיר, בן תשע וחצי, מגבעתיים, סיפר שלמשפחתו יש קרובים בשטחים ובזמן האחרון נמנעת המשפחה מלבקרם, מפני ש„סבתא מפחדת לנסוע לשם". אילנית, בת עשר, מבאר־שבע, התלוננה: „למה כשערבי נהרג עושים מזה סיפור גדול וכשיהודי נהרג לא מדברים על זה?" הילדה סיפרה שהיא פוחדת מערבים ומעולם לא דיברה עם ילד ערבי.

אם לשלושה מהרצליה סיפרה שיש לה סיוטים מלחמות גאוים ושהיא שוקלת לעזוב את הארץ לשנה שנתיים עד שיירגעו פה הרוחות. ילדה בת עשר, יפעת קיסר, מראשון־לציון, סיפרה שהיתה באוטובוס שנרגם באבנים ביפו ומאז יש לה סיוטים בלילה. היא אינה יכולה להירדם, קמה מדי פעם לשתות מים. בכיתה אין לה הזדמנות לדבר על זה ומה שמפחיד אותה הוא „שהערבים יתרבו ויחסלו אותנו".

רונן פתיאק מירושלים סיפר, שכאשר הוא רואה חיילים משרתים בשטחים ונרגמים באבנים זה לא מוצא־חן בעיניו, הוא חושב שצריך לסגת משם. כשהוא מדבר על זה עם ילדי כיתתו הם מעלים „פתרונות קיצוניים של מכות", וגם זה אינו מוצא חן בעיניו. הוא רוצה פתרון שלא יהיה „פוגע כל־כך", אבל הילדים לא רוצים לקבל דעות מתונות.

מדוע אין משוחחים על כך עם המורה? שאלו המראיינים מ„משהו" את רונן.

התשובה: „אין מתי לשוחח בכיתה, כי בשיעורי חברה משחקים ורק אם אין למורה מה לעשות בשיעור חברה היא מתחילה לדבר פוליטיקה".

ילד אחר, יואב נחום מרמת־השרון, תלמיד כיתה ה', מתלבט. הוא אינו יודע אם לרצות בשלום או לא, כי „חסר לי מידע". דנה מראשון־לציון רצתה לדעת, למה הבעיות בשטחים התחילו עכשיו – הרי השטחים אצלנו כבר מ־1967.

מירב אבידן, בת תשע, חושבת שהמצב בשטחים לא ייגמר וש„זה יתפשט לכל הערים ולמקומות אחרים". בבית־הספר לא דיברו על זה אף פעם.

אב מודאג אמר, ששלושת ילדיו הגדולים אינם מבינים את מטרות הציונות והם מאשימים אותו שכאשר בא לארץ פלש, כבש ושדד אדמות של ערבים. הוא מאשים את מורי ילדיו בחינוך ציוני לקוי.

כל אחת מהפניות יכולה בקלות לשמש חומר לשיחה עם ילדים, אילו המורה היה מוכן להסתכן בשיחה גלויה, דבר שרוב המורים אינם עושים, מפני שהם חוששים לעורם, ובצדק.

לפני חג הפסח קיים בית־ספר „משלב" יום עיון לתלמידי י"א וי"ב בנושא השטחים. אחד התלמידים שאל את רכז יום העיון בבית־הספר, יעקב אברמסון, איך אפשר לדבר עם אירגון המרצחים אש"ף. המורה הסביר, שבתנאים היסטוריים מסויימים אירגוני טירור משנים יעדים והביא כדוגמא את ראש הממשלה יצחק שמיר. עתון „מעריב" ציטט את דברי המורה, ודובר משרד החינוך מיהר לפסוק, כי המורה חרג מסמכותו. מנכ"ל משרד החינוך נימק את אי הלגיטימיות של השוואת אירגוני הטירור העבריים עם אירגוני הטירור הפלשתינאיים בטעמים של מתן „כבוד" לראש הממשלה.

המורה עצמו לא נבהל מה„עליהום". לדעתו, השוואה היא כלי חינוכי ממדרגה ראשונה והוא אינו מקבל את הטענה שהשוואתו היא לא־לגיטימית. כדי להבין צריך להשוות. מה שמסוכן הוא התגובה על ההשוואה. אם מורה צריך לנהוג כפוליטיקאי, לשקול שיקולי כבוד ולא לדבר אמת, אנחנו בצרות. פירוש הדבר, שאי־אפשר לבוא בטענות אל המורים המתעלמים, המרחיקים, המעדיפים לשתוק בענייני אקטואליה.

מורה חרד מסוכן יותר מתלמיד חרד. הוא מזיק, הוא אינו מתמודד, הוא משדר מסר שיש נושאים שאסור לגעת בהם. אם המסר של משרד החינוך למורים הוא „דברו עם תלמידיכם על מה שקורה", המסר הנלווה חייב להיות: „דברו איתם אמת". לא סיסמאות שחוקות, לא רעיונות שדופים, אלא „אמת על מחשבותיכם, על חששותיכם ועל הפתרונות הנראים לכם".

מסר כזה אין סיכוי שמשרד החינוך יעביר. הוא חושש ממוריו. גם מהימניים שבהם וגם מהשמאלניים. על־כן הוא מעביר למורים מסר כפול: „דברו על אקטואליה, אבל עשו זאת כך שלא תעוררו עליכם זעם". במלים אחרות: „לכו בין הטיפות ואל תירטבו".

תל־אביב עדיין על חולות

מאת שלמה שבא

„זה היה אפס מוחלט", אמר המהנדס אברהם יסקי בהצדיקו את הריסת הבנין (בניין האופרה לשעבר) שבו שכנה הכנסת בשנה הראשונה לעצמאות, כיוון שירושלים עדיין לא היתה בירת ישראל

מדוע צריך להרוס את הבניין שבו שכנה הכנסת הראשונה, על שפת־הים – שאלה אורית גלילי מ„הארץ" לארמכבר את האדריכל אברהם יסקי, וכך ענה: „זה עשה לי הרבה שמחה בלב שהורסים חורבות רקובות ומפוררות שנמצאות במצב כזה כבר הרבה שנים... הבניין הזה היה סכנת נפשות בכל יום שהוא עמד במצב הזה. הוא היה אפס מוחלט".

אני מתפלא שהוא לא הזכיר סיבה נוספת לשמחתו, סיבה חשובה מאד, שכן יסקי הוא שיבנה את הבניין החדש. גם זו סיבה טובה לשמחה.

ולעניין הבניין עצמו – אם הוא נעשה „חורבה רקובה ומפוררת" הוא לא נעשה כך מעצמו. זו שיטה ישנה בתל־אביב. כשרוצים פרנסיה, קבלניה ובוניה להרוס בית שיש כמה טעמים לשמור עליו והם חוששים מדעת הקהל – הם מביאים אותו, במשך שנים של נטישה והזנחה, למצב של „חורבה רקובה ומפוררת" ואז כמובן אין ברירה אלא להרוס אותו. אני יכול למנות רשימה ארוכה של בתים בעלי־ערך, שהוציאו אותם מן העולם בדרך זו, ובתים רבים שהם היום נטושים ומוזנחים, כדי שיגיעו גם הם למצב כזה.

אבל עיקר דבריו הראויים לציון של האדריכל יסקי לא היו בתשובה זו, אלא באחרת. הוא הכריז:

„זה היה בניין חסר כל ערך פרט לזה שבמשך כמה חודשים ישבה בו הכנסת. לא היה לו שום ייחוד סגנוני הארכיטקטוני. הוא לא שיקף שום ערכים תרבותיים. מצחיק לשמר בניין שלם בגלל שהכנסת יושבת בו שלושה חודשים. אפשר להסתפק בפרסקו או בשלט."

ועוד: „לא נשמר בכל מחיר בגלל שבאיזה שהוא מקום עמדה חושה. צריך לשמר דברים בעלי משמעות".

וכאן נראה לי שהאדריכל יסקי איננו יודע מה הם המקומות שיש להם „ערכים תרבותיים" או שהוא יודע ומעלים את הדבר.

הכנסת לא ישבה בבניין זה במקרה, ובית זה הוא בעל ערך וחשיבות ראשונים במעלה, אף־על־פי שהאדריכל יסקי אומר שזה „מצחיק לשמר בניין שלם בגלל שהכנסת ישבה בו שלושה חודשים".

בבניין זה ישבה הכנסת הראשונה, בית־המחוקקים הראשון של מדינת ישראל. הכנסת ישבה בו לא שלושה חודשים, כדברי יסקי, אלא עשתה בו את שנתה הראשונה, וקבעה בו חוקים בעלי ערך והתוותה שם את דרך עבודת הכנסת. זה היה בשלהי מלחמת העצמאות, והכנסת ישבה בתל־אביב לא מפני שחבריה התעצלו לנסוע לירושלים, אלא מכיוון שירושלים, שיצאה כחצי שעה לפני כן מהמצור, לא היתה עדיין בירת ישראל ומצבה לא היה ברור.

לתל־אביב יש מקום אחד בעל חשיבות ראשונה במעלה בתולדות המדינה – הבית שבו הוכרזה עצמאות ישראל (וגם הוא לא הוקדש עדיין כולו לנושא זה). הבית השני בעל החשיבות ההיסטורית של תל־אביב, שיכול היה להיות סמל לדורות הבאים, הוא הבית שבית־המחוקקים ישב בו בשנה הראשונה לעצמאות, כיוון שירושלים לא היתה עדיין בירת ישראל, ושבו נקבעו אבני־דרך לממשל הישראלי לדורות. אם בית זה הוא, כדברי יסקי, „אפס מוחלט", „חושה" – מה הוא בית בעל ערך „שיש לו משמעות", כדבריו?

לקבלנים ולאדריכלים ולפרנסי עיר יש סיבות להרוס כל בית – אפילו את הכותל המערבי – אבל אל נא יתלו את הסיבה בכך „שזה מצחיק לשמר בית שלם בגלל שהכנסת ישבה בו שלושה חודשים".

אינני מתעכב על היחס של יסקי לבית זה מבחינה ארכיטקטונית. גם על כך אפשר לטעון טענות. בניין הכנסת לשעבר (איכסן לפני כן קולנוע ואחר־כך אופרה, אבל לא משום כך הוא חשוב) והבניין שמולו, נבנו במערכת אחת בראשית שנות השלושים, על־ידי אדריכל חשוב ונערך – גויפלד. למרות דבריו של יסקי – לי יש דעה אחרת. כשהיית בא לרחוב אלנבי במקום שהוא נעקר – על־ידי מוגרבי – היה נפרש לפניך הרחוב ההולך אל הים ובתי גויפלד, כמניפה, והים היה מתגלה פתאום כחגיגה גדולה, המקום היחיד בעיר שהיית רואה בו כך את הים. לא הרבה ארכיטקטים הצליחו ליצור מראה שכזה. כיום הם בונים בתים גבוהים ברחוב אלנבי הפונה אל הים ומסתירים את הים בסוכה שאינני מבין את טעמה. אבל זה דיון אחר.

תל־אביב, כמו הארץ כולה, מסרבת לשמור על עברה ועל סימני־הדרך ההכרזנות של 100 שנות הציונות, וכבר הרסה את רובם. לפעמים אני מפחד שהסיבה לכך היא שיהודי הארץ בעצמם מטילים בזה ספק. תהיה הסיבה אשר תהיה, אשר לתל־אביב – היא קמה על החול ונדמה לי שהיא עדיין עומדת על החול.

מכתבים למערכת דבר

[redacted]

נודע לי, כי לבנק ישראל יש תוכנית לסגור את סניפו בחיפה.
כתושב העיר הריני רואה בכך פגיעה וזלזול בעיר, בראשה, בתושביה, בתושבי סביבתה ובתושבי הצפון כולו.
הקורבנות הראשונים הם הבנקים שנתבשרו מבעוד מועד, כי החל מ־1 במאי 1988 יצטרכו למשוך ולהפקיד כספיהם בבנק ישראל סניף תל־אביב.
הקורבנות הבאים בתור יהיו כנראה הזקנים, האלמנות והנכים תושבי חיפה והסביבה שככל הנראה יופקדו לחסדי הבנקים המסחריים, שם יקבלו טיפול כושל ויפלו בין הכסאות, או שיצטרכו להגיע לת"א או לי־ם על מנת למסור ענייניהם. לדעתי, אין תחליף לטיפול המסור שמקבלים הנ"ל וכל האזרחים האחרים בבנק ישראל סניף חיפה.
השאלות שאני שואל הן:
א. מדוע לסגור את הסניף בחיפה? ב. האם חיפה ותושביה מדרגה ב'? ג. האם ת"א, ירושלים ותושביהן מדרגה א'?
אדוני, ראש העיר, הריני רואה את חובתך בראש עירנו להילחם בתוכנית זו ולהכשילה.

אילן גרניט
חיפה

[redacted]

אולי האביב ופריחתו המופלאה לא מתאים לערוך חשבון־נפש. אך המציאות השוררת במדינתנו מאלצת אותנו להקדים את המאוחר. האירועים שפקדו את המדינה ושהוטלו עלינו דרכי חשיבה חדשות, אינם סובלים עוד דיחוי ושיהוי־נפש.
אינני מתכוון דווקא לדרכי מדיניות חדשה האמיצה שהיא אמנם מאוד נחוצה לנו. אך אין ברצוני להיכנס לעובי הקורה של הבעיה המדינית בסיכסוך ובתסבוכת שנקלענו אליה.
ברצוני להתייחס לפן האחר של המצב ואשר מראה לנו בבירור כתובת על הקיר. ההידרדרות בתחום העיסוק של כוח העבודה הערבי מהשטחים, והסכנות שיוכלו ביום מן הימים לשתק לנו את החיים וקצב ההתפתחות הכלכלית, היא בבחינת אות לבאות.
הגיעה שעת חשבון־נפש על מה נבסס את דרך בניית ופיתוח המדינה בעתיד. האם לאור שנת ה־40 של המדינה נוכל גם לציין את האי־תלות של שוק התעסוקה ולקיומו ללא כוח עבודה זרה כן, זרה, אפילו שהיא זורמת אלינו מעבר לגבול קרוב ביותר. בימים אלה מנסים להרגיע אותנו שהאירועים וההמהומות אינם משפיעים על הקצב התקין של בנייה ותעסוקה בתעשייה ובתיירות. האם בלב שלם אפשר לומר זאת? האם עשו כבר את החשבון הסופי?
הגיע כעת ברעיון להביא עובדים זרים מארצות אירופה מסויימות. אין סכנה יותר גדולה לחיים התקינים שלנו מיזמה זאת. יבחינו קברניטי המדינה מה שנעשה בגרמן זה בארצות מערב אירופה שהתנסו בנגע זה.
מבלי להתייחס לצד הכלכלי של הבעיה, אבטלה גוברת בקרב הפועלים היהודים בארץ, ותפיסת מקומות עבודה על־ידי זרים, קיימת גם הבעיה החברתית הדמוגרפית. האם לא למדנו די מתהליך בלתי־מעודד של אלפי מתנדבים צעירים מכל העולם אשר פוקדים את הארץ ומביאים לנו אמנם גם עזרה בשטח העבודה הפיזית, אך האם כבר מדדנו את הרע שצמח מתהליך זה? נהגים שבחלנו בהם, יחס של זלזול שהנחילו בבנים שלנו וסכנת ירידה מהארץ שאורבת להם.
האם אנו צריכים לפתוח חזית חדשה להצמיח את הרע שבוא יבוא מעבודה זרה על כל התהפוכות שאין מנוס מהן? תמיד מתחילים בקטנות – אך הרע תופח.
אין לבעיה תרופת־פלא. אך אין ספק, שהיא נתונה לפתרון אם נרצה בכך. יש להעלות על ראש מחשבתנו את הרצון לבצע כל עבודה פיזית בכל השטחים. ולכך יש לעורר הנוער התנדבותי. אפילו לזמן קצוב צריכים לצאת לשטח: סטודנטים, עולים חדשים, ואף פקידי הממשלה. ולמה לא – גם חברי כנסת ודרגים אחרים של האוכלוסיה. זאת תהא התנדבות בשכר אך עיקר השכר יהיה כאשר פועלים יעבדו לצידם של אנשי ציבור ויראו בהם שותפים לעבודה פיזית שהיא לא בזויה. זה רק פרט אחד של ניסיון אך יש להקדיש זמן ומחשבה לדברים נוספים ויפה שעה אחת קודם.

בן ציון אפשטיין
קיבוץ דברת

[redacted]

האירועים האחרונים פקחו עיני רבים. גם במערך ניכרת חשיבה מחודשת. במודעות הברכה לחג הפסח בחר המערך את הפסוק: "ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום".
פסוק זה רואה בעם ישראל עם בעל ייחודיות. הוא העם היחיד הנקרא בשם "עמו". פסוק זה מאחל לעם ישראל – ולא לאחריו – את ברכת חיי השלווה. לאו דווקא שלום בין עם ישראל לאחרים אלא לעם ישראל. חיי שלווה ושלום שבשבילם דרוש רק צד אחד: עם ישראל בעל עוז, כפי שמובטח בתורה: "ונתתי שלום בארץ, וישבתם לבטח בארצכם, ורדפו מכם עשרה מאה".

ד"ר ג. ארליך
קרית־ארבע

[redacted]

הספר "ישעיהו ליבוביץ'" נמצא כרגע על שולחני והנה אני קוראת בעיתון ("דבר" 6.4.88) ברשימתו של שלמה שבא "עצוב להיות ליבוביץ'": "במקום אחר אומר ליבוביץ' את המשפט המבהיל: 'אכן, אדולף היטלר הוא האישיות הגדולה ביותר בהיסטוריה האנושית'". משפט זה אמנם צוטט נכון אך לא נכונה המשמעות ששלמה שבא מעניק לה "מבהיל". הוא מבהיל את מי שמוציא אותו מהקשרו. ליבוביץ' מכיר בהליכים היסטוריים שמתרחשים בגוף האנושי בעולם. הליכים שהיו מתרחשים עם או בלי אישיות כזו או אחרת. בודדים המקרים בהם אדם אחד שינה תהליכים אלו והיטלר הגדול שבהם. ליבוביץ' לא השתמש במלה "גדול" לחיוב. ברור שכוונתו לשלילה. הוא אומר: "מלחמה זו לא היתה מתרחשת אילו נהרג היטלר בתאונת דרכים ב־29 בינואר 33".
ועוד הוא אומר: "כאריזמה מתבטאת ביחסם של בני־אדם לבעל הכאריזמה. במובן זה אני אומר שאדולף היטלר היה בעל כאריזמה מדרגה גבוהה ביותר".
לדעתי, שלמה שבא לא ירד לסוף דעתו של ליבוביץ גם בעניינים אחרים, באותו מאמר.

יונה נותקין
נהלל

[redacted]

"דבר" מערב חג (7.4.88) הביא לנו סיפור על תלמיד ישיבה מרכבים אשר קנה את שירותיה של פרוצה בחיפה. אין כל פסול במעשהו של תלמיד הישיבה, כאשר יצרים מיניים הם חלק בלתי־נפרד מחיי הגוף והנפש של האדם. הגיע הזמן, שגם אלה שמאמינים באלוהים יפרידו בין האמונה לבין חיי היום־יום, ואשר המין מהווה בהם גורם חשוב מאוד, וכלל איננו "חטא".
חשוב להבליט ידיעות מסוג זה על מנת שידעו כל יושבי הישיבות, שקיימת דרך טבעית לפורק מתחים טבעיים, וכי אין צורך לעשות זאת ביידוי אבנים או בפרעות. חשוב גם שידעו כל אותם אברכים, ש"הזונה" איננה מלה גסה שמכנים בה כל אשה שלובשת בגד חשוף והעוברת בחוצות ירושלים, אלא מי שעוזרת גם לתלמיד ישיבה או לכל מאמין חרדי אחר השרוי במצוקה מינית לחיות את חייו בנעימים וללא מתחים. בטוחני, שפתרון המצוקה המינית של אברכי הישיבות תשנה את תוקפנותם ותצמצם את אלימותם.

יוחאי בוהרנה
רחובות

[redacted]

הרב ישראל מאיר לאו בתפקידו כ"נשיא המועצה הציבורית להגינות המימונה ולאחוות עם ישראל" פירסם בכל העיתונים של ערב פסח שני ("דבר" 7.4.88) את ה"אני מאמין" הלאומי שלו, וכה אמר הרב בין שאר דברי ברכתו: "יהדות צפון אפריקה תרמה לנו את המימונה המתאפיינת להכנסת אורחים, להפגת מתחים, לקירוב לבבות, לעקירת השנאה והשרשת אהבת ישראל".
צביעותו בחודש ספטמבר 1987 זכתה רב ספרדי בנתניה, הרב מהצרי, בידי עשרות חרדים אשכנזים מקרית צאנז, שאף היא בנתניה. הרקע – שנאת אחים בין חרדים ספרדיים לחרדים אשכנזים בעידוד של ישראל מאיר לאו, הרב הראשי לנתניה, הרב הנאור, המטיף היום לקירוב לבבות ולעקירת השנאה בקרב כל עדות בני ישראל. קולו של הרב ישראל מאיר לאו לא נשמע באותו אירוע שמו ותאריו המכובדים לא התנוססו אז מעל דפי העיתונים בקריאה שהוא עצמו קורא עתה, ערב המימונה. מסתבר, שמה שטוב ל"נשיא" מועצה ציבורית להגינות המימונה איננו בהכרח טוב לרב אשכנזי בנתניה. ועל כך מצויה במילונה של כל תרבות המלה: צביעות!

אלדד ששון
תל־אביב

[redacted]

ד"ר צופיה מלר במכתבה (15.2.88) מתפלמסת עם הגאון רב עובדיה יוסף, שלדבריה פסק הלכה שכאילו בעלי תשובה אינם חייבים לכבד את הוריהם.
אמת היא, שלפי דברי חז"ל, במקרים מסויימים, יש עצמאות לבנים כלפי הוריהם. כגון בנוגע לנישואים, או משלח יד לפרנסה ובין היתר גם נושא הדת. מאידך, בצד ההלכה (בשולחן ערוך יורה דעה סימן רמ"א סעיף ד') גם אם הבן אינו חייב לציית להוריו בשעה שדורשים ממנו לעבור על מצוות התורה, חייב הוא לנהוג בהם כבוד.
זכורים לי עדיין אותם הימים של טרום המדינה, עת היתה הבריחה מן ה"חדר" והישיבות, ה"חזון־איש" ויתר גדולי ישראל, הורו להורים החרדים לנהוג באיפוק כלפי בניהם החילוניים. כיום, כאשר מספר עוזבי הדת הוא אפסי, לעומת החוזרים בתשובה, מנסים הרבנים לגשר בין האבות והבנים. ותו לא.
באשר להמשך מכתבה, שאותם נערים העוברים מחרדיות לחילוניות "אינם משתחררים מכל הפחדים בקשר לשכר ועונש בעולם הבא", אין להאשים בכך את היהדות החרדית. שכן, גדולי הסופרים החילוניים כגון: אחד־העם, יעקב קלצ'קין, נחמן סירקין (שחזר בתשובה בערוב ימיו), בוקי בן־יגלי, ועוד, הודו במפורש, ושלא במפורש, שתמיד עומדים לנגד עיניהם דברי חז"ל בקשר לגן־עדן וגיהינום ומשרים עליהם אווירת נכאים. וידוע, כי חיים נחמן ביאליק היה מתיידד עם בני ישיבה ומשכנעם להתמיד בלימוד התורה, ושלא יילכו לחפש דרכים חדשות, כפי שעשה הוא.

הרב שמחה ראם
פתח תקוה

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

לזכרם

במרכז אירועי יום הזכרון לשואה ולגבורה תעמוד מחר "צעדת החיים" של אלף וחמש מאות בני נוער שיצעדו בין מחנות המוות אושוויץ ובורקנאו. בראש הצועדים יעמדו השרים נבון, שויר, יו"ר הסוכנות שמחה דיניץ, חברי כנסת, השגריר בנימין נתניהו ויו"ר הנהלת חידון הגבורה היהודית במלחמת העולם השניה אברהם הירשנזון. בני הנוער שהגיעו מלמעלה מחמשים מדינות עתידים לבקר באתרים יהודיים בקרקוב, לובלין, ובמחנות ההשמדה טרבלינקה ומיידאנק. ביום א' יתקיים בורשה חידון הגבורה היהודית שיועבר בשידור ישיר ע"י הטלוויזיה הישראלית.

★

ראשי "יד ושם" בירושלים יעניקו, בטכס, שיתקיים ביום ראשון הקרוב בבית הפרלמנט בוארשה, מדליות הוקרה ל־90 פולנים, חסידי אומות העולם, שסיכנו את חייהם בימי השואה כדי להציל יהודים. הטכס יתקיים במעמד סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, הממונה על חוק "יד ושם", היוצא ביום שלישי לפולין כדי להשתתף באירועים לציון 45 שנה למרד גיטו וארשה. נמסר, כי השלטונות הפולניים מייחסים חשיבות רבה לטכס הענקת המדליות והנגיד יוסף קמינסקי, העומד בראש הועדה המארגנת של האירועים בפולין, הודיע רשמית ליו"ר הנהלת "יד ושם" ד"ר יצחק ארד כי טכס הענקת המילגות נכלל באירועים הרשמיים הבין־לאומיים שמארגנת פולין לציון 45 שנה להתקוממות בגיטו וארשה.

אגף חדש

אודיטוריום בעל איכות אקוסטית נדירה נחנך אתמול ע"י קרן תל־אביב לפיתוח. בטכס נכחו ראש עיריית תל־אביב שלמה להט וטד אריסון, נשיא קרן תל־אביב בארצות הברית, שתרם לפרוייקט למעלה ממיליון דולאר. חנן בן־יהודה מנכ"ל קרן תל־אביב לפיתוח מסר כי מדובר באגף חדש בקונסרבטוריון העירוני הוותיק ברחוב שטריקר שבין בוגריו נמנה הכנר שלמה מינץ. אריסון, בעל חברת אניות בארה"ב היה גם בין התורמים לגן ע"ש הרב אירווינג לרמן, ברחוב בילו אשר חנכה קרן תל־אביב לפיתוח שלשום.

קונצרט חגיגי

התזמורת הסימפונית של חיפה שהגבירה את פעילותה תקדיש במוצאי יום העצמאות קונצרט חגיגי מיוחד לציון יום העצמאות ה־40 למדינת ישראל. בקונצרט תשתתף התזמורת הסימפונית הצעירה של חיפה, על שתי התזמורות ינצח מנצח המשנה נועם ייני והסולן יהיה שלומי שני טוב, וכן פסנתרן צעיר בן 16. בתוכנית תושמע היצירה של המלחין הישראלי רם דעאוז, סויטה במנגנון עתיק וכן יצירות של מוצרט וצ'ייקובסקי.

אריאלה ראובני

בהמשך למסורת של שנים, ארחה גם השנה תנועת "עם יפה עם אחד" את פצועי בית לוינשטיין במועדון "הקומקום" המשתף פעולה עם התנועה במבצע המיוחד נפגשו הפצועים שם עם מלכות היופי החדשות שנבחרו לא מכבר. למלכות הוענקו תעודות הוקרה מידי נעמי שדמי, יו"ר התנועה, על סיוע בעבודה קהילתית והשתלבות במבצעי התנועה לאורך כל השנה. לסיום התקיימה תצוגת אופנה והופיעו צמד הזמרים ישראל ויואל קריבושה אשר התנדבו להופיע לפני המוזמנים.

מפרגנים

קבוצה של עשרות עובדים סוציאליים בכירים המציגה עצמה כ"מודאגת מהשחיקה בערכיה של ישראל כחברה הומנית", החלה לפעול לשילובה של שרה אלספקטור (בת־מונה) חברת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, ברשימת מפלגת העבודה לכנסת הקרובה. לדעתם, אלספקטור הציבה במרכז פעילותה את מעמדו של היחיד מול המנגנון הציבורי ואת בעיית הפערים המתרחבים בתחומי החברה והכלכלה, בין יהודים לערבים ובין דתיים לחילוניים.

ימי התפכחות

בתגובה על ההשתלחות הפרועה של ראשי המתנחלים בצה"ל ובכוחות הבטחון, פנה אתמול חבר מפלגת העבודה, אברום בורג, במכתב לראשי מועצות יש"ע וראשי גוש אמונים, בו הוא מאשימם כי: "מעשיכם האחרונים עוקרים את אבני היסוד משאריות ההסכמה הלאומית". "ימים אלה" כותב בורג "הם ימי התפכחות מאשליית המשיחיות המדינית שטפחתם בשנים האחרונות. הגיעה זמנה של יהדות בית הלל, זו המאמינה כי תמצית התורה היא: 'מה ששנוא עליך לא תעשה לחברך'. כי שר הבטחון וצה"ל היו ויהיו יסוד הבטחון עליו נשענת החברה הישראלית כולה. חיזרו בכם בטרם פורענות, בטרם תמיטו אסון על ראש כולנו."

נבחר

הדירקטוריון של קרן תל־אביב בחר בגיורא רוזן (בתמונה) לתפקיד סגן יו"ר הקרן. בחירתו של רוזן נעשתה בהמלצת שר החינוך והתרבות יצחק נבון. עד לפני חודשים מעטים כהן בתפקיד זה ישעיהו אברך ז"ל. רוזן הוא חבר פעיל בדירקטוריון הקרן למעלה משנה, ובמהלך תקופה זו נבחר לועדת הכספים של הקרן וכאחד מנציגיה בהנהלת מת"ן. רוזן הוא חבר במועצת המנהלים של הוצאת הספרים "עם עובד" חבר הנהלת ההוצאה, וחבר מועצת המנהלים של "יד תקשורת". בעבר שימש כעורך הסדרה האקטואלית "קו אדום" בהוצאת הספרים של הקיבוץ המאוחד.

פרידה עליזה

היו הרבה חיבוקים ונשיקות, ולא פחות מכך נאומים, במסיבת פרידה שערכו עובדי המרכז לתרבות וחינוך של ההסתדרות לנחום פסה שחדל לכהן כראש המרכז וכחבר הוועדה המרכזת, ונכנס לתפקידו החדש כיו"ר פעיל של מועצת מנהלי "כיתן חקל". המרתף העליון של בית לסין היה מלא מפה לפה, כאשר בין הנאספים ראשי ההסתדרות, פעילי תרבות המרכזיים, עובדי הבית, והרבה חברים. יחד עם תשובתו של נחום פסה ספרנו עשרה נאומים, אבל קצרים – ביניהם של שני שרים, של סגן שר, של המנכ"ל, שני חברי הוועדה המרכזת, ראש אגף התרבות של משרד החינוך, ועוד ועוד. יש לו חברים, לפסה. (בצילום: חתן המסיבה מחבק את שרת הבריאות).

להוציא מהנפטלין

"המצב החדש דורש מאיתנו הגברת העירנות ותידוד האמצעים הבטחוניים שהיו עד כה רדומים למדי", קורא אשר צומבליסטה, ראש המועצה האיזורית "אשכול" הסמוכה לרצועת עזה באגרת לתושבי האיזור מעל דפי ה"אשכוליך" – עלון המועצה האיזורית. "אם יש ברשותך נשק" מטעים ראש המועצה, "הוצא אותו מהנפטלין, שים אותו בחגורה בתנועתך בדרכים והיה דרוך במקום להיות אדיש ומנומנם"

עודד ברמאיר

ראש המסדר

אנדריו ברטי, אנגלי למוצאו, אחיין של וינסטון צ'רצ'יל וממוצא אצילי, נבחר לראש המסדר של אבירי מלטה. ברטי, הסטוריון ולינגוויסט הוא בוגר אוקספורד. מוצאו מבית המלוכה הסקוטי – סטיוארט, והוא גם קרוב של המלכה אליזבט. שלשום הגיע אליו שליח האפיפיור עם הבשורה החגיגית. למסדר רב העצמה למעלה משנים עשר אבירים, ביניהם אפשר למצוא את נשיא קרייזלר לי אייקוקה, איל הממון ויליאם סימון נשיא איטליה קוסיגה והשרים אנדריאוטי ופאנפאני. הכסף והרכוש הרב של המסדר נאמדים בכחמש מאות מיליון דולאר וכוחו המדיני אינו נופל מזה הכלכלי. מסתבר שהאפיפיור העדיף מועמד לא איטלקי לראשות המסדר בשל מחלוקות פנימיות. ברטי הוא בן חמשים ושמונה, חי בפרישות, ועוסק בגננות כתחביב.

מיכל מלג (רומא)

המדור נערך ע"י אורה ורניצקי

מדליית הקונגרס השני – 3,000 דולר

מטבעות

מאת אריה לינדנבאום

במכירה הפומבית הקרובה של חברת "מצא", שתיערך ב־28 באפריל בבית אסיה, בתל־אביב, יוצעו מדליות נדירות בתחום היודאיקה, שהיקרה ביותר ביניהן זו מדליית הקונגרס הציוני השני.
מדליית ברונזה מן הקונגרס הציוני השני בשנת 1898 מוערכת במכירה של "מצא" ב־2,500 – 3,000 דולר. זהו פריט מקורי נדיר למדי בעיצובו של שמואל בר לפי פסוק 21 בפרק ל"ז בספר יחזקאל "הנה אני לוקח את בני ישראל מבין הגויים והבאתי אותם אל אדמתם". במדליה חסרות המלים

"אשר הלכו שם וקיבצתי אותם מסביב". המדליה במצב טוב וכאמור, נחשבת לנדירה.
מדליה מעניינת אחרת שתוצע למכירה היא על זכויות יהודי אוסטריה משנת 1860 בימי פרנץ יוסף. היא עוצבה בברונזה, גדולה ונחשבת אף היא לנדירה. מדליה זו הוערכה ב־450 – 550 דולר, אולם בעלי המכירה רשאים לקבוע מחירי התחלה נמוכים או גבוהים ממחירי ההערכה.
מדליה דומה על זכויות יהודי אוסטריה משנת 1782 הוערכה ב־250 – 300 דולר. הכוונה לפקודת הסובלנות שבנה הנאור של הקיסרית מריה תרזה פירסם בשנת 1782. הפקודה נודעה בשם "פקודת הסובלנות" וביטלה בתחום אוסטריה רבות מן ההגבלות המשפילות שהוטלו על היהודים. חוגי המשכילים שמחו מאוד לפקודה זו, אך עד מהרה הוברר שבתמורה דרש יוסף ה־2 התערבות מרחיקת לכת בחייה הפנימיים של הקהילה היהודית, שכן מטרתו של יוסף ה־2 היתה טמיעתם של יהודי אוסטריה. למרות כוונה זו, יש לראות בצעדו זה של השליט הנאור צעד קדימה לקראת הגשמת האמנציפציה.
מדליית ברונזה לכבוד גבריאל ריסר, אישיות יהודית, שנודע במאמציו לאמנציפציה ליהודי המבורג (1836) מוצעת ב־450 – 900 דולר: מדליה אנטישמית מצרפת, 1906 לכבוד גנרל מרסייר נגד "הבוגד" אלפרד דרייפוס מוצעת ב־300 דולר; מדליית בית כנסת של מינכן (1887) נדירה למדי, עשויה מכסף, הוערכה ב־700 – 850 דולר; סולומון היינה, 1841 – מדליית ברונזה של בי"ח יהודי, מוערכת ב־225 – 275 דולר; חתונת הזהב של ה. לוינסון וא. לוינה, מוערכת ב־350 – 400 דולר. רבה הראשי של בלגיה, הנרי לייב (1859) כפי שעוצב בידי ליאופולד וינר, מוצעת ב־600 דולר; הרב הגדול של וינה, ד"ר אייזק נח מנהיימר, במדליית ברונזה משנת 1863 – 500 דולר; במכירה יוצעו מיני אסימונים אנטישמיים, מדליות מארץ־ישראל מהשנים 1945/8, ואף אסימון שחיטה ישן מאוסטריה של הקהילה היהודית מטרסדורף: פרק אחר במכירה זו כולל תכשיטים, כלי כסף וחפצי נוי ואמנות – במידה רבה יהודיים.

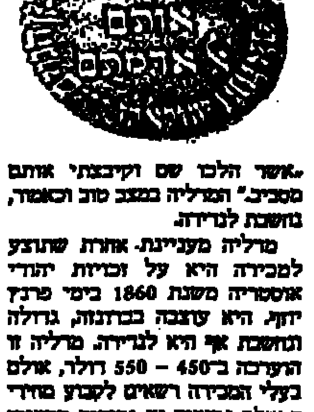

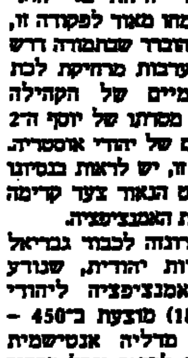

מנורת שבת בצורת כוכב דוד מנג'רדן מן המאה ה־19 – 3,000 דולר, מנורת שלום של יעקב אגם, מפליז מצופה זהב, מתוך מהדורה בת 9 עותקים – 6,000 דולר; מגדל בשמים מגרמניה מן המאה ה־19 – 1600 דולר; מנורת בית־כנסת מדמשק, ברונזה מראשית המאה – 500 דולר.
במכירה מוצעים גם מגילות קלף, מגדלי בשמים למיניהם, פמוטים, כלי קודש ואף ספרי תורה.

מיקי אלבין, עלייתו ונפילתו / חלק שני

ארנסט יפת סיפר שהזהיר את איזנברג. הוא אמר לו, שהמשחק של הקבוצה בארץ פרוע ומסוכן. איזנברג חייך ואמר, "אין דבר, שהילדים ישחקו". כעת, אגב, עושה יפת עסקים עם זכוביצקי

מאת נעמי לויצקי

חדשות של שבת 15.4.88

מודיעין

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־435300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שירותים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב:
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות חגים מ־20.00 עד 23.00
עזרה ראשונה בשעות חירום
תל־אביב – 03־5461111
ע' לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
טבריה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111

אלמקס משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492.
נווה ישראל – בנה ישראל 11 (בין שד' חן לכיכר מסריק) – 226545
ירושלים
אליטון – ישעיהו 10 – 383753.
חיפה
נורדוי – נורדוי 13 – 664039.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271.
בני־ברק – רמת־גן
רמת־יצחק – שד' ירושלים 96 – 777506.
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין־יהב 2 חולון – 884854.
אהרון – הפיין 52 חולון – 889153.
מכבי – סוקולוב 35 חולון – 895571.
רחובות
כללית – ביל"ויה – 452381.

אלמקס

מחר ב־8 בבוקר צפירה לציון יום הזכרון לשואה ולגבורה

מחר, ביום חמישי, 14 אפריל, בשעה 8.00 בבוקר, תישמע צפירה ממושכת בת 2 דקות בכל רחבי המדינה לציון יום הזכרון לשואה ולגבורה.
אם תהיה אזעקה אמת, יושמעו צפירות עולות ויורדות.

הלוח הכללי

ירושלים

ריפוי והרזיה

• מכון גוף ונפש [illegible] ירושלים 02־245136 (13275)
• מכון טיפול [illegible] יפו 72, 02־504107 (12861)
• ביוטי מכון [illegible] 02־232083 (12754)
• [illegible] 02־244826 (12749)
• [illegible] 02־414107 (12748)
• [illegible] 02־583676 (10215)

חינוך

הכרזות

• [illegible] 03־5464514 (13133)
• [illegible] 03־5464514 (13997)

• [illegible] 03־471788 (24918)
• ארון [illegible] 03־9543670 (24376)
• מקרר [illegible] 03־594097 (21849)
• רמקולים [illegible] JAMO 052־558565 (21012)
• [illegible] 03־709464 (12994)
• [illegible] 03־493422 03־781328 (12839)
• [illegible] 03־493422 03־781328 (12838)
• [illegible] 03־782669 (12729)
• [illegible] 03־228729 (10145)
• [illegible] 03־375224 (10085)

• "אלקטי" [illegible] 03־285204־5 03־204316 (9947)

שוק המציאות

• [illegible] 03־317223 (29803)
• [illegible] 03־471220 (29718)
• [illegible] 03־760885 (27727)
• [illegible] 03־5322427 (27044)
• [illegible] 052־88864 (25976)
• [illegible] 03־556707 (25274)
• [illegible] 03־9526199 (25225)
• [illegible] 03־315538 (24984)

• [illegible] (13145)
• [illegible] 03־815834־6־7־8 (13101)
• [illegible] 03־734755 (12967)
• [illegible] 03־5101331 03־5101929 (12953)
• [illegible] 03־7524921 (12821)
• [illegible] 03־249606 03־236594 (12806)
• [illegible] 03־812623 (10185)
• [illegible] 03־299407 (10078)
• [illegible] 299585 (10074)

שרותים

• [illegible] 03־5742254 (13159)
• [illegible] 03־296629 (12868)

הכרזות

• [illegible] 03־879785 03־862194 (13909)
• "אלקטי" [illegible] 03־285204־5 03־204316 (13904)
• [illegible] 03־4466778־7 (13248)
• [illegible] 03־221941 (13236)

לפני 60 שנה

רבע מיליון פועלים מושבתים בגרמניה

היום מתחיל הלוקאוט בתעשיית המתכת, המוגע ברבע מיליון פועלים. הבוררות נקבעה בעוד שלושה ימים.

"דיילי הראלד" מוקיע את משטר בתי הסוהר בא"י

ב"דיילי הראלד" נתפרסם מאמר המגנה בחריפות את המשטר השורר בבתי הסוהר בא"י (בעקבות תזכיר של הועה"פ של ההסתדרות), ביחוד לגבי הפועלים והאסירים הפוליטיים, את הובלת האסירים ברחובות כשהם כבולים, הכאות סוהרים וכו'.

לפני 40 שנה

שיירה של 170 מכוניות הגיעה לירושלים

במערכה הגדולה על התחבורה לירושלים זכתה ה"הגנה" בנצחון נוסף: שיירת אספקה אשר מנתה 170 מכוניות משא עמוסות אספקה הגיעה אתמול לירושלים בלי להתקל בהתנגדות. פעולה זו היא שיא במערכה על הבקעת קו התחבורה.

התקפת זוועה על שיירה ל"הדסה"

משפחת עובדי הרפואה בירושלים שילמה מחיר יקר מאד בשמירה על הקשר בין בית החולים והעיר ירושלים. 36 יהודים נהרגו ורבים נפצעו בהתקפת כנופיה ערבית גדולה על שיירת אספקה לבית החולים הנצור. בין ההרוגים ד"ר יאסקי, מנהל בית החולים הדסה.

סולי..כל הגולגו - הקיר סובל הכל

אלי אלי, למה גרפיטי?!

מדוע מציירים בני האדם על הקירות? מהו הדבר שגורם לאנשים לרסס או לצבוע מילים ולעיתים משפטים שלמים על קירות הבתים? מאין בא הדחף המוזר, המוציא אנשים ונשים כמוני וכמוך, מביתם בשעות חלילה, עם מיכלי צבע או מברשות, כדי לכתוב על קירות ומקומות בולטים כל מיני דברי־מחאה ו/או דברים אחרים?

עם השאלות האלה ואחרים פנינו לפסיכולוג –

– וזאת התשובה שקיבלנו: „השאלה האמיתית איננה מדוע כותבים ומציירים בני האדם על הקירות. השאלה האמיתית היא, מה מניע אותם לשאול את השאלות ששאלתם – ולשם כך דרושות לנו שתי פגישיות שבועיות, במשך ארבע שנים, כל פגישה תעלה לכם 80 שקלים. בסך הכל –.15,360 שקלים חדשים".

יצאנו החוצה וכתבנו על הקיר של הפסיכולוג „לפרויד היה זין קטן" – ומיד הבנו הכל: הצורך למחות הוא לפעמים חזק כל־כך, שהוא מעמיד אותך אל מול הקיר (ראה תמונה משמאל).

החלטנו, איפוא, לברר את מקור השם „גראפיטי" והנה התברר לנו שלשם כך עלינו להיכנס אל ההסטוריה ולנסוע ברוורס עד לפומפי העתיקה. לא עשינו זאת, אנחנו אמנם מאמינים בעבר, אבל כל מה שאירע לפני פעולות התגמול, או מכסימום מבצע סיני, הוא לא רלוונטי. יתר על כן, אומה כשלנו שיש ברשותה את ספר הספרים, אל לה לרעות בתרבויות זרות.

אין ספקו גם הגראפיטי מקורו בתנ"ך. עשינו נסיון מעניין! הכנסנו את כל ספר התנ"ך למחשב, ערבבנו היטב – והיכינו עד שיתקרר. **ביקשנו מן המחשב להוציא מן הספר פסוק מקרי אחד בלבד** – ועל הצג הופיע **„בראשית ברא אלוהים את השמים ואת הארץ"**. לקחנו את הפסוק המקרי הזה וניסינו לכתוב אותו על קיר מקרי (במקרה זה, בית מרקחת בשיינקין) – **ולתדהמתנו** הסתבר, כי הקיר **אכן קלט את הכתובת** (ראה תמונה מימין). מיד אחרי הכתיבה ניתן היה, ללא כל פעולה נוספת, להבין את **הכתובת שעל הקיר** – חשבנו: אולי זה מיקרה. ערכנו בדיקה נוספת – והפעם על קיר שיש במלון חמישה כוכבים בירושלים – והתוצאה שקיבלנו היתה זהה.

העברנו את תוצאות הבדיקות „לכלבוטק" וחזרנו אט־אט בתשובה הביתה.

כ"ו ניסן תשמ"ח • גיליון מספר 232 • עיתון קיר בלתי תלוש • מוקדש לכל מי שלא זכה •

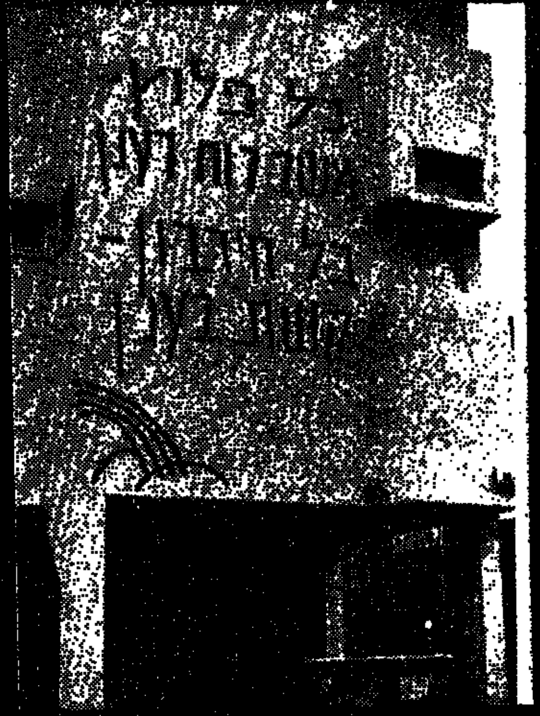

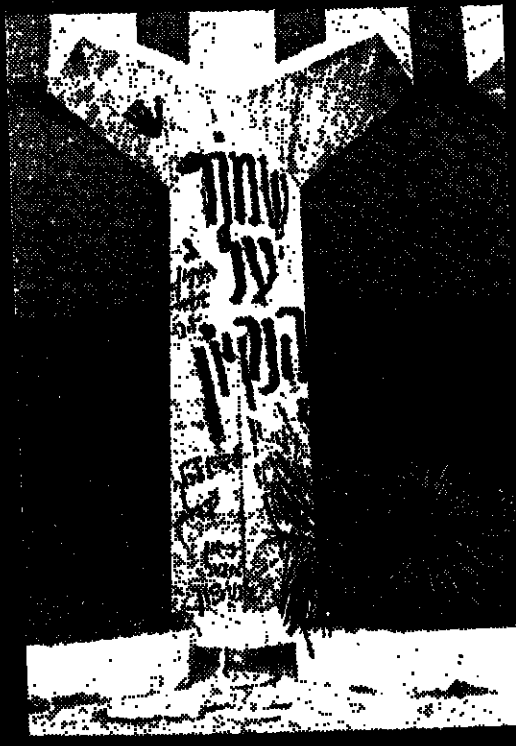

עורכים: אביב אלחסיד ותומר קרמן
אורחים: דני קרמן, סמרל, איציק בן־נר
תודה ל: אביב אלדמע, רלי סטוצקי
ואורי פקלמן
המערכת מורחת ומתיזה

חדש
חישגד פיג'ו 309 מיד!
הפעם זה המשחק שלך! גרדי את כרטיס לידי חיש גד
החדש ותוכלי לזכות מיד באחת מ־20 מכוניות פיג'ו 309 קורוס.
אנחנו אתך!

הכי משתלם לגרד חישגד
מפעל הפיס

החזאי צודק
מהר המבול!
אונס-הסיבה לקריאת "חדשות"
לא צריך גולה
לא משגל גסות
כל בן ביותר
הצבא שפוט
פראייר מי שמסביב שיוונו על ידו
מוות לכפיה הדתית!
(נכתב ביום חול)
פתרון מתקבל על הדעת
שחור
עדיין בכלא?!
עם שותים סוכר
אסור לבלוע את מה שהערבים מכניסים לנו לחומוס
הפלשתינאים המצאה של המערך
הפלשתינאים המצאה של התנך
כהנא הנאצי
נאצי
אזרחנו נופלים
לאן נעלמות השמחות

רק 8 לאומיות הבטיחו מקומן בשמינית הגמר

מחזור של הפתעות היה אתמול בגביע המדינה ■ הפועל חיפה „העיפה" את האלופה, בית"ר ים, בימק"א ■ מחזיקת הגביע, מכבי ת"א, הודקה למשחק חוזר נגד מגרת הטבלה הארצית מעכו ■ טבריה „הכבישה" את לוד ■ גם בני־יהודה וצפרירים סיימו בתיקו ■ הפועל ת"א (6:1) ומכבי נתניה (5:0) בכושר שב

מאת ניסן פרידמן

8 קבוצות לאומיות בלבד עלו אתמול לשמינית גמר גביע המדינה בסיבוב הגביע הראשון להשתתפות הליגה הלאומית. 2 קבוצות לאומיות הודחו ו־4 קבוצות נוספות סיימו בתיקו ויאלצו להתייצב בשבוע הבא למשחקים חוזרים, לפני שיזכו בכרטיס הנכסף או שידימו ידיים בפני יריבות מהליגות הנמוכות.

ההפתעה מס. 1 נרשמה בימק"א.

האלופה ומחזיקת גביע המדינה 4 פעמים (6 פעמים בגמר ו־17 פעמים בחצי הגמר) בית"ר ים, גמרה למעשה את העונה מוקדם מאוד. לאחר שנכשלה בגביע הטוטו ובסיום ההגנה על תואר האליפות, קיוו הבית"רים להצלחה במסגרת האהובה עליהם, אך הפועל חיפה חשבה אחרת. היא באה לימק"א בפעם השניה בתוך 10 ימים וניצחה שוב 0:1.

טבריה הייתה קבוצה לאומית (!)

אחרת, הפועל לוד – 1:3. מחזיקת הגביע, מכבי ת"א, נפרדה בתיקו 3:3 בעכו. בני־יהודה רק 1:1 בכפר קבא מליגה ב' וצפרירים רק 1:1 באיכסל. מליכת הליגה הארצית, הפועל ים כפתה תיקו חוץ על כפ"ס 1:1.

מי כבר עלה? מכבי נתניה, הפועל ת"א, הפועל פ"ת, מכבי פ"ת, מכבי חיפה, באר־שבע, בית"ר ת"א ושמשון מהליגה הלאומית; הפועל חיפה והפועל טבריה מהליגה הארצית.

מכבי נתניה – קרית־אונו	0:5
הפועל ת"א – בית־שאן	1:6
הפ. חיפה – בית"ר ים	0:1
הפ. טבריה – הפועל לוד	1:3
הפועל עכו – מכבי ת"א	3:3
הפועל איכסל – צפרירים	1:1
מכ. כפר קבא – בני־יהודה	1:1
כפר־סבא – הפועל ים	1:1
מכ. חיפה – סירת הכרמל	0:3
הפועל פ"ת – הפ. בת־ים	0:3
מכבי פ"ת – נס ציונה	0:2
שמשון ת"א – לוחם חולון	0:2
באר־שבע – מכבי יבנה	0:2
בית"ר ת"א – רישונה	1:3
יהוד וכפר סבא עלו אוטומטית לפי ההגרלה	

ועכשיו ליים

מובילה ארצית

מאת חיים לוי

זה היה משחק צמרת. הפועל כפר־סבא מצמרת הליגה הלאומית והפועל ירושלים, מובילת הליגה הארצית, נפרדו בתיקו 1:1 בכפ"ס וישחקו שוב בשבוע הבא בירושלים.

שני השערים נפלו בסיומן של שתי המחציות. בדקה ה־43 עלתה הקבוצה המקומית ליתרון 0:1. מייקל יפה הוכשל ברחבה וגד פולבר בעט היטב מנקודת הלבנה.

הירושלמים השווה בדקה ה־84. משה ברהדוש השתלט על הכדור במרחק רב משער המארחים, התקדם מעט ושיגר כדור פגז לרשת. 1:1. הבולט בשדה היה הירושלמי יוסי תארשמע.

שפט יעקב שיינר. לעיני 2000 צופים בכפר־סבא.

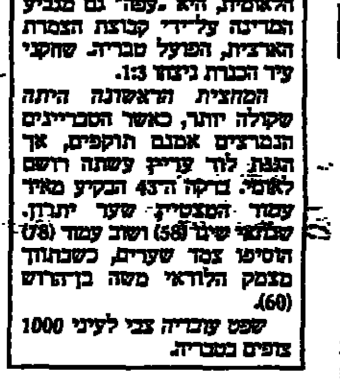

תביב לבית"רים: נסו להכניע אותי

הפתעה זוטא

„צוללים"...

הפועל לוד ממשיכה לצלול. לאחר שכמעט אפסו סיכוייה של הקבוצה להישאר בליגה הלאומית, היא „צפה" גם מגביע המדינה על־ידי קבוצת הצמרת הארצית, הפועל טבריה. שחקני עיר הכנרת ניצחו 1:3.

המחצית הראשונה היתה שקולה יותר, כאשר הטבריינים הנמרצים אמנם תוקפים, אך הגנת לוד עדיין עשתה רושם לאומי. בדקה ה־43 הבקיע מאיר עמור המצטיין שער יתרון. שלמאי שיגר (58) ושוב עמר (78) הוסיפו צמד שערים, כשבתוך מצמק הלודאי משה ברהדוש (60).

שפט עובדיה צבי לעיני 1000 צופים בטבריה.

הנצחון הגבוה

האלופה: סוף העונה... חיפה: דאבל בימק"א

מאת ת. בן־טל

רק שלושה, בשל סידרת הכשלונות בליגה ובגביע הטוטו, הבטיחו שחקני האלופה שיתנו הכל בגביע המדינה. זה המסלול האחרון שנותר להצלת העונה והכבוד. יממה קטנה אח"כ באה קבוצת הליגה הארצית הפועל חיפה לימק"א וניפצה את החלום האחרון של בית"ר ים.

הנצחון החיפאי 0:1 הושג בצורה אומללה מאד לגבי הבית"רים. הנבחרת הצפופה של חיפה, בראשות השוער אריה תביב, הדפו את כל הדי תקפות הירושלמיות. המאמן אליהו עופר שלף בדקה ה־73 את „הבשק" הלא סודי שלו, אורי מלמיליאן, שישב עד אז על הספסל, אולם גם האסטרטגיה לא שינה מאומה.

כאשר דומה היה כי המשחק יסתיים בתיקו ללא שערים, שיאלץ את שתי הקבוצות לשוב ולהיפגש בחוזר

הפתעת המחזור

פה בשבוע הבא, קרה הדבר:

דקה 86: כדור שיגרתי של שחקן חיפה הגבוה לרחבה הירושלמית, המגן מאיר קדוש ניסה להרחיק בראשו, אולם נגח פנימה לשערו. שער עצמי מדהים.

שפט יצחק בן־יצחק לעיני 1000 צופים בימק"א.

התפרעות בימק"א

אוהדי בית"ר ירושלים כבר יותר מדי מתוסכלים. ההפסד הביתי אתמול העלה להם את הדם לראש. אחרי המשחק הם השתוללו, גידפו את היו"ר בני גחמיה והמאמן אליהו עופר ודרשו דרישות שונות על פי מיטב „מסורת הגשש".

מכבי שרון בדקה ה־111

מאת פ. חת

מחזיקת הגביע, מכבי ת"א, עמדה על סף הדחה בעכו, כאשר פיגרה 3:2 כ־9 דקות לפני תום ההארכה. אולם, אז תוך כדי מתקפה גדולה של כל שחקני הקבוצה הצליח הבלם מנשה שמעונוב להשוות. 3:3 בקושי.

המשחק מלכתחילה דרמטי והסתכם ב־6 שערים, מהגיעתם בפנדלים. המחצית הראשונה הגיעה על שוויון 0:0. מאכזב. כבר בדקה ה־48 הובילה מכבי 0:2 ורק עתיים לאחר פתיחת המחצית קבע גריאני יתרון ראשון והחליף דקה כבש אלון נתן שער שני במגדל. עכו לא נשברה. 60: חלופון, הטוב בשדה, הוכשל ברחבה וצימק מהנקודה הלבנה. 78: קיהל באכסטה. הבלם נסים אדרי, שעלה לסייע, התקפה הישווה ל־2:2.

בפתיחת ההארכה (93) העלה דוד חלפון ל־2:3 ושוב מפנדל. מחזיקת הגביע הנהמה יצאה להתקפה רבתי וכאמור, שמעונוב השווה מאסיסט של גורדון, שנכבס 3 דקות קודם לכן.

מחזיקת הגביע

בן־שפרית מצא הזדמנות

סיני גובר על שומרו וכובש את המנה שלו (צילום: א. קנפר)

מאת מ. לוי

המובילה בליגה א' צפון, הפועל בית־שאן, הגיעה ל„בלומפילד" ושיחקה בירעת כבוד מול הפועל ת"א. זה לא היה כבוד הדדי: ה„אדומים" ניצלו את ההזדמנות להתאמן ולהבקיע ועלו ללא בעיות לשלב שמינית הגמר. כשמסתכלים על התוצאות האחרות, צריך להתייחס בכבוד לנצחון 1:6 (0:4) של הפועל ת"א.

מיקי בן־שפרית איפס את רגלו, כשהבקיע שלושער בדקות 33, 45, 60. אולם, בכיבוש השער הראשון במשחק (23) נתכבד כוכב הקבוצה, משה סיני, ששב לכר הדשא לאחר שסיים לרצות עונש הרחקה. הוא היה רעב לכדור ונראה מוכן לשבת.

מי הוסיף את השער השישי עוד ותיק, יעקב אקהוזיו. גם הוא קיבל תיאבון לאחר השער הנפלא שהבקיע בשבת בשכונה.

שפט סבי אלנקוה לעיני 1000 צופים באיצטדיון „בלומפילד".

הכשילה מרוב בהלה

מובילה לאומית

מאת יוסי פנטילט

מוליכת הליגה הלאומית, מכבי נתניה, הגיעה אתמול לקרית־אונו עם זכרון מבהיל: לפני שנתיים, גם אז בגביע המדינה, נוצחה נתניה באותו מגרש – 1:0 הודחה. הפעם, מרוב בהלה, הסילה נתניה למערכה את כל עוצמתה וניצחה ללא בעיות 0:5.

קרית־אונו הפגינה משחק לא רע במרכז השדה ולא נפלה בהרבה מנתניה, אולם, יגאל מנחם (שלושער בדקות 17, 83, 84), שלום תקוה (44) ועודד מכבס התיק (59) לימדו את שחקני ליגה א', כי בכדורגל מנצח מי שמבקיע.

ההוצאה השיא של המקומיים היתה בדקה ה־54, כשאלעד יעל שיגר כדור חזק ובלדב בקצות אצבעותיו, כמעט בלי משים, הסיט לקורה ומשם חזר הכדור לגופו.

שפט אריה פרוסט לעיני 300 צופים בקרית אונו.

„הירוקים": עוד שלישיה

מאת יצחק ציבין

מכבי חיפה אוהבת שלישיות. לאחר שגברה בשבת במסגרת הליגה על הפועל לוד 0:3, ניצחה אתמול באותה תוצאה את הפועל סירת הכרמל (ליגה א') בגביע המדינה.

כבר בדקה ה־11 הבקיע ליאור רוזנטל בבעיטה מקרוב. מכבי חיפה לא הפגינה משחק יוצא מהכלל, אך גם זה הספיק לה כדי לעלות ליתרון 0:2 בדקה ה־41 מרגלי „מלך השערים" הזמני במדינה, זאהי ארמלי.

המגן הימני איתן אהרוני הצטרף להגיגה בדקה ה־64, כשפרץ במהירות והשלים בבעיטה לרשת. 0:3. אח"כ באו עוד שתי בעיטות לקורות הסירה מרגלי שני המבקיעים רוזנטל (66) ואהרוני (75).

שפט רחמים שאשו לעיני 1000 צופים בסירת הכרמל.

שרף מרוצה: יש לנו נוער טוב

מאת שמואל קליגר

נבחרת הנוער בכדורגל חזרה אתמול ממסע מוצלח של משחקים בפורטוגל וליכטנשטיין. מאמן הנבחרת, שלמה שרף הביע שביעות רצון מהגיבוש הקבוצתי וכושרם האישי של חלק נכבד מהשחקנים והביע את בטחונו שהנבחרת תהיה מוכנה לקראת הטורניר הקרוב עולמי, שיחול ב־2 במאי בארגנטינה.

הנבחרת חוזרת. כבר היום לאימונים. בשבוע הבא מתוכנן לנבחרת משחק נגד קבוצה לאומית, כנראה מכבי נתניה או בני־יהודה.

עלו על שרטון

בני־יהודה ניצלה במזל מהפסד צורב בכפר קבא, מול מכבי המקומית. קבוצת המיעוטים שיחקה בהתלהבות במטרה לעלות לכותרות, אך סיימה בתיקו 1:1 בתום 120 דקות.

ארזאק דיבי העלה את הכפר ליתרון מפתיע 0:1 בדקה ה־20. בני־יהודה נתקפה בהלם, אך אט אט יצאה ממנו ויזמה התקפות נואשות. שער המשווה הושג בדקה ה־62 בבעיטת עונשין ששיגר המגן השמאלי משה עלו ממרחק 25 מ'.

שפט רחמים דינצ'י לעיני 1000 צופים נלהבים במגרש שפרעם.

(נ. פרמן)

רק איקס באיכסל

הפועל צפרירים חולון הותירה רושם חיובי במשחקי הליגה האחרונים, אך מסתבר שנצחון 0:1 על בית"ר ירושלים, אינו ערובה לנצחון גביע באיכסל מליגה ב'. חולון השוותה ל־1:1 כדי לכפות משחק חוזר במגרשה.

כמו בכפר קבא גם באיכסל עלתה הקבוצה המקומית הדוססת הנלהבת על רקע עידוד קהלה הקנאי ליתרון 0:1, מרגלי עלי ראראשה בדקה ה־26.

מאמצי החולונים להשוות נשאו פרי רק בדקה ה־48 משער נאה של רונן הלל.

שפט בני כהן לעיני 1200 צופים באיכסל.

פרוייקט הלביא

צמד שערים של החלוץ והתיכון דוד לביא, מנע אי בעיטות מבית"ר ת"א, שגברה במחוק על הפועל רישונה מליגה א' 1:3.

דווקא האורחים, שהסיבו לשוק, עלו ליתרון מפתיע 0:1 בדקה ה־33 מרגלי אלמליח. החלוץ הבית"רי הגיב בדקה ה־34 בעיטת עונשין מ־11 לאחר שאלי תגר הוכשל ברחבה. דוד לביא קבע 1:1.

בדקה ה־40 סיים לביא התקפה בית"רית מקרוב. 1:2. בדקה ה־72 גבר תגר על השוער האורח וחתם את התוצאה. 1:3.

שפט עמית קליין לעיני 300 צופים בכפר־סבא.

(יוסי משרוד)

ויצמן היה שם

אלי ויצמן הוביל אתמול את הפועל באר־שבע לנצחון על מכבי יבנה מהליגה הארצית – 0:2.

המארחים פתחו בתנופה והיה זה ויצמן שקבע 0:1 בחלוף 7 דקות בלבד. למעשה, המשיכה באר־שבע לשלוט במרכז השדה מכוח שיתוף פעולה טוב בין ויצמן, אוחנה ואביטן, אולם הקבוצה הסתפקה בנצחון קטן.

יבנה גוננה על שער וניסתה „לגנוב" שער. במחצית השניה העבירה יבנה את לחצה, אולם בדקה ה־84 נגמר הסיפור, כשיוסי אביטן קבע 0:2.

שפט אריה וולף לעיני 800 צופים בבאר־שבע.

(רונן ברלב)

כן, ניר ודורון

החלוצים המצטיינים של הפועל פ"ת, ניר לוין ודורון רבינוביץ, הובילו אתמול את קבוצתם לנצחון גביע קל על הפועל בת ים מהליגה הארצית 0:3.

בת־ים, על סף זכיה היסטורית בגביע הטוטו, אך עדיין לא הבטיחה מקומה בליגה הארצית, ניסתה להוביל משחק מול הלאומיים. אולם, התכליתיים היו לוין (צמד שערים) ורבינוביץ, שסיכמו שוב ושוב את שערו של משה מרקוביץ'.

שפט יעקב בן חמו לעיני 300 צופים בחולון.

„כרם הגביעים"

לאחר זכיה שניה ברציפות בגביע הטוטו מנסה קבוצת כרם התימנים, שמשון ת"א, להסתער על גביע המדינה. אתמול גברה במשחק המוקדם ב„בלומפילד" 0:2 על לוחם חולון מליגה א'.

לאחר תוצאת תיקו מאופסת במחצית הראשונה תירגם גידי דמתי התיק את יתרון שמשון לשפת השערים. בדקה ה־50 הוא סיים התקפה אופיינית בשער. רק בדקה האחרונה הצליח הקשר הצעיר, יוסי כהן, להבקיע שער נוסף. 0:2.

שפט יוסף שוקי לעיני 500 צופים ב„בלומפילד".

שאו ציונה נס

גם מכבי פ"ת במבצעות. זה קרה אתמול במסגרת הגביע נגד מ.כ. נס ציונה מליגה ב' – 0:2. העבר הלאומי של נס ציונה לא הועיל הפעם.

מכבי פ"ת תשחק בעונה הבאה בליגה הארצית, אך לעת עתה היא מתנהדת בנוצות לאומיות. במחצית הראשונה זה כמעט שלא הורגש.

לאחר ההפסקה התעייפו האורחים. רפי כהן (54, 63) בצמד שערים ציין את התלהבותם וחתם את תוצאת המשחק.

ככה הם נראים היום

במסגרת חגיגות ה־40 למדינה תתקיים תערוכה בבני התערוכה. בביתן הספורט יתוארו גדולי הספורט הישראלי בעבר כחודורוב, סטלמך, גלזר, שפיגלר, ברודי, גליקשטיין ועוד. בתמונה: מוטלה שפיגלר (משמאל) מנסה להכניע את השוער האגדי, יעקב חודורוב

„מלחמת השחרור" של דלזל: תושג פשרה עד סוף השבוע

מאת משה כהן

יונתן דלזל עשוי לשוב לפעילות בהפועל ת"א עד סוף השבוע. אתמול נערכו שיחות בין ראשי הקבוצה לבין עורך־דינו ושני הצדדים קרובים לפשרה.

דלזל עדיין עומד על דרישתו לקבל שחרור מהפועל ת"א בתום העונה. אולם, נראה שבסופו של דבר תושג פשרה בין הצדדים ודלזל יוכל לשוב לפעילות לקראת המשחקים המכריעים במסגרת הגמר־סל. בכל מקרה, הדעות עדיין חלוקות.

אתמול ערכו שחקני הפועל אימון. השחקנים עדיין לא קיבלו את המשכורות והם ביקשו להפגש עם מחזיק תיק הפועל, אלי מילר.

יו"ר הוועדה המקצועית של הפועל ת"א, אריה גבעוני מסר אמש, כי לקבוצה אין כסף לתשלום החוב הכספי והכל תלוי במועצת פועלי ת"א. „אני מקוה שלקראת השלבים המכריעים של הגמר־סל יקבלו השחקנים את הכספים שמגיעים להם".

יריבות זה לא שנאה

חבל שהיריבות הגדולה בין מכבי והפועל ת"א גלשה לשנאה בין האוהדים, שחלקם איבד כבר את הפרופורציה הנכונה.

יריבות זה דבר חיובי, אבל בתנאי שהכל נעשה עם טעם טוב. צרם לי מאוד לראות כיצד הצליחו מכבי ת"א להפוך לחלק מאוהדי אוהדי הפועל את התג השני של פסח לתג שמח. אצל אותם אוהדים מיירסר מילאנו היא הקבוצה האהודה ביותר בימים אלו ואיך אפשר שלא, הרי מילאנו שיחקה כאויב וניצחה את „מכבי ת"א.

האמת היא, שחוסר הפרגון הוא הדדי. גם ראיתי כמה מאוהדי מכבי מאושרים לאחר נצחונה של ציבונה זאגרב על הפועל ת"א. ראשי מכבי והפועל לא נסחפו ולפחות כלפי חוץ הם מאחלים הצלחה ליריבה המשובצת בעת משחקיה בחו"ל.

עלינו לזכור, כי באתלטיקו, מילאנו ואולמו ראויים את מכבי ת"א כנציגת ישראל ולא במקרה עודדו אוהדיה הקנאים של אריס סאלוניקי את „אש"ף בעת שמכבי שיחקה שם. לכן, על כולם להתעלות מעל שיקולים ילדותיים צרים ולהחזיק אצבעות לנציגה ישראלית בחו"ל. כדאי לדעת, שכרוב מדינות מרח אירופה למשל לא מבדילים בין מכבי להפועל לגבי חובבי הספורט שם מדובר בנציגת ישראל.

(משה כהן)

חופעה ושמה קילינג

מאת ניסן פרידמן

חבל שרק מעטים זוכים לראות את אחד השחקנים האטרקטיביים בליגה בכדורסל – הרולד קילינג, שעושה בכדור כפי שאמן ג'אז עושה בגיטרה שלו. 22 נקודותיו בגליל סללו חצי הדרך לזכי הגבר. בקרוב יסתיים חוזהו בארץ והוא ימשיך לארץ אחרת, לפי התכנית שהציב לעצמו: סיור של כמה שנים בארצות אירופה (שנה בכל ארץ) ובחזרה לאמריקה.

ר"ג ויתרה בתחילת העונה על נסיעה למשחק גביע המדינה, נוצחה ב־4 משחקי הליגה הראשונים ואז חוללה את ההפתעה המרעישה (מחזור 5) בנצחונה הספר בכורה להפועל ת"א. בטרם נרגעו הרוחות קרסו בפני ר"ג גם אליצור נתניה, בית"ר ת"א בעדה, הפועל ים, אליצור במבצרה הרמלאי ועוד. הפתעה שהפכה לשיגרה.

קילינג הוא הכוכב, אך גדולתו בהתאקלמותו המהירה. הוא מנוק לפארקט כמו אחד שגדל ברמת גן כיתר עם רכלים, שחרצבן ונאוי. גם הבה להוזיק, סמן מאיו משתף פעולה נפלאה מתנות לסל עם בינג. גם שני המתקים ממכבי ת"א, אדריטי ושילה, קיבלו שנת נסיון טובה ותרמו תרומה נכבדה.

סוד הצלחה גיבוש ורוח לחימה בהדרכתו הדינמאית של אפי בירנבוים. הרכב: תרגילים, מתפרצות מהירות ומכניקה נאה לעין. עד כאן עשתה ר"ג את שלה. מחר בגמלין עם הגליל היא עשויה לעשות מעל ומעבר.

שבעה נציגים לקונגרס פיב"א

מאת משה כהן

ישראל תיוצג בקונגרס פיב"א, שיערך בחודש מאי ברומא ע"י שבעה נציגים. כך החליטה אמש נשיאות איגוד הכדורסל.

נציגי ישראל הם חברים בוועדות השונות של פיב"א ולמרות שחלקם אינו משמש כבר בתפקיד פעיל באיגוד הכדורסל, החברות באחת מהוועדות מקנה להם זכות השתתפות בקונגרס.

את ישראל ייצגו: יורם אוברקוביץ, שמעון מזרחי, יעקב שאלתיאל, אליהו עמיאל, יוסף ענבר, עמי שלף ואיה זייף.

היו"ר אוברקוביץ מברך את מכבי

יו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ בירך אמש את מכבי ת"א לרגל הישגיה בגנט. אוברקוביץ ציין בפתח ישיבת נשיאות איגוד הכדורסל, כי מכבי שמרה על כבוד של הכדורסל הישראלי בשנה שבה הנבחרת הלאומית לא הצליחה לשמור על מקומה בדרג א'.

★ כדורייד: במשחק השלמה בליגה הלאומית גברה הפועל פ"ת על אליצור הרצליה 19:20. בכך, נקבע כי אליצור ירדה ליגה.

(שמואל קליגר)

צעד קדימה

גל"צ עושה חיל בתכניתו „צעד וחצי". יש מנחה (אלי ישראלי), יש פרשן (איתן גרין), יש מפיק (רונן גורביץ), יש עוזרות חתיכות (ויויאן ואודליה) ויש שדרים. עכשיו, יצאה לאור ומופצת באולמות הכדורסל, גם מדבקה, שעוצבה בידי הגרפיקאי זאב פרל.

בירנבוים: לא להיכנע למכבי ובית"ר בנושא המאמן הלאומי מיחיץ'

מאת ג. אשר

דרור בירנבוים, חבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל יציע הבוקר בישיבת סיעת הפועל שלא להאריך את חוזהו של מילייקו מיחיץ'.

מיחיץ' אמור לסיים את חוזהו כ־1 באוקטובר השנה ובירנבוים יציע כי עד גמר החוזה יקבע צוות מטעם ההתאחדות, שיבחן את האפשרויות למינוי מאמן אחד בעל שיעור קומה. לדבריו, אין מניעה שהמאמן החדש, אם יקבע בפרק זמן קצר, יתחיל בעבודתו לפני תום חוזהו של מיחיץ'.

בירנבוים ציין, כי מיחיץ' נכשל במבחן שהוטל עליו ומאידך אין סיבה שסיעת הפועל תקבל תכתיבים מנציגי מכבי ובית"ר. יו"ר הנהלת ההתאחדות, שאול סוידי עדיין לא הבהיר את עמדתו בעניינו המאמן ומהתמקחת אפשרות שסוידי יסכים להארכת חוזהו של מיחיץ' לעונה נוספת.

פרסים קורצים לזוכות בטורניר האינטרטוטו

לשמשון ת"א ובית"ר ים, המשתתפות השנה במשחקי האינטרטוטו נכון אתגר כספי קוסם. הנהלת האינטרטוטו הקציבה פרס מוגדל של 40,000 מארקים לזוכה בכל אחד מ־11 הבתים ו־15,000 מארקים למגנית.

שמשון ת"א כבר התפרסמה בביבית פרסים. אחרי שזכתה אשתקד ביותר מ־100,000 דולאר בגביע הטוטו גרפה השנה במפעל זה כרבע מיליון שקל.

שתי הקבוצות הישראליות שובצו בבית מספר שבע עם קבוצות: איקאסט מדנמרק ושטורם גראץ מאוסטריה. שמשון ובית"ר ירושלים יפגשו ביניהן במחזור הראשון בארץ ובהמשך יארחו את יריבותיהן האירופיות בזו אחר זו לפני שיצאו למשחקי הגומלין.

לוח משחקי בית 7: 26 ביוני: איקאסט – גראץ; 27 ביוני: בית"ר ירושלים – שמשון ת"א; 29 ביוני: בית"ר ירושלים – גראץ; שמשון ת"א – איקאסט; 2 ביולי: שמשון ת"א – גראץ; בית"ר ירושלים – איקאסט; 6 ביולי: גראץ – איקאסט; שמשון ת"א – בית"ר ירושלים; 9 ביולי: איקאסט – בית"ר ירושלים; גראץ – שמשון ת"א; 13 ביולי: גראץ – בית"ר ירושלים; איקאסט – שמשון ת"א.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת נקראת „תכנית מפורטת מס' רצ/176/12".
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 3933 חלקה 93 (חלק) רחוב רוטשילד
עיקרי הוראות התכנית: קביעת שמוש חורג בהתאם לסעיף 178 לחוק בית ספר להנדסה
ההודעה על הפקדת יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3439 התשמ"ז, עמ' 1356 ובעתון בוקר דבר מיום 18.2.87 ובעתון ערב מעריב מיום 18.2.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף הארץ מיום 18.2.87 בשפה העברית הערבית.
התכנית האמורה בצורה שבה אישרה אותה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה. כל מעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז
תאריך: 1988 מרץ 24

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הריננו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרדים בכל הבנין ברח' יבנה מס' 20 גוש 6937 חלקה 22, תיק בנין 7/50־020, בקשה מס' 871261.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתובענה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסטי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

שחקני איטליה לשביתה: נגד זרים בליגה השניה

לראשונה בהיסטוריה הארוכה והמרשימה של הכדורגל האיטלקי, ישבתו ביום ראשון הכדורגלנים המקצוענים שם לעלות למגרשים, במחאה על העסקת שחקנים זרים בליגה השניה, החל מעונת 1991–1990.

התאחדות השחקנים המקצוענים החליטה במילנו רשמית על השביתה. החלטה בלתי צפויה זו הדהימה את המדינה כולה ואף העמידה בצל את הקמתה של הממשלה האיטלקית החדשה ואת תנסיסה בתחבורה הציבורית.

נשיא התאחדות הכדורגלנים המקצוענים, ע"ד סרג'ו קאמפאנה, התנגד בזמנו גם למתן אישור להעסקת שחקן זר שלישי בקבוצות הליגה הראשונה, אולם נכנע. הוא הסכים, כי קבוצות אלה יוכלו לקבל לשורותיהן שחקן זר שלישי החל מהעונה הבאה, בתנאי שההתאחדות הכדורגל האיטלקית תגלה רצון טוב מצידה, ותוותר על תכניתה לפתוח את הגבולות גם בפני הליגה השניה, אחרי הגביע העולמי 1990.

מכיוון שההתאחדות החליטה לאפשר העסקת שחקנים זרים בקבוצת הליגה השניה, הגיב איגוד השחקנים המקצוענים בסירוב להופיע ביום ראשון במגרשים.

עם זאת עדיין קיימת אפשרות לפשרה, שכן ההתאחדות האיטלקית הודיעה כי היא מוכנה לחדש את השיחות.

נשיאי הקבוצות מהליגות הראשונה והשניה הוזמנו ביום חמישי למילנו, לאסיפה כללית. אם בכל זאת תפרוץ שביתה חסרת תקדים בקורות הספורט האיטלקי, היא תפגע קשה, מבחינה פיננסית ומוסרית בענף הכדורגל, השרוי כלאו הכי בקשיים לא מעטים.

פלמנגו מאיימת לפרוש מהליגה

נשיא מועדון פלמנגו ריו, מארסיו בראגה, מאיים לפרוש מליגת ריו עקב גל אלימויות שפקד באחרונה את משחקי הרשא. בחודש שעבר נפצע זיקו על־ידי כדורגלן יריב ועד כה טרם החלים מכך. לפני יומיים נפגע קשה בברכו המגן רנאטו גאוצ'ו על־ידי מגן קבוצת אמריקה. „אני שנפסיק את האלימות או שנפסיק להשקיע בכדורגלנים טובים" – אמר נשיא המועדון. בכוונתו של נשיא המועדון לצאת עם קבוצתו למסע משחקים ברחבי בריזל.

● ואשקו דה גמה נוצחה במפתיע בליגת ריו על־ידי קאמפוגראנדה 1:0. פלמנגו ואמריקה נפרדו בתיקו אפס ובאנגו ניצחה את פורטו אלגרה 1:3. בדרבי הגדול בסאו־פאולו, ניצחה סאו־פאולו את פלמיראס 3:1. סאנטוס אגרדה גברה על סאנטוס 1:0.

יפאן – מאלייה 0:1

נבחרת הכדורגל של יפאן, ניצחה את מאלייה 0:1, במסגרת המשחקים המוקדמים בגביע אסיה, המתקיימים בקואלה לומפור. ירדן כפתה תיקו אפס על כווית.

סטיאווה ודינאמו במאבק חריף

לאלופה סטיאווה ולידיבתה העירונית דינאמו בוקרשט, צועדות בראש טבלת הליגה הרומנית עם מספר נקודות זהה – 40. לסטיאווה משחק אחד פחות. סטיאווה השיגה נצחון חוץ על בראשוב 0:2 ודינאמו סיימה בתיקו 1:1 עם ספורטול סטודנטסק.

הפתעה בטניס בביס

המדורג שני בטורניר ביס, השוודי יואקים ניסטרום, נוצח במפתיע על־ידי בן־ארצו יאן גונארסון 7:5, 6:3. גיידמו וילאס מארגנטינה ניצח את הגרמני אנדראס מאורר 3:6, 1:6. המדורג שביעי, האמריקאי ג'ים פיו, הפסיד לצ'כי קארל נובאצ'ק 6:3, 7:6.

● שתי המדורגות בטורניר הטניס בטוקיו הן מברה"מ ושתיהן ניצחו בסיבוב הראשון.

נטליה זברבה גברה על היפאנית מאסאקו יאנאגי 0:6, 4:6 ולאריסה סאווצ'נקו ניצחה יפאנית אחרת, קומיקו אוקאמוטו 4:6, 6:2, 3:6.

בין הגברים: קריקסטיין (ארה"ב) – קלי ג'ונס (ארה"ב) 6:4, 5:7, 3:6. דריק רוסטאגנו (ארה"ב) – ג'ון פרולי (אוסטרליה, מדורג עשירי) 6:7, 6:3, 3:6. סקוט דייויס (מדורג 15 מארה"ב) – דאמיר קרסי' (יוגוסלאויה) 6:3, 6:4, 4:6. גרג הולמס (ארה"ב) – גרוקה אודיונר (ניגריה) 6:7, 6:4, 2:6.

● בריה"מ שוקלת, לארגן טורניר טניס במסגרת ה"פרס הגדול" החל מן השנה הבאה. על כך מסר יומון הממשלה, "איזבסטיה". עד כה נערכו רק משחקי גביע דייויס בברה"מ.

שיא עולמי בשחייה

השחיינית הסינית בת ה־16, יאנג וני, קבעה שיא עולמי ב־50 מטר חופשי, בזמן של 24.98 שניות.

שחקני כדורגל מואשמים בסחיטת שופט כדורגל

מנהל קבוצת הכדורגל מכבי ג'ידידה, יעקב כעבי (53) ושחקן הקבוצה מרעי נימר שאמי (26) מואשמים בסחיטת "כרטיס שחקן" משופט כדורגל באיומים.

עורכת לפרקליטות מחוז חיפה הגישה כתב אישום לבית משפט המחוזי בחיפה נגד השניים. בכתב האישום, טוענת התביעה, כי במהלך ספטמבר אשתקד, במהלך משחק בין מכבי ג'ידידה למכבי סכנין הרחיק השופט עלי ג'דיר את השחקן מרעי שאמי מהמגרש.

בתום המשחק, טוענת התביעה, נאלץ שופט הכדורגל להחזיר את כרטיס השחקן לידי הנאשמים. זאת, לאחר שמנהל הקבוצה איים לירות בו בשקר והשחקן איים להכות את השופט.

השופט, שביקש להעביר את כרטיס השחקן להתאחדות לכדורגל לצורך דיון משמעתי, נתקף בפחד ונבע לדרישותיהם של מנהל הקבוצה והשחקן.

תביעה פלילית אחרת הגישה לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד יהודה אוחר (32) מעכו, המואשם בכך שבמחצית ינואר אשתקד הגזית מהלומת אגרוף בפניו של שחקן הפועל בירנבצה, במהלך משחק שנערך עם מכבי עכו. התביעה טוענת, כי הנאשם גרם לשחקן הכדורגל שהיל בלאל שבר בלסת, דבר שהצריך את אישפוזו בבית החולים לצורך קיבוע הלסת. סגן בכיר לפרקליטות מחוז חיפה מייחסת לנאשם אשמה של גרימת חבלה חמורה.

„מקום בצמרת"
מצעד הפזמונים הישראליים – רשת ג' – קול ישראל – 12.4.88
1. בר־אדם – ירדנה ארזי
2. לא עבדות בשביל אף אחד – סי היימן
3. הלוך לים התיכון – יהודה פוליקר
4. עטוף ברחמים – ריטה
5. עבודת בעיניים – הבטלנים
6. כעת חיה – עליזה עזיקרי
7. מקיץ אל החלום – גלי עטרי
8. הנטיכה והרוח – ריטה
9. נ.ב. – גלי עטרי
10. תחת שמי ים התיכון – שלמה ארצי
11. תחת עץ האהבה – נורית גלרון ויוסי בנאי
12. אילו יכולתי – ריקי גל
13. נטאל – גלי עטרי
14. עדיין כאן – שושנה דמארי
15. מתגעגעת אליך – ורדינה
16. חותמה – דני סנדרסון
17. האוצר – חוה אלברשטיין
18. לפני הסערה – אסתר שמיר
19. מגדלים בשמים – אילנה אביטל
20. אהובה הורגת – יהודה פוליקר
21. מעכשיו אני שרה לבד – להקת הנח"ל
22. אשה אחרת – יהודר כהן
23. שתי בובות על חוט – שרון ליפשיץ
24. את שהלכי אחרי – כנפי צועני
25. סוף הלילה רחוק – שלמה ברסי
26. את אינך – אודי פיינגן
27. עד שתגיע – ארנה דץ
28. אני חיה לי מיום ליום – ריטה
29. שמור על עצמך – להקת פיקוד דרום
30. כדי לחיות – שלום חנוך
מדשדשים (על סף 30 הגדולים)
31. תשע חמש דרום – דורון ויסטברג
32. המורא – משה פרי
33. גבר מאוהב – יזני נמרי
34. מוסיקה – איתן מסורי
35. גדי – בני אלבז
36. מכאן ועד מתי – מירי אלוני
37. נאצי וגלי – אסתי כץ
38. החלום של כל אישה – נוער שוליים
39. ממקום אחר – תביבי
40. שיר הנענים – אלי אהרי
„כתוב באוויכט" – הפינה לשיפוטכם
41. במלחמה – להקת קיץ
42. פלונה בקו (או לנטרי בקמוה) – מאיר אריאל
43. לא הפקרתי את הלילה – ספי אפרתי
44. בדרך צפונה – רפי צבי
45. שיר הבחורים – דורון מור
46. בצער לא רב, ביומן לא קודר – ריקי גל
47. ציפור נודדת – סיגל יגאי
48. הברים לי בעולם – בני ברמר
לכבוד: „מקום בצמרת" קול ישראל ת.ד. 1082, י-ם, מיקוד 91910
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐
שם: ____
כתובת: ____
תאריך: ____

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

הלילה הזה כולו ברטולוצ'י

שחקנים, שר ומייקל דאגלאס

לצד זכייתם של שר ומייקל דאגלאס עבור משחקם ב„מוכת ירח" וב„וול סטריט" גרף השנה „הקיסר האחרון" של ברנרדו ברטולוצ'י תשעה מתוך פרסי האוסקר של השנה

הניחושים הכזיבו את עצמם. טקס חלוקת פרסי האוסקר עבר ללא הפתעות מיוחדות. „הקיסר האחרון" גרף תשעה פרסים, והבמאי המאושר ברנרדו ברטולוצ'י, הבמאי הטוב של השנה, הודה בטקס לסינים על שיתוף הפעולה בהפקת „הקיסר האחרון", המשיך: „באיסלקי ובאירופאי פרסי האקדמיה נראו לי תמיד כתגיגה רחוקה. משהו מרתק, אבל רחוק מאוד. משהו שאני לא הייתי שייך אליו". „הקיסר האחרון" זכה גם בפרסים על תסריט מעובד, על הצילום, על העריכה, המוסיקה, הקול, הניהול האמנותי והתלבושות.

שר היא השחקנית הטובה ביותר לשנה זו בזכות משחקה ב„מוכת ירח" ומייקל דאגלאס הוא השחקן הטוב ביותר בזכות משחקו ב„וול סטריט" (סרט שיוקרן החל מסוף השבוע גם בארץ). בברכתו הודה דאגלאס לאביו, השחקן קירק דאגלאס על „עזרתו לבנו להינתק מצלו". ואילו שר אמרה: „אני באמת רוצה לומר משהו... זה מייצג 23 או 24 שנות עבודה, ואף פעם לא זכיתי בשום דבר... אני באמת, באמת, מאוד מאושרת... ואני אסירת תודה. אני לא חושבת שזה אומר שאני מישהו, אבל, אני מניחה, שאני בדרך". שון קונרי נבחר לשחקן המשנה הטוב ביותר על משחקו ב„בלתי משוחדים", וזכה בפרס האוסקר הראשון שלו לאחר השתתפות ב־44 סרטים. „סבלנות היא מידה טובה", אמר בתגובה. אולימפיה דוקאקיס, אמה של שר ב„מוכת ירח" היא שחקנית המשנה הטובה של השנה. „מוכת ירח", אגב, זכה בפרס נוסף על התסריט שנכתב בידי ג'ון פטריק שנלי.

הסרט הדני „הסעודה של באבט" נבחר כסרט הזר הטוב ביותר. זהו סרט המבוסס על סיפור קצר מאת איסאק דינסן המספר על שתי אחיות דתיות, לארנשאוות ומאוד אדוקות המכניסות לביתן פליטה־פוליטית מצרפת בשם באבט בתמורה לעבודות בית שונות שתעשה למענן. היא מחזירה להן טובה במה שהיא יודעת לעשות בצורה הטובה ביותר: ארוחה חגיגית. 14 שנים ניסה הבמאי, גבריאל אקסל, לעשות את הסרט. „הצרפתים אמרו 'כן'. הדנים אמרו 'לא'", הוא סיפר. הוא היה זקוק לשיתוף הפעולה של שתי המדינות. „הלכתי ממפיק למפיק והם כולם אמרו: אינך יכול לעשות סרט ללא תסריט, ללא פעולה, ללא דיאלוג. הם לא ראו את האפשרויות הטמונות בו".

במאי, ברנרדו ברטולוצ'י

הרשימה המלאה

1. סרט: „הקיסר האחרון".
2. שחקנית: שר, „מוכת ירח".
3. שחקן: מייקל דאגלאס, „וול סטריט".
4. שחקנית משנה: אולימפיה דוקאקיס, „מוכת ירח".
5. שחקן משנה: שון קונרי, „הבלתי משוחדים".
6. במאי: ברנרדו ברטולוצ'י, „הקיסר האחרון.
7. תסריט: „מוכת ירח", ג'ון פטריק שנלי.
8. תסריט מעובד מספרות: „הקיסר האחרון", מארק פאפלו וברנרדו ברטולוצ'י.
9. סרט זר: „הסעודה של באבט", דנמרק.
10. סרט דוקומנטרי: „ארוחות הצהרים בת עשר השנים: התוכנה והאגדה של השולחן העגול האלגונקוויני", אביבה סלסין.
11. סרט דוקומנטרי קצר: „צעירים בלבם", סו מארקס ופמלה קון.
12. עריכה: „הקיסר האחרון", גבריאלה כריסטיאני
13. איפור: „הארי והאנדרסונים", ריק בייקר.
14. מוסיקה מקורית: „הקיסר האחרון", ריואיצ'י סאקאמוטו, דיוויד ביירן וקונג סו.
15. שיר מקורי: השיר מתוך „ריקוד מושחת", פרנק פרוויט, ג'ון דניקולה, דונלד מרקוביץ.
16. סרט קצר מצויר: „האיש ששתל עצים", פרדריק בק.
17. סרט קצר: „אולם הריקודים הזכרי ההטרוסקסואלי של ריי", ג'ונתן סנגר וג'יאנה סו ממל.
18. קול: „הקיסר האחרון", ביל ראו ואיבאן שארוק.
19. אפקטים ויזואליים: „אינרספייס", דניס מוראן, וויליאם ג'ורג, הארלי ג'אסאפ וקנת סמית.
20. ניהול אמנותי: „הקיסר האחרון", פרדיננדו סקארפיטי. ניהול הסט: ברונו סזארי.
21. צילום: „הקיסר האחרון", ויטוריו סטוראררו.
22. תלבושות: „הקיסר האחרון", ג'יימס אשטון.

תרומה לאמנות הקולנוע

בפרס מיוחד על תרומתו רבת השנים לאמנות הקולנוע זכה הבמאי בילי ויילדר, שקיבל בעבר כבר שישה פרסי אוסקר. „כשאני מסתכל אחורה, חיותי חיים קסומים", אמר לאחר היוודע דבר זכייתו. הוא סיפר על בריחתו מברלין, מפני הנאצים וכניסתו לארה"ב בזכות עיסוקו. כאשר שאל אותו פקיד הקונסוליה במקסיקו למקצועו הוא רשם „סרטים". „כתוב בזה סרטים טובים", אמר הפקיד בהחתימו את האשרה. „והדרך לפני 54 שנים", אמר ויילדר, „ומאז אני מנסה".

שחקני משנה, אולימפיה דוקאקיס ושון קונרי

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 ארץ מולדת: מעפילים ולוחמים (כ).
08.40 אנגלית (ו').
09.00 מדעי הטבע (יסודי): חיפושית מדע בחצר ביתנו.
09.20 אנגלית (ז').
10.10 מדעי החיים (ה־ו'): על הדם 170־1970 (כ).
10.30 פרפר נחמה: קופסאות.
11.00 חשבון (ו'): מלבן הקסם.
11.15 אנגלית (י"א־י"ב).
11.30 קשה וענן: הכנרי הטוב קורצ'אק (כ).
12.00 אנגלית (ח').
12.25 אנגלית (ו').
13.00 מדעי הטבע (על יסודי): פיסיקה יצור חשמל 2.
13.30 מיאוגרפיה של איי: פני הארץ: ליד הנהל (כ).
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: פסיכולוגיה בחינוך תואלים מחשבים בחינוך; בימי שואה ופקודה יהודי גרמניה בשנות ה־30; עולם הכימיה: תנועות מולקולריות.
15.00 טוב טוב המגר: הצלת העטלפים הננסים: העטלפים בסכנה מפני הרעלה ויש להעבירם למקום אחר. טוב טוב מוצא דרך איך להעביר אותם מבלי להעירם משנת החורף.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות להרשמה לבחינות בגרות: דפי מידע טלטקסט.
16.00 שביל באמצע שביל בצד.
16.15 שבעה פיצוחים מצדיעים לארבעים – מיוחד לארבעים שנות המדינה על מלחמותיה, אישיה, ותרבותה והוויתה.
16.50 40 – עד כאן: מגזין טלטקסט יומי כולל מידע הסטורי, סיפורי רקע ומושגים מ־40 שנות מדינת ישראל.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 יומנה של אנה פראנק (דרמה ב־2 חלקים). העלילה מתרחשת בהולנד, בזמן מלחמת העולם השנייה. וטו פראנק על משפחתו התיישבו באמסטרדם, לאחר שברחו מגרמניה בשנת 1933. בשנת 1940, עם פלישת הגרמנים להולנד, טעונים יהודי־הולנד בסכנת השמדה. בשנת 1942 מחליט אוטו פראנק להעביר את בני משפחתו לעליית־גג, בבניין שבו עבד. אחר־כך מצטרפים אליהם משפחת ואן־דאן, וגם רופא השיניים ד"ר דוסל.

(חלק א'): אנה, בת 13, הבת הצעירה של אוטו פראנק, מוצאת נחמה ופורקן לרגשותיה בכתיבת יומן, שאותו היא מכנה „קיטי". היא רושמת בו את האירועים היום־יומיים וכותבת על התקוות, החששות, על הקשיים שבחיים בצוותא עם 7 נפשות במקום כלוא וגם על מעט רגעי שמחה. השחקנית קתרין שלזינגר מופיעה בדמותה של אנה פראנק. ביום גארת דייויס (עברי־ערבי).

18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 על ספרות ותרבות – התכנית מיוחדת בחלקה ליום הזיכרון לשואה ולגבורה אורחי התכנית הפעם: 1. שמואל הופרט – סופר ועיתונאי, ניצול השואה, יספר על הספר „יד ביד עם תומי", שכתבה אמא (הספר הופיע לערבית) 2. סבינן. ליבריכט סופרת צעירה, תשוחח על ספרה „תפוחים מן המדבר"; 3. שווקיה ערוץ משוררת מגבירה מספרת על דרכה אל השירה (ש.ת. תרגום עברי).

19.00 בקו הבריאות עניני רפואה ובריאות – 1. מרפאת כאבים בבי"ח איכילוב – בעזרת טיפולים מיוחדים במרפאות כאב אפשר לטפל בכאבים כרוניים ולהגיע לאיכות חיים טובה יותר. 2. בעיות בבלוטת הערמונית שכיחות מאוד בקרב גברים מבוגרים. את בעיית הערמונית (הפרוסטטה), הטיפול והניתוח יתאר צוות המחלקה בבי"ח בלינסון (תרגום עברי).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 טקס הזיכרון המרכזי לשואה ולגבורה – שידור ישיר מ„יד ושם" בירושלים.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 מדור לדור – הפעם נפגשים ח"כ יצחק ארצי ובנו הזמר שלמה ארצי ומספרים על מורשת השואה, שעברה במשפחתם מדור לדור.
22.00 הספינה מלאה – סרט קולנוע סרט שוויצי, המבוסס על פרשה אמיתית. הופק בשנת 1981, בבימויו של מארקוס אימהוף. זה סיפורה של קבוצת יהודים, אשר הצליחה להימלט מגרמניה הנאצית במלחה"ע השנייה, עברה את הגבול לשוויץ וקיוותה למצוא שם מקלט. הם מסתתרים תחילה בפונדק קטן, שם בעלי המקום מגלים אותם. ושם גם נכנסים לתמונה אנשי החוק. הסרט עוקב בקפידה תיעודית אחרי התפתחות הפרשה והתנהגותן של הדמויות השונות, שהיו חלק ממנה, ובהן פקידי ממשלה, אזרחים פשוטים, שמצאו את עצמם מעורבים בעניין, וכמובן קבוצת הפליטים היהודים. לסרט נבחרו שחקנים לא־מוכרים לקהל הרחב, כדי שלא לגרוע מאמינות הסיפור. יצוינו מתוכם טינה אנגל, וקורט בואיס, שהמשטר הנאצי התרים אותו, ומצאו כמעט נשכח.
23.40 פסוקו של יומו; חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „ילדים מציירים את השואה – בקיץ 1983 הוצגו בתערוכה במוזיאון „יד ושם" בירושלים ציורים של ילדים בנושא השואה. ילדים רבים מן הקבוצה לא בקרו מעולם ב„יד ושם" ותפיסתם את השואה היתה מבולבלת ולוקה בחסר. המפגש הראשון עם אימת השואה, כפי שהיא מתועדת ב„יד ושם", השפיע על תפיסתם והגבירה את רצונם לדעת יותר את הנושא.
19.00 „עדויות" – „צעדת המוות" – בתחילת 1945 התקרבו צבאות הברית אל עבר מחנות ההשמדה. הגרמנים המשיכו להשמיד כל עדות על מעשיהם בעת המלחמה. כך החל פינוי־מאורגן של מאות אלפי אסירים מן הארצות הכבושות אל תוך גרמניה. הגרמנים חשבו להשתמש באסירים אלה כבני ערובה לשאת שביתת נשק. שלושה ניצולי אושוויץ ובירקנאו מספרים על „צעדת המוות" שמטחנה ניצלו ב־18 בינואר 1945.

19.15 „המכה ה־81" תכנית תעודה בת שעה וחצי, פרק אחד מתוך טרילוגיה של חיים גורי וז'אקו ארליך. סקירת עליית ההיטלריזם והניסיון להשמיד את העם היהודי. המכה ה־81 הוא קובץ המבוסס על סרטים תיעודיים, חלקם נדירים ביותר, ותמונות סטילס שצולמו בתקופת השואה. פס הקול מבוסס על עדויות שנשמעו במשפט אייכמן ב־1961. הסרט הופק ב־1974 על־ידי מוזיאון לוחמי הגטאות.
20.45 „אמבולנס" – תיעוד של מעשה אועה מן השואה: כליאתם של קורבנות בתוך אמבולנס שלתוכו הוכנס גז רעיל.
21.00 „בנקשאפט" – תיעוד העיירה היהודית וגעגועיו של משה־לה ברנשטיין אל תקופת האזור שלה.
21.30 „שחרור אושוויץ" תיעוד כניסתם של הכוחות הרוסים אל מחנה אושוויץ. הגרמנים פינו את רוב אסירי המחנה ורק החולים והבלתי כשירים להליכה נותרו בו בעת כניסתם של החיילים הרוסים. בסרט מתועדת יציאתם של האסירים ושל ילדים קורבנות הניסויים הרפואיים לקראת הרוסים. כן רואים את הצוות הרפואי בהגשת עזרה ראשונה לניצולים ובכריית קברים עבור גופות המתים.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצוייר); 15.30 סופר־בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „שתי פרדות לנזירה שרה" עם קלינט איסטווד; 18.00 חץ וקשת (סידרה); 18.30 משפחת קמבל (סידרה); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 רצח במשיכת קולמוס; 21.00 החוק וחרי מקגרו (סידרה); 22.00 המשווה (בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.55 מדע ודעת (אנגלית, ער' 1); 17.15 איסכורה (סידרה בריאלאית באנגלית, ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 ירדן היום (בצרפתית); 19.30 חדשות בעברית; 20.30 כניעה מתוקה (קומדיה אמריקאית); 21.00 הופרמן סידרה (סידרה משטרתית אמריקאית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 אש בשדות (סידרה אוסטרלית); 22.10 האבקות חופשית מיטב התחרויות הבריטיות (ער' 1).

לקראת שידור

„הספינה מלאה", סרט הקולנוע, הערב בטלוויזיה. „הספינה מלאה" היה מושג שהוטבע במהלך מלחמת העולם השנייה בשוויץ הנייטראלית לגבי מכסת הפליטים שהמדינה מוכנה לקלוט. הספינה מלאה, כלומר אין מקום יותר לפליטים. בסרט (1981), המבוסס על מקרה אמיתי, קבוצה של יהודים מצליחה לחמוק מרכבת המגיעה עד לגבול השוויצרי ולחצות את שוויץ מתחת לאפם של הנאצים. אליהם מצטרף גם עריק מהצבא הגרמני. הפליטים היהודים הם יודית (טינה אנגל), שבעלה הגרמני כבר נמצא בשוויץ ומוחזק במחנה עבודה, אחיה הצעיר אולף (מרטין ואלץ), אנסטורובסקי (קורט בויס) יהודי ויגאי קשיש עם נכדתו גיטי וילד צרפתי יתום בשם מוריס. הקבוצה מוצאת מחסה אצל משפחה חשוכת־ילדים המנהלת פונדק בעיירה אליה הם מגיעים. אלא שבעלי הפונדק והתושבים המקומיים רואים בפליטים מטרד. הם מלשינים עליהם ושוטר מגיע לטפל בפליטים. הפרדוכס הוא שהחוק השוויצרי מתיר לעריקים להישאר. גם אמהות לילדים צעירים יכלו להישאר. ברגע האחרון מנסים הפליטים לפברק משפחות ולהחליף זהויות. אבל לשווא, הקבוצה נשלחת חזרה אל מעבר לגבול, לגרמניה.

הבמאי השוויצרי מרקוס אימהוף שירטט כאן כתב אישום חריף כנגד אטימותה של החברה השוויצרית. „רציתי להראות ששוויץ איננה אותו גן־עדן עלי אדמות כפי שהצטייר בעיני רבים", טען הבמאי בראיון.

דני ורש

רדיו

קול המוסיקה

ערב יום השואה
07.09 בהאזנה נינוחה – פרסקובלדי בעיבוד גדיני: „ארבעה קטעים"; מוצרט: קונצ'רטו מס. 3 לכנור ותז. ק. 216; מנדלסון: סימפוניה מס. 2 „שיר תהילה".
09.00 קונצרט בוקר – סיבליוס: קונצ'רטו לכנור ברה מינור אופ. 47; פרוקופייב: סימפוניה מס. 5; גריג: „פר גינט", מוסיקה למחזהו של איבסן.
11.57 פינת השיר – משירי יהודה עמיחי.
12.00 אמנים באולפן – אדית קראוס פסנתר – וויישק: 2 אמפרומפטי, אופוס 7; פ. האס: סויטה, אופוס 13, אולמן: סונטה מס. 6, אופוס 49 (1943); בטהובן: פנטסיה, אופוס 77.
13.05 בהאזנה נינוחה – בורודין: סויטה קטנה; חצ'טוריאן: „גאיינה" סויטה לבאלט; רחמנינוב: סויטה מס. 2 אופ. 17; מוסורגסקי: בוריס גודונוב סויטה תזמורתית.
15.00 מוסיקה ויחו.
16.00 קונצרט מהקלטות הנז. הסימפ. לים רשות השידור – מיצירות סטרווינסקי (נפטר 6.4.1971) – משמי מרום (על כוראל של באך); „נשיקת הפייה" – דיברטימנטו על פי צ'ייקובסקי קונצ'רטו לפסנתר וכלי נשיפה; „אדיפוס המלך"; אקרצו אילה־רוזט.
18.00 קונצרט – מיניאור: שירת אבל; א. גלברון: קינה של קורבנות גטו ורשא; שנברג: הניצול מוורשא; א. הלפרן: מלים על מצבת אושוויץ; בלוך: תהלוכת אבל; שוסטקוביץ: סימפוניה „באבי יאר", מס. 13.
20.08 קונצרט – באך: סויטה מס. 4 לצ'לו סולו; ברהמס: ששייה אופ. 18; ראבל: שתי נעימות עבריות; שוסטקוביץ: חמישייה לכלי־קשת ופסנתר, אופ. 57; ס. נטרא: מוסיקה לצ'מבלו ול־6־כלים; בטהובן: סימפוניה מס. 3 „ארואיקה".
23.00 מחאורי יצירות – מוצרט: מוסיקה קאמרית עם כלי נשיפה; שוברט: סימפוניות.

רשת א'

10.05 שיריקוד – מחולות ושירים משלנו.
15.30 שירים עבריים.
16.05 מושגים והפעם: „צרכנות של פסיכותרפיה".
17.10 צבעי הקשת – ברוח היום.
22.05 יתומי טרנסניסטריה – בין המשתתפים: ההיסטוריונים ד"ר אביגדור שחן, ד"ר בנציון שמואל וח"כ יצחק ארצי.
23.05 שירי גיטאות.

רשת ב'

17.05 פולין – סתיו 86 – רשמי מסע של יהודית הנדל (תכנית רביעית) – „הרחוב והכנסיה" (ש.ח).
18.06 יש שאלות.
19.35 ענייני צבא ובטחון.
19.55 דבר יד־יד „יד ושם" יצחק ארד.
20.00 עצרת יום הזכרון לשואה ולגבורה שידור חי מ„יד ושם".
21.05 מגלת יזאף שטן.
00.15 שירים עבריים.

רשת ג'

16.05 מעיפה ואמר.
18.06 שירים משלנו.
20.05 שירים עבריים (עד 00.05 עם שידורי חדשות אחת לשעה).

גלי צה"ל

10.55 יומן שירותרום.
13.55 40 לאחור סיפור היום בתשי"ת.
18.05 להבות באפר – שיחה עם רוזקה קורצ'אק, חברת הארגון היהודי הלוחם בגטו וילנה. רוזקה הלכה לעולמה בתחילת חודש מרץ. (הראיון הוקלט כחודש לפני מותה).
20.05 לשחר את כל הציפורים לשיר – קולות ופנים שבאו משם – מן השואה.
21.30 אוניברסיטה משודרת – תולדות מלחמת העצמאות – הסכם שביתת הנשק.
23.55 שיחת חצות – עם דינה בלכמן.
00.05 משירי ארץ אהבתי – שירים עבריים לתוך הלילה.

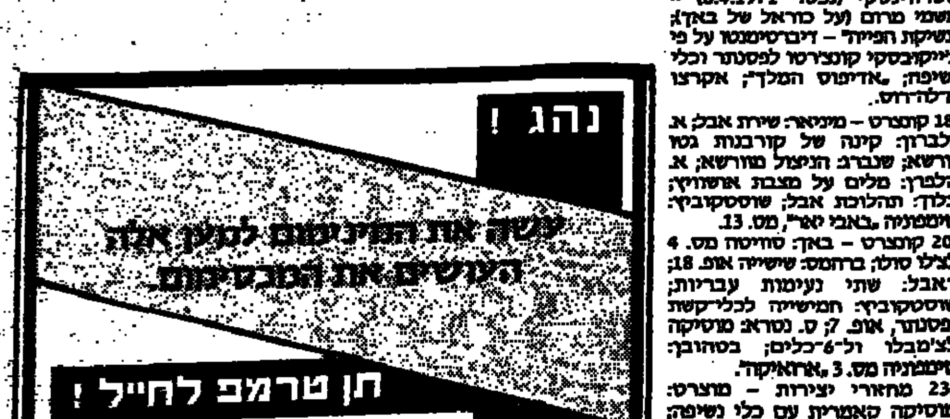

שידורים מיוחדים ליום השואה

לרגל יום הזכרון לשואה תקרין הטלוויזיה הערב (17:30) את החלק הראשון מ„יומנה של אנה פרנק", בהפקת הבי.בי.סי. החלק השני יוקרן מחר. ב־20.00 יועבר מ„יד ושם", בשידור ישיר, טקס הזיכרון המרכזי ולאחר החדשות יספרו על מורשת השואה יצחק ארצי ובנו, שלמה. מחר תקרין הטלוויזיה את הסרט „הדור השלישי" – בדרכן של משלחות נוער ישראל־גרמניה", שצולם בקיץ '87 ומתמקד בנושא הצעירים והשואה.

הערוץ השני ישדר היום ב־19:15 את „המכה ה־81". פרק אחד מתוך הטרילוגיה של חיים גורי. מוקדם יותר (18.30) יוקרן סרט שהופק בידי הטלוויזיה הישראלית, „ילדים מציירים את השואה". מייד אחרי תוכנית זו יוקרנו 15 דקות על „צעדת המוות" של מאות אלפי אסירים לתוך גרמניה בזמן שבנות הברית מתקרבות למחנות. שלושה ניצולים מספרים. עוד באותו ערב סיפורו של הצייר משה ברנשטיין ותיעוד שחרורה של אושוויץ. ב־21:03 היצירה הדרמטית־מוסיקלית „דניאל בגוב אריות".

מחר, בערוץ השני, ארבע תכניות: „בובות", מחזה על משפטי מיידנאק; סיפורו של גטו ונציה; שירתם של מספר ניצולים מסלוניקי; סיפורם של ניצולים וחייהם החדשים, סרט שהופק על ידי „בית התפוצות".

★

מבין תכניות הרדיו נציין את התכניות הבאות: „מגלה יוסף – שטן" (הערב, 21.00 ברשת ב'); „יתומי טרנסניסטריה" (הערב, ברשת א', 22.00); דיאלוג בין ניצולי שואה לבין קצינים בצה"ל בתוכנית „משמעות השואה לדורנו" (רשת ב' 14.00־16.00); „חיפושים באפר" – מחזה מאת ג'ורג'יו לייבוביץ המבוסס על כתבי יד, יומנים ומכתבים של אסירי מחנה אושוויץ. השחקנים שלום שמואלוב, איציק סידרוף, פיני מיטלמן, יוסי קאנץ, משה בקר, גיל אלון, יעל עמית, ליאור טל ועינת דווידוב מדברים בקולם של המתים (רשת ב', מחר ב־10.00).

מתוך הסרט „הדור השלישי" – טקס זכרון בהשתתפות נוער מישראל באתר ההנצחה בדכאו

גרי בילו לא ינהל את התיאטרון לילדים ולנוער

הנהלת התיאטרון לילדים ולנוער בחרה לפני כחודשיים בגרי בילו לבוא במקומה של אורנה פורת, המייסדת והמנהלת, שביקשה לפרוש. בילו, המנהל כיום את בית הספר לאמנויות הבמה „בית צבי", אמנם לא חתם חוזה עם התיאטרון, אך ערך סבב פגישות עם אנשיו, עבד על הרפרטואר לשנה הבאה, ניהל שיחות ארוכות עם פורת ואחרים והכל התקדם לקראת כניסתו לתפקיד המנכ"ל, בקיץ, לכל המאוחר, ולכל המוקדם בחודש זה, בו אמורה אורנה פורת להתחיל בחזרות להצגת „בית ברנרדה אלבה" בתיאטרון הקאמרי. באופן מפתיע ביותר הודיע גרי בילו להנהלת התיאטרון כי אינו יכול לקבל על עצמו את התפקיד. הוא התייעץ עם שניים מידידיו והגיע למסקנה כי הוא מעדיף להמשיך ולנהל את „בית צבי". לנהל את שני המוסדות, כפי שקיווה לעשות, לא ניתן לו.

הנהלת התיאטרון תתכנס היום לדון בנושא. עדיין לא בטוח אם תבחר במנכ"ל אחר במקומו כבר בפגישה זו. תזכורת: בין המועמדים הסופיים להנהלת התיאטרון היו מלבד בילו גם הבמאי יוסי אלפי ואיציק קלוגר המשמש כיום כסמנכ"ל. תוצאות ההצבעה שנערכה באמנו נתנו לקלוגר את המקום השני ולאלפי את השלישי.

ורדה צימרמן

יצירות ישראליות בחו"ל

שתי תזמורות ישראליות המסיירות בחו"ל במסגרת חגיגות הארבעים למדינה כוללות בקונצרטים שלהן גם יצירות מאת מלחינים ישראלים. התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, הערכת מסע בארה"ב, עומדת לבצע את הפרק „תהילים" מתוך הסימפוניה הראשונה של פאול בן־חיים (בניצוח סרג'יו קומיסיונה) ו„מטמורפוזות על כוראל של באך" מאת צבי אבני (בניצוח ג'ון נלסון). הפילהרמונית הצעירה בניצוח מנהלה המוסיקלי שלום רונלי־ריקליס תופיע בערים בוכום ודויסבורג (גרמניה) ותשמיע, בין השאר, את הסימפוניה השנייה של יוסף טל, הנחשבת ליצירת מופת תזמורתית במוסיקה הישראלית. המלחין עומד להיות נוכח אישית בכמה מהקונצרטים. טל שוהה בגרמניה לרגל החזרות לקראת הבכורה של האופרה החדשה שלו „הגר" – בהפקת בית האופרה בהמבורג.

שולי נתן להופעות בצרפת

הזמרת שולי נתן הוזמנה להופיע בשבוע הבא בצרפת בארועים לכבוד יום העצמאות הארבעים. היא תשיר, בין השאר, שירים ישראלים ישנים וחדשים במופעים חגיגיים שיתקיימו בערים טולוז ונרסיי.

ישראל דליות

אלן פאטון, מחבר „זעקי ארץ אהובה", נפטר אור ליום אתמול בדרבן בגיל 85 ממחלת הסרטן. בחייו הקדיש את זמנו למאבק נגד החוקים הגזעניים של דרום־אפריקה והיה ממייסדי המפלגה הליברלית ואף עמד בראשה עד שהוצאה אל מחוץ לחוק. הוא העיד במשפט הבגידה שבעקבותיו הורשעו נלסון מנדלה ומנהיגים אחרים של הקונגרס האפריקאי הלאומי. במשך 11 שנים הוחרם דרכונו בעקבות פעילותו והוחזר לו בשנת 1971.

את „זעקי ארץ אהובה", שנים לצאוע בעולם כולו מתיאור סבלם של השחורים בדרום אפריקה, כתב ב־1948. הספר היה לרב מכר, הוסרט והומחז. לאחר מכן כתב שלושה רומנים נוספים, שגם להם משמשת דרום אפריקה כבסיס, סיפורים קצרים, אוטוביוגרפיה וספרי שירה. במהלך חודש זה אמור לצאת לאור ספר השלמה לאוטוביוגרפיה שלו „המשך המסע".

קולנוע

לרגל יום השואה כל בתי הקולנוע יהיו סגורים הערב

■ תל־אביב

אלנבי: הסיציליאני 9.45, 7.00, 4.15
אלנבי: מוכת ירח 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: בית הזונות 23.15, 21.30
בן־יהודה: היזור גורלי 9.45, 7.15, 4.30
גורדון: בצילו של הלם קרב
9.30, 7.30, 5
גת: שאלה של שפיות
9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: מאגנון 9.45, 7.15, 4.30, 11, 1.30
דיזנגוף 2: ז'אן דה פלורט 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 3: תקווה־ותהילה 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
הוד: חשוד 9.30, 7.00

הדייוורד: עבודה בעיניים 9.30, 7.30
הוד: עבודה בעיניים 9.30, 7.30, 5
התותיה הישראלית: ללא מוצא 10.00
המרתף:
7 שדרות מנסט
9.30 ירח שחור
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יופיו של הזמא 9.30, 7.15, 4.30
חן 1: אימפריית השמש 9.40, מעקב צמוד 7.25, 5
חן 2: מעקב צמוד 9.50
אימפריית השמש 6.30, 3.30
חן 3: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30
חן 4: תרנגולים בחיזור 9.50, 7.25
חן 5: אי אפשר לקנות אהבה
9.50, 7.25, 5, 2 — 11
לב 1: חופשה בכפר 9.55, 7.40, 5, 2
לב 2: סובלנות 9.50, 7.30, 5, 2

לב 3: מלאכים בשמי ברלין 9.45, 7.15, 4.45
לב 4: שם של פרטין גר 2.00
לב 4: המיצד המטור 9.45, 7.15, 4.45, 2
לימור: עשבי פרא 9.15, 6.45, 4.00
מוזיאון: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: עיניים שחורות 9.30, 7, 4.30
מקסים: אבא גנוב 9.30, 7.30
פיין (לשעבר אלנבי): ויתג'ייל ואני 21.40, 19.30, 17.00
סינמה 1 – הפתיחה ב־15.4.88
סינמה 2 – הפתיחה ב־15.4.88
סינמה 3 – הפתיחה ב־15.4.88
סמדר: סגור
פאר: דודו טופו – תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.15, 5
פריז: יהושע יהושע 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 דיינר
צפון: להתראות ילדים 9.45, 7.30, 5.00
שחף: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
תמוז – רמת־אביב: קן הקוקיה 21.30, 19.00
תכלת: עניין שולי 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: הנרדף 9.30, 7.30, 5

■ ירושלים

אוריון: הנרדף 9.30, 7.30, 4.30

אורנע: עיניים שחורות 9.15, 6.45
אדיון 1: עשבי פרא 9.30, 7
4.30 ריקוד מושחת
אור 2: הקיסר האחרון 8.30, 5.30
3.45 האינטסלמור
אור 3: תל־אביב לוס אנג'לס 9, 7, 4.30
23.15 בחבייקר
אור 4: הלם קרב 9, 7, 4.30
23.15 ג'ק פלש המקפץ
אור 5: מעקב צמוד 9, 7, 4.30
בית אגרון: סרטן נמלט מאוזיקום 4.00
6 צרות בגן עדן
8 האלמנה השחורה
10 דיינר
24 האלמנה השחורה
אורגיל: אימפריית השמש 8.30, 5.30
בסוה: מוכת ירח 9.30, 7.30, 16.30
מיטשל: חיזור גורלי 9.45, 7.15
ממדיה: חופשה בכפר 9.30, 7.30
עדן: עבודה בעיניים 9.30, 7.30, 4.30
רון: חשוד 9.30, 7.30, 5
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים 9.30, 7

■ חיפה

אורה: הנרדף 9.15, 7, 4.30
אורלי: יופיו של הזמא 9.15, 7

■ קריות חיפה

אמפי־תיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: אי אפשר לקנות אהבה 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: עבודה בעיניים 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: חיזור גורלי 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 3: ריקוד מושחת
4.30, 7, 9.15
פאר: שחיתות בגדול 9.15, 7, 4.30
קרידאור: דודו טופו – תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7, 4.30
רון: מוכת ירח 9.30, 7, 4.30
רב גת 1: שאלה של שפיות
9.15, 6.50, 4.30
רב גת 2: אימפריית השמש 9, 6
רב אור 1: מעקב צמוד 9.15, 6.50, 4.30
רב אור 2: הקיסר האחרון 8.15, 5
רב אור 3: החשוד 9.15, 6.45, 4.30
שביט: בצילו של הלם קרב 9.00, 7

■ אשדוד

צמרת: הלם קרב 9.30, 7.15
אשדוד: עבודה בעיניים 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: עבודה בעיניים 9.30, 7.15
מוצה: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.15
רחל: לילה מגניב 9.30, 7.30

■ באר־שבע

חן: עבודה בעיניים 9.15, 7, 5
היכל התרבות:
מעקב צמוד 21.15, 19.00

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: עבודה בעיניים 9.30, 7.30, 5
מלון דניאל: עשבי פרא 9.30, 6.45
כוכב: אבא גנוב 19.00

■ עפולה

כמטיאטרון: הצעקה לחופש 9.00

■ חולון ■ בת־ים

אורנים: עבודה בעיניים 9.30, 7.15
ארמון: דודו טופו – תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7
מגדל: שאלה של שפיות 9.30, 7.30
עצמאות: הנרדף 9.30, 7.30, 5.00
מתנים: קרית שרת: לחישה רועמת 9.30, 7.15 נוח מכתב אחד 4
סביון: חיזור גורלי 9.45, 7.15, 4.30
רינה: עבודה בעיניים 9.30, 7.15

■ חדרה

הדרה: חיזור גורלי 9.15, 7

■ כפר־סבא ■ רעננה

סטל: עבודה בעיניים 9.15, 7
5, 11 חבורת הכל
תן: חיזור גורלי 9.15, 7
אורות: סגור

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור

צה ויה: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.15
אדה: ללא מוצא 9.30, 7.30

■ נהריה ■ עכו

הדר: הנרדף 9, 7
רון: סגור
אודיטוריום: סגור
היכל: ללא מוצא 21.30, 19.15

■ נתניה

אסתר: עבודה בעיניים 9.30, 7.15
שרון: ריקוד מושחת 9.15, 7, 5

■ קרית אונו

מתנים: בלוז לחופש הגדול 8

■ פתח־תקוה

שלום: עבודה בעיניים 9.30, 7.15
היכל 1: עבודה בעיניים 9.30, 7.30, 5
היכל 2: חיזור גורלי 9.45, 7.15, 4.30
היכל 3: הנרדף 9.30, 7.30, 5

■ קרית שמונה

שניר: עבודה בעיניים 9.15, 7.15

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ב. רון 1: עבודה בעיניים 9.30, 7.30, 5
ג.ב. רון 2: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5
נפקטן: הנרדף 9.30, 7
ראשון: סגור
בית העם: זהם של כבוד 9.15, 7.15
רמה: חיזור גורלי 9.30, 7
חן: עבודה בעיניים 9.15, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: שאלה של שפיות 9.45, 7.25, 5
אורמון: סגור
לילה: תל־אביב לוס אנג'לס
9.15, 7.15, 5
הדר: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
רב גן 1: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5
רב גן 2: אימפריית השמש 9.15, 6.15
רב גן 3: ללא מוצא 9.50, 7.30, 5
רב גן 4: הקיסר האחרון 9.15, 6.15
שבתי: חיזור גורלי 9.30, 7